

ผลกระทบของการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อม และการควบคุมภายใน ต่อมูลค่ากิจการ :
กรณีศึกษาบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
Effect of Environmental Disclosure and Internal Control on Firm Value :
A Case Study of Listed Companies in the Stock Exchange of Thailand (SET)

ศศิ ดิษณะ
Sasi Disana

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
บัญชีมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree of
Master of Accountancy
Prince of Songkla University**

2559

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ชื่อวิทยานิพนธ์ ผลกระทบของการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อม และการควบคุมภายใน ต่อมูลค่า
กิจการ : กรณีศึกษาบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
ผู้เขียน นางสาวศศิ ดิษณะ
สาขาวิชา การบัญชี

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

คณะกรรมการสอบ

.....

.....ประธานกรรมการ

(ดร.มัทนชัย สุทธิพันธุ์)

(ดร.ศิริดา นवलประดิษฐ์)

.....กรรมการ

(ดร.กุลวดี ลิ้มอุสัน โน)

.....กรรมการ

(ดร.มัทนชัย สุทธิพันธุ์)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา ตามหลักสูตรปริญญาบัญชีมหาบัณฑิต

.....

(รองศาสตราจารย์ ดร.ธีระพล ศรีชนะ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ขอรับรองว่า ผลงานวิจัยนี้มาจากการศึกษาวิจัยของนักศึกษาเอง และได้แสดงความขอบคุณบุคคลที่มีส่วนช่วยเหลือแล้ว

ลงชื่อ.....

(ดร.มัทนชัย สุทธิพันธุ์)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ลงชื่อ.....

(นางสาวศศิ ดิษณะ)

นักศึกษา

ข้าพเจ้าขอรับรองว่า ผลงานวิจัยนี้ไม่เคยเป็นส่วนหนึ่งในการอนุมัติปริญญาในระดับใดมาก่อน และ
ไม่ได้ถูกใช้ในการยื่นขออนุมัติปริญญาในขณะนี้

ลงชื่อ.....

(นางสาวศศิ ดิษณะ)

นักศึกษา

ชื่อวิทยานิพนธ์	ผลกระทบของการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อม และการควบคุมภายใน ต่อมูลค่ากิจการ : กรณีศึกษาบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
ผู้เขียน	นางสาวศศิ ดิษณะ
สาขาวิชา	การบัญชี
ปีการศึกษา	2558

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อม และการควบคุมภายในของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและศึกษาผลกระทบของการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อม ผลกระทบของการควบคุมภายใน ต่อมูลค่ากิจการของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ประชากรในการศึกษานี้ คือ บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ในรายงานประจำปี ระหว่างปี พ.ศ. 2555-2557 กลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 235 บริษัท ผลการศึกษาพบว่า การเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อมและการควบคุมภายในเพิ่มขึ้น นอกจากนี้ยังพบว่า การเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อม ด้านการจัดการด้านสิ่งแวดล้อม และการควบคุมภายใน ด้านการประเมินความเสี่ยง มีปริมาณการเปิดเผยข้อมูลมากที่สุด ส่วนการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อม ด้านข้อมูลทางการเงินที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม และการควบคุมภายใน ด้านกิจกรรมการควบคุม มีปริมาณการเปิดเผยข้อมูลน้อยที่สุด นอกจากนี้ยังพบว่า การเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อม ด้านการวิจัยและพัฒนา มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับมูลค่ากิจการ เพียงด้านเดียว จากทั้งหมด 6 ด้าน ส่วนการควบคุมภายใน พบว่า การควบคุมภายใน ด้านการประเมินความเสี่ยงมีความสัมพันธ์เชิงลบกับมูลค่ากิจการ เพียงด้านเดียว จากทั้งหมด 5 ด้าน และพบว่าขนาดของกิจการประเภทของผู้สอบบัญชี และกลุ่มของอุตสาหกรรม ไม่มีความสัมพันธ์กับปริมาณการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อม การควบคุมภายใน และมูลค่ากิจการ

Thesis Title	Effect of Environmental Disclosure and Internal Control on Firm Value : A Case Study of Listed Companies in the Stock Exchange of Thailand (SET)
Author	Miss Sasi Disana
Major Program	Accountancy
Academic Year	2015

Abstract

This study aims to study environmental disclosures and internal control of listed companies in the Stock Exchange of Thailand, and to test the effect of environmental disclosures, and internal control on firm value. Population in this study is all listed companies in the Stock Exchange of Thailand. By 235 sample firms, annual reports during 2012-2014 are used to quantify environmental disclosures and internal control. As the results, there is an increase of environmental disclosures and internal control during period of being study. The most common disclosures are environmental management of environment and risk assessment of internal control, while financial information of environment and control activities of internal control is the less common disclosures. Moreover, there is a significantly positive relationship between research and development of environmental and there is a significantly negative relationship between risk assessment of internal control, and firm value. Moreover, company size, type of auditor and type of industry not relate to the environmental disclosures, internal control and firm value.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาและความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจาก ดร. มัทนชัย สุทธิพันธุ์ ซึ่งได้กรุณาเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และตลอดเวลาอันมีค่าให้คำปรึกษา คำแนะนำ ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ เป็นอย่างดียิ่ง ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงในความกรุณาของท่านไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณ ดร.ศิริดา นวลประดิษฐ์และดร. กุลวดี ลีมอัสโน ที่ให้เกียรติในการเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และกรุณาให้คำชี้แนะอันเป็นประโยชน์ในการแก้ไขวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น อีกทั้งขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่าน ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน

ผู้วิจัยขอขอบคุณครอบครัว ที่สนับสนุนการศึกษามาโดยตลอด และเป็นกำลังที่สำคัญอย่างยิ่ง จนกระทั่งวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยดี

สุดท้ายนี้ วิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้สนใจ หากมีข้อผิดพลาดประการใด ขออภัยมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ศศิ ดิษณะ

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 ที่มาและความสำคัญ	1
1.2 คำถามงานวิจัย	3
1.3 วัตถุประสงค์การศึกษา	3
1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	3
1.5 ขอบเขตการศึกษา	4
1.6 นิยามศัพท์	5
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
2.1 การเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อม	7
2.2 การควบคุมภายใน	10
2.3 มูลค่ากิจการ	11
2.4 ทฤษฎีที่ใช้ในการศึกษา	12
2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	14
2.6 กรอบแนวคิด	23
บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย	
3.1 สมมติฐานการวิจัย	24
3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	29
3.3 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	31
3.4 เครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูล	32
3.5 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล	37
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	
4.1 ผลการวิเคราะห์ลักษณะและการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อม และการควบคุมภายใน ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ แห่งประเทศไทย	39

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
4.2 ผลการวิเคราะห์ผลกระทบของการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อม และการควบคุมภายในภายใน ต่อมูลค่ากิจการ ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย	42
4.3 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน	45
บทที่ 5 บทสรุป การอภิปราย และข้อเสนอแนะ	
5.1 บทสรุปและการอภิปรายผลการศึกษา	48
5.2 ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษา	51
5.3 ข้อจำกัดในการศึกษา	52
5.4 ข้อเสนอแนะการวิจัยในอนาคต	53
บรรณานุกรม	54
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก	60
รายชื่อกลุ่มตัวอย่างบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย	
ภาคผนวก ข	70
แบบเก็บข้อมูล	
กระดาษทำการตรวจสอบการเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม	71
กระดาษทำการตรวจสอบองค์ประกอบของการควบคุมภายใน	75
กระดาษทำการมูลค่ากิจการ	84
กระดาษทำการตัวแปรควบคุม	86
ประวัติผู้เขียน	88

รายการตาราง

ตารางที่	หน้า	
2.1	ประเภทของอุตสาหกรรมที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม	9
3.1	ตารางสรุปจำนวนประชากร และกลุ่มตัวอย่างในแต่ละกลุ่มอุตสาหกรรม	31
3.2	ตารางแสดงวิธีที่ใช้ในการวัดค่าตัวแปร	36
4.1	แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อม และการควบคุมภายใน	40
4.2	แสดงจำนวน ร้อยละของตัวแปรจำลอง (Dummy Variables)	42
4.3	การทดสอบหาค่าสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Correlation)	43
4.4	การวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุ	44
4.5	แสดงผลทดสอบสมมติฐาน	46

รายการภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า	
รูปภาพที่ 1	กรอบแนวคิดของงานวิจัย	23

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ปัญหาสิ่งแวดล้อมเป็นปัญหาที่สำคัญในโลกปัจจุบันซึ่งเป็นผลโดยตรงจากการกระทำของมนุษย์ อันทั้งมีการพัฒนาด้านกระบวนการผลิตของอุตสาหกรรมในรูปแบบที่ทันสมัยมากขึ้น ซึ่งกระบวนการนี้เองมาจากความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ ความต้องการความสะดวกสบายในด้านต่างๆ ทำให้มนุษย์ได้พัฒนาวิทยาการทางวิทยาศาสตร์ใหม่ๆ ในการนำทรัพยากรธรรมชาติไปใช้อย่างสะดวกและง่ายขึ้น อีกต่างๆ เหล่านี้ที่ก่อให้เกิดของเสีย เกิดมลภาวะ ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม เช่น ปัญหาน้ำเสีย ปัญหาอากาศเป็นพิษ ปัญหาด้านเสียง และผลของการบริโภคทำให้เกิดของเสียกระจายสู่สิ่งแวดล้อมในรูปแบบต่างๆ ตามมา

สำหรับประเทศไทยก็เช่นกัน ที่ได้เล็งเห็นความสำคัญของการรักษาสิ่งแวดล้อม โดยมีการกำหนดการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้สอดคล้องควบคู่กับการพัฒนาประเทศ มีการมุ่งเน้นในด้านการใช้ประโยชน์ อนุรักษ์ และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ และมุ่งเน้นให้องค์กรมีความตระหนัก มีความรับผิดชอบ โดยให้มีการเปิดเผยข้อมูลในรายงานต่อสาธารณะ และให้องค์กรมีการแสดงแนวทางการแก้ปัญหา การป้องกันต่อผลกระทบจากองค์กรที่จะเกิดต่อสิ่งแวดล้อม (ฐิติมา กิ่งแก้ว และมนวิภา ผดุงสิทธิ์, 2555)

การควบคุมภายในเป็นปัจจัยหนึ่งที่สำคัญในการดำเนินธุรกิจขององค์กร หรืออาจกล่าวได้ว่าการควบคุมภายในเป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการ เพื่อให้องค์กรสามารถดำเนินงานบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ได้ ดังนั้นการควบคุมภายในจึงไม่ใช่สิ่งที่จะเลือกว่าองค์กรควรทำหรือไม่ควรทำ แต่เป็นสิ่งที่จำเป็นต้องพิจารณาว่าทำอย่างไร จึงจะทำให้การควบคุมภายในมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลมากที่สุด

มูลค่ากิจการ เป็นเครื่องมือในการวัดความเจริญเติบโตของบริษัท การสร้างมูลค่าของกิจการโดยใช้กลไกการบริหารงานอย่างแสดงความรับผิดชอบต่อสังคม สามารถสร้าง

มูลค่าเพิ่มให้แก่กิจการได้จากทรัพยากรซึ่งกิจการใช้สำหรับการสร้างมูลค่าให้กับกิจการ กิจการจะต้องดำเนินงานต่อไปในระยะยาว แต่เนื่องจากทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด ดังนั้น กิจการจะต้องใช้ทรัพยากรอย่างรู้คุณค่า โดยผ่านการบริหารงานอย่างแสดงความรับผิดชอบ ต่อสังคม ซึ่งจะช่วยสนับสนุนการสร้างมูลค่าให้แก่กิจการได้ในระยะยาวด้วย

เมื่อการควบคุมภายในก็เป็นปัจจัยหนึ่งที่สำคัญในการดำเนินธุรกิจขององค์กร ปัจจัยดังกล่าวจะมีผลกระทบในทิศทางใดกับมูลค่ากิจการของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อมจะมีผลกระทบกับมูลค่ากิจการของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยหรือไม่ และจะเป็นไปในทิศทางใด

ดังนั้นผู้วิจัยมีความสนใจในการศึกษาผลกระทบของการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อม และการควบคุมภายใน ต่อมูลค่ากิจการของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยการควบคุมภายในตามแนวคิดของ The Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (COSO) เป็นอีกหนึ่งแนวคิดที่ได้รับการยอมรับและมีการนำไปประยุกต์ในระดับสากล และรวมถึงประเทศไทยด้วย The Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (COSO) ได้ให้ความหมายและวัตถุประสงค์ของการควบคุมภายใน ดังนี้ การควบคุมภายในที่สำคัญ คือ กระบวนการซึ่งร่วมกันทำให้บังเกิดผลโดยคณะกรรมการ ผู้บริหารและบุคคลอื่น ๆ ขององค์กรถูกออกแบบขึ้นมาเพื่อให้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลเกี่ยวกับการบรรลุวัตถุประสงค์ ซึ่งมี 3 ประการ (จันทนา สาขากร, นิพนธ์ เห็น โชคชัยชนะ และศศิประพร ศรีจันทเพรช, 2548) ได้แก่ ความมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการดำเนินงาน (Effectiveness and Efficiency of Operations) ความเชื่อถือได้ของรายงานทางการเงิน (Reliability of Financial Reporting) การปฏิบัติตามกฎหมายและกฎระเบียบ (Compliance with Applicable Laws and Regulations) ส่วนการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อมเป็นการศึกษาตามปัจจัยด้านต่างๆ คือ การลดมลพิษและการปรับปรุงรักษาสิ่งแวดล้อม ข้อมูลทางการบัญชีสิ่งแวดล้อม การวิจัยและพัฒนา การจัดการด้านสิ่งแวดล้อม ความเสี่ยงและผลกระทบต่อบริษัทด้านสิ่งแวดล้อม เป้าหมายหรือจุดมุ่งหมายด้านสิ่งแวดล้อม มูลค่ากิจการจะวัดจากมูลค่าตลาดของบริษัทจากผลรวมของมูลค่าตลาดของหุ้นสามัญ มูลค่าตลาดของหุ้นบุริมสิทธิ และมูลค่าตลาดของหนี้สิน จากบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เพื่อให้องค์กรทราบถึงผลกระทบของการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อม และการควบคุมภายใน ต่อมูลค่ากิจการเพื่อเป็นแนวทางนำไปสู่การพัฒนาองค์กรในอนาคต

1.2 คำถามงานวิจัย

1.2.1 บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยมีการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อม และการควบคุมภายในหรือไม่ และมากน้อยเพียงใด

1.2.2 การเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อม มีผลต่อมูลค่ากิจการหรือไม่ และจะเป็นไปในทิศทางใด

1.2.3 การควบคุมภายใน มีผลต่อมูลค่ากิจการหรือไม่ และจะเป็นไปในทิศทางใด

1.3 วัตถุประสงค์การวิจัย

1.3.1 เพื่อศึกษาการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อม และการควบคุมภายใน ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

1.3.2 เพื่อศึกษาผลกระทบของการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อม ต่อมูลค่ากิจการของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

1.3.3 เพื่อศึกษาผลกระทบของการควบคุมภายใน ต่อมูลค่ากิจการของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.4.1 ทฤษฎีผู้มีส่วนได้เสีย และทฤษฎีความชอบธรรม หรือทฤษฎีขอบด้วยกฎหมาย อธิบายผลกระทบของการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อม และการควบคุมภายในต่อมูลค่ากิจการของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

1.4.2 เพื่อเป็นประโยชน์แก่นักศึกษา นักวิจัย และผู้สนใจ ที่สนใจเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อม และการควบคุมภายในของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

1.4.3 เป็นข้อมูลให้แก่ภาคธุรกิจเพื่อนำไปประยุกต์ใช้กับการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อม

1.4.4 เป็นข้อมูลสนับสนุนให้องค์กรตระหนักถึงความสำคัญของการควบคุมภายใน

1.4.5 ผลการศึกษานำไปใช้ในการปรับปรุงการประยุกต์ใช้ในการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อม การควบคุมภายใน และมูลค่ากิจการของธุรกิจให้ประสบความสำเร็จ

1.4.6 ผู้ใช้บการเงิน เช่น ผู้ถือหุ้น นักลงทุน สามารถนำผลที่ได้จากงานวิจัยในครั้งนี้ไปใช้ประกอบการตัดสินใจได้

1.5 ขอบเขตการศึกษา

1.5.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

งานวิจัยในครั้งนี้ มุ่งทำการศึกษาการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อม และการควบคุมภายในของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และศึกษาผลกระทบระหว่างการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อม และการควบคุมภายใน ที่มีต่อมูลค่ากิจการของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เพื่อแสดงให้เห็นว่าการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อมและการควบคุมภายในของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยสนับสนุนต่อมูลค่ากิจการหรือไม่ โดยมูลค่ากิจการวัดโดย Tobin's Q สำหรับแหล่งข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ งบการเงิน รายงานประจำปี และแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) โดยสืบค้นจากเว็บไซต์ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (www.set.or.th) และจากเว็บไซต์ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

1.5.2 ขอบเขตด้านประชากร

กลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นครั้งนี้เป็นบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 235 บริษัท เป็นระยะเวลา 3 ปี คือ ปีพ.ศ. 2555 – 2557 โดยแบ่งออกเป็น 8 กลุ่มอุตสาหกรรม ประกอบด้วย กลุ่มเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร กลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภค กลุ่มธุรกิจการเงิน กลุ่มอุตสาหกรรม กลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง กลุ่มทรัพยากร กลุ่มบริการ และกลุ่มเทคโนโลยี ซึ่งยกเว้นบริษัทจดทะเบียนที่แก้ไขการดำเนินงานไม่ได้ตามกำหนด รวมถึงบริษัท จดทะเบียนที่เข้าข่ายถูกเพิกถอน และบริษัทที่อยู่ในกลุ่ม เอ็ม เอ ไอ

1.5.3 ขอบเขตด้านระยะเวลา

การศึกษาค้นครั้งนี้ เป็นการศึกษาผลกระทบของการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อม และการควบคุมภายในกับมูลค่ากิจการของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยดำเนินการศึกษาในปีการศึกษา 2558 โดยระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นช่วงระหว่างเดือน มีนาคม – เมษายน พ.ศ. 2559

1.6 นิยามศัพท์

การเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อม

การเปิดเผยข้อมูลทั้งที่เป็นตัวเงิน และไม่เป็นตัวเงิน เกี่ยวกับการจัดการสิ่งแวดล้อมต่อผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย เช่น การเปิดเผยในด้านความตั้งใจหรือจุดมุ่งหมาย ผลการปฏิบัติงานด้านสิ่งแวดล้อม การใช้จ่ายเงินหรือการตั้งเงินสำรองในด้านสิ่งแวดล้อม และข้อมูลอื่นที่แสดงถึงการแสดงออกในเรื่องความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมของบริษัทเป็นต้น (จอมขวัญ รัชตะวรรณ , 2549)

การควบคุมภายใน

การควบคุมภายใน คือ กระบวนการปฏิบัติงานที่ถูกกำหนดร่วมกันโดย คณะกรรมการผู้บริหารตลอดจนพนักงานขององค์กรทุกระดับชั้น เพื่อให้เกิดความมั่นใจอย่างสมเหตุสมผลว่าวิธีการหรือการปฏิบัติงานตามที่กำหนดไว้จะทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการควบคุม (จันทนา สาขากร, นิพนธ์ เห็น โชคชัยชนะ และ ศิลปะพร ศรีจันทเพชร, 2548)

องค์ประกอบของการควบคุมภายใน จำแนกออกเป็น 5 องค์ประกอบที่สำคัญ ตามแนวคิดของ COSO ประกอบด้วย

1. สภาพแวดล้อมของการควบคุม (Control Environment)
2. การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)
3. กิจกรรมการควบคุม (Control Activities)
4. สารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication)
5. การติดตามประเมินผล (Monitoring)

มูลค่ากิจการ

มูลค่ากิจการ คือ เครื่องมือในการวัดความเจริญเติบโตของบริษัท ซึ่งส่วนใหญ่ประเมินมูลค่ากิจการด้วย Tobin's Q ซึ่งวัดจากมูลค่าตลาดของบริษัทจากผลรวมของมูลค่าตลาดของหุ้นสามัญ (ผลคูณของราคาตลาดของหุ้นสามัญกับจำนวนหุ้นที่อยู่ในมือผู้ถือหุ้น) มูลค่าตลาดของหุ้นบุริมสิทธิ (มูลค่าไถ่ถอนของหุ้นบุริมสิทธิ) และมูลค่าตลาดของหนี้สิน (มูลค่าตามบัญชีของหนี้สินหมุนเวียนจากสินทรัพย์หมุนเวียน และมูลค่าตามบัญชีของหนี้สินระยะยาว) และใช้มูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์แทนราคาเปลี่ยนแปลงของสินทรัพย์ (มนวิภา ผดุงสิทธิ์ , 2548)

บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย หมายถึง บริษัทในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่มีคุณสมบัติของบริษัทจดทะเบียนตามข้อบังคับของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเรื่องหลักเกณฑ์ เงื่อนไข วิธีการเกี่ยวกับการรับและเพิกถอนหลักทรัพย์จดทะเบียนอันเนื่องจากเกณฑ์ผลการดำเนินงาน หรือฐานะการเงิน รวมทั้งปฏิบัติตามนโยบายของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเกี่ยวกับรายงานทางการเงินเพื่อใช้เป็นประโยชน์ในการประเมินฐานะการเงิน ความมั่นคง ความเชื่อมั่นที่มีต่อรายงานทางการเงินของบริษัทในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (เบญจพร โมกชะเวศ, 2550)

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาประกอบเป็นแนวทางในการกำหนดกรอบแนวคิด การตั้งสมมติฐาน การกำหนดตัวแปร การเลือกกลุ่มตัวอย่าง รวมถึงระเบียบวิธีในการดำเนินการวิจัยในครั้งนี้ โดยแบ่งออกเป็นประเด็นที่สำคัญ ดังนี้

- 2.1 การเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อม
- 2.2 การควบคุมภายใน
- 2.3 มูลค่ากิจการ
- 2.4 ทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัย
- 2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 2.6 กรอบแนวคิดของงานวิจัย

2.1 การเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อม

ปัญหาสิ่งแวดล้อมเป็นปัญหาธุรกิจซึ่งส่งผลกระทบต่อความได้เปรียบเชิงแข่งขันและประสิทธิภาพด้านต้นทุนมูลค่าสินทรัพย์หนี้สินที่อาจเกิดขึ้นและความเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อมของกิจการเป็นเรื่องที่การบัญชีต้องเข้ามามีบทบาททั้งสิ้นนอกจากนี้ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมเป็นประเด็นที่กิจการควรนำมาพิจารณาโดยเฉพาะอย่างยิ่งในภาวะปัจจุบันที่ประชาชนเรียกร้องให้หน่วยงานภาครัฐเข้ามาทำหน้าที่ตรวจสอบด้านสิ่งแวดล้อมในกิจการต่างๆอย่างจริงจัง

การบัญชีสิ่งแวดล้อมเข้ามามีบทบาทสำคัญโดยกิจการจะปรับปรุงระบบบัญชีที่เป็นอยู่ในปัจจุบันรวมทั้งการนำเสนอรายงานต่อสาธารณชนหรือบุคคลภายนอกในเรื่องการดำเนินการด้านสิ่งแวดล้อมของกิจการ เรื่องที่ยุ่ยากและเป็นปัญหาอย่างมากสำหรับการบัญชีสิ่งแวดล้อมคือการรับรู้การวัดหรือการกำหนดมูลค่าการบันทึกและการจัดประเภทรายการตลอดจนการเปิดเผยข้อมูลในงบการเงินเกี่ยวกับต้นทุนและค่าใช้จ่ายต่างๆด้านสิ่งแวดล้อมที่อาจเกิดขึ้นหรือเกิดขึ้นแล้ว เนื่องจากโดยส่วนใหญ่แล้วรายการเกี่ยวกับการบัญชีสิ่งแวดล้อมจะไม่เข้าเกณฑ์การรับรู้รายการตามข้อกำหนดของการบัญชีการเงิน

ในทางปฏิบัติกิจการมักเปิดเผยข้อมูลในส่วนที่เกี่ยวกับการบัญชีสิ่งแวดล้อมไว้ในรายงานประจำปีกิจการบางแห่งอาจต้องปรับระบบรายงานทางการเงินให้สอดคล้องกับการบริหารด้านสิ่งแวดล้อมเช่นสารสนเทศที่จัดทำควรมีลักษณะที่สะท้อนความจริงด้านเศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อมซึ่งช่วยฝ่ายบริหารในการตัดสินใจเกี่ยวกับต้นทุนด้านสิ่งแวดล้อมหนี้สินเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมการประเมินและกั้นกรองงบประมาณรายจ่ายลงทุนโดยนำความรู้ประสบการณ์และทักษะด้านการ

บัญชีบริหารมาประยุกต์กับเรื่องดังกล่าวซึ่งนับว่าเป็นสิ่งที่ท้าทายต่อนักบัญชีที่จะต้องจัดให้มีสารสนเทศและระบบการควบคุมต่างๆ เพื่อช่วยสนับสนุนในการวางแผนควบคุมประเมินและการตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ในปัจจุบันยังไม่มีมาตรฐานการบัญชีสำหรับการบัญชีสิ่งแวดล้อมเป็นการเฉพาะดังนั้นแนวทางปฏิบัติในการนำเสนอข้อมูลที่ใช้อยู่ในปัจจุบันจึงอิงกับความต้องการข้อมูลของกลุ่มผู้มีส่วนได้เสียอย่างไรก็ดีเมื่อเกิดรายการและเหตุการณ์ทางบัญชีที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมนักบัญชียังคงต้องพิจารณาถึงแม่บทการบัญชีและมาตรฐานการบัญชีที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาปฏิบัติกับรายการและเหตุการณ์ทางบัญชีดังกล่าว

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเริ่มจัดตั้งสถาบันธุรกิจเพื่อสังคม (Corporate Social Responsibility Institute : CSRI) ขึ้นเมื่อเดือนสิงหาคม 2550 เพื่อเป็นการส่งเสริมให้บริษัทจดทะเบียนตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยดำเนินการเกี่ยวกับ CSR เพิ่มมากขึ้น คณะทำงานส่งเสริมความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมของบริษัทจดทะเบียน คณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) ให้หลักการที่สำคัญในการเปิดเผยข้อมูลที่จะสะท้อนให้เห็นการปฏิบัติงานตามแนวทางความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรธุรกิจ (Corporate Social Responsibility : CSR) 8 ประการ (สถาบันธุรกิจเพื่อสังคม , 2551) ได้แก่

1. การกำกับดูแลกิจการที่ดี
2. การประกอบธุรกิจด้วยความเป็นธรรม
3. การเคารพสิทธิและการปฏิบัติต่อแรงงานอย่างเป็นธรรม
4. ความรับผิดชอบต่อผู้บริโภค
5. การร่วมพัฒนาชุมชนและสังคม
6. การดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม
7. การเผยแพร่วัฒนธรรมจากการดำเนินความรับผิดชอบต่อสังคม
8. การจัดทำรายงานด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม

การรายงานเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในรายงานประจำปีของบริษัทในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ส่วนใหญ่เป็นการรายงานโดยสมัครใจของแต่ละองค์กร (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2555) แม้แต่นโยบายทางบัญชีก็ได้ระบุถึงการรายงานด้านสิ่งแวดล้อมด้วยเช่นกัน สำหรับการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการรักษาสิ่งแวดล้อมของภาคอุตสาหกรรมในประเทศไทย พบว่า บางบริษัทเปิดเผยมาก บางบริษัทเปิดเผยน้อยหรืออาจไม่เปิดเผยเลย สาเหตุที่บางบริษัทไม่เปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการรักษาสิ่งแวดล้อม เนื่องจากบริษัทอาจไม่เห็นความสำคัญและประโยชน์ของการเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวซึ่งการเปิดเผยข้อมูลมีต้นทุนในการรวบรวมข้อมูล และข้อมูลเป็นความลับของบริษัท เป็นต้น (พุกญา พึ่งจิตต์

ประไพ, 2551) มูลเหตุจูงใจในการเปิดเผยข้อมูลการรักษาสีแวดล้อมนั้นเกิดจากสาเหตุ เช่น เพื่อลดความเสี่ยงการต่อต้านจากสังคม เพื่อให้เป็นไปตามกฎหมายหรือระเบียบข้อบังคับ และเพื่อเสริมสร้างภาพพจน์ของบริษัทต่อสาธารณชนและหน่วยงานของรัฐ

การศึกษาครั้งนี้ได้กำหนดประเภทของอุตสาหกรรมโดยการแบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือ กลุ่มอุตสาหกรรมที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมสูง ได้แก่ กลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร กลุ่มอุตสาหกรรมทรัพยากร และกลุ่มอุตสาหกรรมสินค้าอุตสาหกรรม ส่วนกลุ่มอุตสาหกรรมที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมต่ำ ได้แก่ กลุ่มอุตสาหกรรมเทคโนโลยี กลุ่มอุตสาหกรรมธุรกิจการเงิน กลุ่มอุตสาหกรรมบริการ กลุ่มอุตสาหกรรมสินค้าอุปโภคบริโภค และกลุ่มอุตสาหกรรมอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง ซึ่งข้อมูลการแบ่งกลุ่มลักษณะของอุตสาหกรรมปรากฏดังตารางที่ 2.1

ตารางที่ 2.1 ประเภทของอุตสาหกรรมที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

ประเภทของอุตสาหกรรม	การมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม						
	ขนาดตัวอย่าง	การศึกษาครั้งนี้	Suttipun & Staton (2011)	Choi (1999)	Deegan & Newson (2002)	Hackston & Milne (1996)	Robert (1992)
อุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร	20	สูง	สูง	สูง	สูง	สูง/ต่ำ	ต่ำ
อุตสาหกรรมทรัพยากร	14	สูง	สูง	สูง	สูง	สูง	-
อุตสาหกรรมเทคโนโลยี	16	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	-
อุตสาหกรรมธุรกิจการเงิน	24	ต่ำ	ต่ำ	-	ต่ำ	-	-
อุตสาหกรรมบริการ	42	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ
อุตสาหกรรมสินค้าอุตสาหกรรม	36	สูง	สูง	สูง	สูง	สูง	สูง
อุตสาหกรรมสินค้าอุปโภคบริโภค	16	ต่ำ	ต่ำ	-	-	-	-
อุตสาหกรรมอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง	65	ต่ำ	ต่ำ	-	ต่ำ	ต่ำ	-

สูง หมายถึง กลุ่มอุตสาหกรรมที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมสูง ต่ำ หมายถึง กลุ่มอุตสาหกรรมที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมต่ำ (สิรินาฏ นาคเลิศ, 2558)

2.2 การควบคุมภายใน

การควบคุมภายในเป็นกลไกสำคัญที่ช่วยให้องค์กรสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ของการดำเนินงาน จำเป็นที่จะต้องมีการปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง และจำเป็นต้องมีการติดตามประเมินผล เพื่อให้การควบคุมภายในมีประสิทธิภาพที่ดียิ่งขึ้น (จันทนา สาขากร, นิพนธ์ เห็นโชคชัยชนะ และ ศิลปะพร ศรีจันเพชร, 2548)

องค์ประกอบของการควบคุมภายใน จำแนกออกเป็น 5 องค์ประกอบที่สำคัญ ตามแนวคิดของ COSO (Committee of Sponsoring Organizations) ประกอบด้วย

สภาพแวดล้อมของการควบคุม (Control Environment)

สภาพแวดล้อมของการควบคุมหมายถึงปัจจัยต่างๆที่ส่งผลต่อทัศนคติและความตระหนักถึงความจำเป็นและความสำคัญของการควบคุมภายในของบุคลากรทุกคนในองค์กร โดยบุคลากรทุกคนเข้าใจความรับผิดชอบและขอบเขตอำนาจหน้าที่ของตนเองมีความรู้ความสามารถและทักษะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานรวมถึงการยอมรับและปฏิบัติตามกฎเกณฑ์และวิธีการทำงานต่างๆที่องค์กรกำหนดไว้

การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)

ความเสี่ยงคือ โอกาสที่จะเกิดความผิดพลาดความเสียหายการรั่วไหลการสูญเปล่าหรือเหตุการณ์ที่ไม่พึงประสงค์ที่ทำให้การดำเนินงานไม่บรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่กำหนดไว้ ความเสี่ยงเหล่านี้อาจเกิดจากสาเหตุภายนอกหรือภายในองค์กรก็ได้โดยเฉพาะในการดำเนินงาน ปัจจุบันภายใต้การเปลี่ยนแปลงของนโยบายรัฐบาลสภาพเศรษฐกิจภาวะเบียดเบียนต่างๆทำให้แต่ละองค์กรต้องเผชิญกับความเสี่ยงมากขึ้นถ้าองค์กรสามารถบ่งชี้และประเมินความเสี่ยงได้อย่างเหมาะสมก็จะช่วยให้สามารถเตรียมการแก้ไขปัญหาเหล่านั้นได้ทันเวลาที่

กิจกรรมการควบคุม (Control Activities)

กิจกรรมการควบคุมเป็นองค์ประกอบที่จะช่วยให้มั่นใจได้ว่านโยบายและกระบวนการเกี่ยวกับการควบคุมภายในกำหนดขึ้นนั้นได้มีการนำไปปฏิบัติตามภายในองค์กรอย่างทั่วถึง นอกจากนี้กิจกรรมการควบคุมยังช่วยสร้างความมั่นใจว่าองค์กรมีกิจกรรมที่เหมาะสมในการป้องกันหรือลดความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น

สารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication)

การควบคุมภายในที่ดีจะเกิดขึ้นได้เมื่อข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานนั้นได้มีการบ่งชี้รวบรวมและชี้แจงให้แก่บุคคลที่ควรทราบ โดยผ่านทางรูปแบบและเวลาการสื่อสารที่เหมาะสม ข้อมูลที่มีประโยชน์ต่อการตัดสินใจการบริหารจัดการและการปฏิบัติงานนั้นอาจเป็นได้ทั้งข้อมูลทั้ง

เกี่ยวกับการดำเนินงานการเงินและการปฏิบัติตามกฎระเบียบต่างๆ โดยแหล่งข้อมูลอาจมาจากภายในหรือภายนอกองค์กร

การติดตามประเมินผล (Monitoring)

การควบคุมภายในทั้งหลายที่จัดให้มีขึ้นนั้นจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีกลไกในการติดตามประเมินผลเพื่อให้มั่นใจว่าได้มีการปฏิบัติตามการควบคุมภายในนั้นอย่างสม่ำเสมอและการปฏิบัตินั้นยังมีความเหมาะสมกับลักษณะการดำเนินงานและการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นเพราะอย่าลืมว่าการเปลี่ยนแปลงต่างๆที่เกิดขึ้นอาจมีผลกระทบต่อความเสี่ยงในการดำเนินงานและความเสี่ยงที่เปลี่ยนแปลงไปอาจจำเป็นต้องปรับปรุงการควบคุมภายในให้เหมาะสมด้วย

การควบคุมภายในเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบโดยตรงของทุกคนในองค์กรที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงานนั้นๆ นอกจากการปฏิบัติตามสิ่งที่กำหนดแล้ว ยังต้องมีการปรับให้เหมาะสมกับสถานการณ์ในปัจจุบัน ซึ่งอาจเปลี่ยนไปจากแนวทางที่กำหนดไว้ได้ เพื่อปรับให้เข้ากับองค์กรและทำให้องค์กรเกิดประโยชน์สูงสุด

2.3 มูลค่ากิจการ

มูลค่ากิจการ (Firm Value) คือ มูลค่าปัจจุบันสุทธิรวมของกระแสเงินสดในอนาคตสำหรับมูลค่า ผู้ถือหุ้น ซึ่งเป็นมูลค่าสุทธิกิจการในอนาคตที่คิดจากกระแสเงินสดหักด้วยมูลค่าตลาด (หนี้สินระยะสั้นและหนี้สินระยะยาว) โดยมูลค่ากิจการ เป็นสิ่งสำคัญที่ผู้บริหารของกิจการต้องให้ความสนใจเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากบริษัทส่วนใหญ่ล้วนแต่ต้องการเงินทุนจากนักลงทุนเพื่อขยายการเติบโตของบริษัท ซึ่งผู้บริหารจะมีหน้าที่ในการสร้างมูลค่าสูงสุดให้แก่ผู้ถือหุ้น และต้องพยายามสร้างผลตอบแทนจากการลงทุนให้สูงเพื่อเป็นการดึงดูดให้นักลงทุนสนใจ ดังนั้นมูลค่ากิจการจึงเป็นปัจจัยที่ผู้บริหารต้องให้ความสำคัญเพิ่มมากขึ้น (มนวิภา ผดุงสิทธิ์ , 2548)

ในการบริหารงานเพื่อสร้างมูลค่าให้แก่กิจการ จะต้องบริหารงานที่เกิดขึ้นในส่วนงานทั้งหมดทุกส่วนงานตามโครงสร้างของกิจการ โดยมีส่วนประกอบสำคัญครบทั้ง 3 ประการ (วรพงศ์ แก้วคำ , 2557) ซึ่งประกอบด้วย

1. มาตรฐานวัดมูลค่าเพิ่ม (Value Measurement) ต้องตระหนักถึงวัตถุประสงค์ของกิจการในการสร้างมูลค่าและเข้าใจในมาตรวัดมูลค่าเพิ่ม

2. ระบบบริหารงานเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม (Management System) ได้แก่ การพัฒนากลยุทธ์ การนำกลยุทธ์ไปลงมือปฏิบัติงาน โดยการประสานวัตถุประสงค์เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มกับระบบบริหารงานให้ครบถ้วนในแต่ละมุมมองของผู้มีส่วนได้เสียของกิจการ
3. จิตวิญญาณเพื่อสร้างมูลค่า (Value Mindset) ได้แก่ การที่ทุกคนในกิจการยึดมั่นต่อการสร้างมูลค่าเพิ่ม ทุกคนในกิจการใช้ภาษา "การสร้างมูลค่าเพิ่ม" สำหรับการสื่อสารในทุกระดับ โดยการปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมองค์กรที่มีอยู่ดั้งเดิมให้เป็นวัฒนธรรมเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม

การสร้างมูลค่าของกิจการให้เพิ่มขึ้น โดยใช้กลไกการบริหารงานอย่างแสดงความรับผิดชอบต่อสังคม สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่กิจการได้จากทรัพยากรซึ่งกิจการใช้สำหรับการสร้างมูลค่าให้กับกิจการ กิจการจะต้องดำเนินงานต่อไปในระยะยาว แต่เนื่องจากทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด ดังนั้นกิจการจะต้องใช้ทรัพยากรอย่างรู้คุณค่า พยายามรักษาและพัฒนาให้ดียิ่งๆขึ้นไป โดยผ่านการบริหารงานอย่างแสดงความรับผิดชอบต่อสังคม ซึ่งจะช่วยสนับสนุนการสร้างมูลค่าให้แก่กิจการได้ในระยะยาวด้วย นอกจากนี้มูลค่ากิจการกับสิ่งแวดล้อมและสังคมสามารถเชื่อมโยงกันได้ เพราะสิ่งแวดล้อมและสังคมถือเป็นทรัพยากรที่กิจการต้องใช้ในการดำเนินงานของกิจการ เพื่อที่จะก่อให้เกิดการสร้างมูลค่าแก่กิจการต่อไป

2.4 ทฤษฎีที่ใช้ในการศึกษา

ทฤษฎีที่ใช้อธิบายในการอธิบายเกี่ยวกับการรายงานด้านสังคม สิ่งแวดล้อม และเศรษฐกิจของงานวิจัยมีจำนวนมาก เช่น ทฤษฎีการปฏิบัติกิจกรรมเพื่อสังคม ทฤษฎีผู้มีส่วนได้เสีย และทฤษฎีความชอบธรรม หรือทฤษฎีชอบด้วยกฎหมาย เป็นต้น

การศึกษาครั้งนี้ใช้ทฤษฎีในการศึกษา 2 ทฤษฎีในการอธิบายการวิจัยเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อม และการควบคุมภายใน ที่นิยมใช้ในการศึกษา คือทฤษฎีความชอบธรรม หรือทฤษฎีชอบด้วยกฎหมาย อธิบายขอบเขตระดับการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อม การควบคุมภายใน และทฤษฎีผู้มีส่วนได้เสีย อธิบายผลกระทบของการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อม และการควบคุมภายใน ต่อมูลค่ากิจการ

2.4.1 ทฤษฎีความชอบธรรม หรือทฤษฎีชอบด้วยกฎหมาย (Legitimacy Theory)

ทฤษฎีความชอบธรรม หรือทฤษฎีชอบด้วยกฎหมาย Legitimacy Theory คือสัญญาระหว่างองค์กรธุรกิจและสังคม โดยเป็นสัญญาเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรบุคคล และจากทรัพยากรธรรมชาติในการดำเนินกิจการ โดยองค์กรธุรกิจได้รับสิทธิและอนุญาตจากสังคมใน

การดำเนินกิจการต้องเป็นไปตามบรรทัดฐาน ค่านิยมและความเชื่อของสังคม แนวคิดนี้เป็นแนวคิดพื้นฐานในการสร้างความรับผิดชอบต่อสังคมและพัฒนาความยั่งยืนขององค์กรธุรกิจ (ปทุมพร หิรัญสาตี, 2557) ทฤษฎีความชอบธรรม หรือทฤษฎีชอบด้วยกฎหมายถูกนำมาอธิบายความสัมพันธ์ขององค์กรที่ต้องการอยู่รอดต่อไปในสังคม โดยการเปิดเผยข้อมูลต่างๆ ด้วยความสมัครใจ และต้องกระทำการเปิดเผยข้อมูลให้ถูกต้องตามกฎหมาย เพื่อพิสูจน์ให้สังคมเห็นว่าองค์กรเป็นพลเมืองที่ดีในการดำเนินธุรกิจ เพื่อจะเป็นหลักประกันว่าองค์กรสามารถอยู่รอด และเติบโตอย่างยั่งยืนในองค์กร (สิรินาฏ นาคเลิศ, 2558)

จากการทบทวนงานวิจัยในอดีตพบว่า สิรินาฏ นาคเลิศ (2558) ศึกษาอิทธิพลของลักษณะเฉพาะกิจการบนความสัมพันธ์ระหว่างการกำกับดูแลกิจการกับการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อม ในรายงานประจำปี ใช้ทฤษฎีความชอบธรรม หรือทฤษฎีชอบด้วยกฎหมาย ในการอธิบายการรายงานความรับผิดชอบต่อสังคม และการรายงานเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม ดังนั้นในการศึกษาครั้งนี้จึงใช้ทฤษฎีความชอบธรรม หรือทฤษฎีชอบด้วยกฎหมาย Legitimacy Theory ในการอธิบายขอบเขตและระดับการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อม การควบคุมภายในของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

2.4.2 ทฤษฎีผู้มีส่วนได้เสีย (Stakeholder Theory)

กิจการกับการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อมและการควบคุมภายในในรายงานประจำปี ใช้ทฤษฎีผู้มีส่วนได้เสียในการอธิบายเกี่ยวกับการรายงานด้านสังคม ด้านสิ่งแวดล้อม ดังนั้นทฤษฎีผู้มีส่วนได้เสียจึงถูกนำมาใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เพื่ออธิบายถึงผลกระทบระหว่างการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อม และการควบคุมภายใน ที่มีต่อมูลค่ากิจการของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย การเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อมและการควบคุมภายใน โดยส่วนใหญ่มีการเกี่ยวข้องกับผู้มีส่วนได้เสียผู้มีส่วนได้เสียต้องการทราบข้อมูลขององค์กรทั้งที่เป็นตัวเงินและไม่เป็นตัวเงิน ซึ่งการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมนั้นมีความเกี่ยวข้องกับการกำกับดูแลกิจการที่ดี ดังนั้นในการศึกษาอาจมีทฤษฎีที่สามารถใช้ได้หลายทฤษฎีแต่จากการที่ผู้วิจัยทบทวนวรรณกรรมพบว่าทฤษฎีที่เหมาะสมกับการศึกษาในครั้งนี้คือทฤษฎีผู้มีส่วนได้เสีย เพราะแนวคิดนี้มุ่งไปยังนโยบายขององค์กรที่สร้างผลกระทบให้เกิดแก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องกับองค์กร ดังนั้นการศึกษานี้จึงใช้ทฤษฎีผู้มีส่วนได้เสีย เพื่ออธิบายว่าองค์กรจะอยู่รอดในสังคมได้นั้นบริษัทต้องเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมเพื่อเป็นการพิสูจน์ให้ผู้มีส่วนได้เสียเห็นว่าองค์กรได้ให้ความสำคัญต่อสิ่งแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อผู้มีส่วนได้เสียอย่างจริงจังและเป็นการทำให้องค์กรสามารถอยู่ต่อไปในสังคมได้อย่างมั่นคง (อนันตชัย ชูประถม , 2550)

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เมธาวดี อ่อนรู้ที่ และ มัทนชัย สุทธิพันธุ์ (2556) ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการค้ากับดูแลกิจการและการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อมในรายงานประจำปี : กรณีศึกษาบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ วิธีการเก็บข้อมูล : ดูจากรายงานประจำปีครบทั้งปี พ.ศ. 2552 และปี พ.ศ.2554 ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ ประชากร : บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์หลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ ผลการศึกษา : บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ มีการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อมในรายงานประจำปี โดยกลุ่มบริษัทเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร และกลุ่มสินค้าอุตสาหกรรมมีการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อมในรายงานประจำปี พ.ศ. 2552 และพ.ศ. 2554 ทุกบริษัท และการทดสอบความสัมพันธ์ การศึกษาครั้งนี้ ไม่พบว่าการค้ากับดูแลกิจการมีความสัมพันธ์กับการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อม ในรายงานประจำปีของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ

จิตติมา กิ่งแก้ว และ มนวิภา ผดุงสิทธิ์ (2555) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมตามความสนใจของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย วิธีการเก็บข้อมูล : ศึกษาจากงบการเงินแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี 56-1 และรายงานประจำปีของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ทั้งหมด 381 บริษัท ประชากร : บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยทุกบริษัท กลุ่มตัวอย่าง : บริษัทจดทะเบียนปี 2553 ที่มีข้อมูลสำหรับการศึกษานี้ครบถ้วนซึ่งมี 381 บริษัท ผลการศึกษา : ระดับการเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม บริษัทส่วนใหญ่มีการเปิดเผยข้อมูลอยู่ในระดับ 0-9% คิดเป็นร้อยละ 23.40 โดยบริษัทที่มีการเปิดเผยข้อมูล ด้านนโยบายสิ่งแวดล้อมมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 87.90 รองลงมาคือ ข้อมูลความร่วมมือด้านสิ่งแวดล้อม และการจัดการด้านสิ่งแวดล้อม คิดเป็นร้อยละ 71.10 และ 66.10 ตามลำดับ สำหรับเรื่องที่เปิดเผยน้อยที่สุดอยู่ในหมวดการเปิดเผยข้อมูลด้านการเงินเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม มี 4 ข้อ คือ ข้อมูลหนี้สินด้านสิ่งแวดล้อมคำอธิบายของทางปฏิบัติทางบัญชีสำหรับประเด็นปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม การประกันภัยด้านสิ่งแวดล้อม และสินทรัพย์ด้านสิ่งแวดล้อม คิดเป็นร้อยละ 100.00 คือทุกบริษัทที่ทำการศึกษาไม่มีการเปิดเผยข้อมูลเหล่านี้เลย ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมกับคุณลักษณะต่างๆของบริษัทพบว่า กลุ่มอุตสาหกรรม บรรษัทภิบาล และสำนักงานสอบบัญชี มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญ ไปไปในทิศทางเดียวกัน กับระดับการเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม ขณะที่โครงสร้างหนี้สินมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญไปในทิศทางตรงกันข้ามกับการเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม ส่วนขนาดของกิจการ โครงสร้างการเป็นเจ้าของ และความสามารถในการทำกำไร ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับการเปิดเผยข้อมูล

ขวัญทิพย์ ฉุ่มประโคน (2552) ศึกษาเรื่องการเปิดเผยข้อมูลทางการเงินเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมของบริษัทในอุตสาหกรรมพลังงานและสาธารณูปโภคที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย วิธีการเก็บข้อมูล : ใช้การรวบรวมข้อมูลจากรายงานประจำปีของกลุ่มบริษัทโดยรวบรวมตามลักษณะการเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม ประชากร : บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในอุตสาหกรรมพลังงานและสาธารณูปโภคจำนวน 27 บริษัท กลุ่มตัวอย่าง : โดยใช้งบการเงินปี 2552 ได้รับการตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชีที่รับรองทั่วไป โดยผู้สอบบัญชีรับอนุญาตโดยมีบริษัทที่เข้าเกณฑ์การกำหนดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 24 บริษัท ผลการศึกษา : ปัจจัยผู้ประกอบการด้านระยะเวลาการดำเนินงานมูลค่าสินทรัพย์รวม มูลค่าหนี้สินรวม ผลตอบแทนมีความสัมพันธ์ต่อการเปิดเผยข้อมูลมีความสัมพันธ์ต่อการเปิดเผยข้อมูลเชิงปริมาณ ด้านความรับผิดชอบ ต่อทรัพยากรบุคคลเพียงด้านเดียวและปัจจัยผู้ประกอบการด้านผลตอบแทนมีความสัมพันธ์ต่อการเปิดเผยข้อมูลเชิงคุณภาพ ด้านความรับผิดชอบต่อชุมชนปัจจัยด้านสารสนเทศในรายงานทางการเงินในการรับรู้ต้นทุนด้านสิ่งแวดล้อมและการรับรู้สินทรัพย์ ด้านสิ่งแวดล้อมผู้ประกอบการส่วนใหญ่ยังไม่ให้ความสำคัญต่อการรับรู้รายการทางการเงินสิ่งแวดล้อมทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพในทุกด้าน แต่ให้ความสำคัญต่อการรับรู้หนี้สิ่งแวดล้อมในรูปแบบข้อมูลเชิงปริมาณ

เบญจพร โมกขะเวส (2551) ศึกษาเรื่องลักษณะของธุรกิจที่มีอิทธิพลต่อการเปิดเผยข้อมูลภาคสมัครใจเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย วิธีการเก็บข้อมูล : การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาวิธีวิจัยเชิงสำรวจ มีวิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้าและมีวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลตัวแปรอิสระ ได้แก่ ลักษณะการบริหารและโครงสร้างของคณะกรรมการบริษัท ลักษณะของผู้ถือหุ้นและลักษณะเฉพาะของธุรกิจตัวแปรตาม ได้แก่ ระดับการเปิดเผยข้อมูลภาคสมัครใจเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในรายงานประจำปี ประชากร : บริษัททั้งหมดที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พ.ศ.2549มีจำนวนทั้งสิ้น 488 บริษัท ผลการศึกษา : ลักษณะการบริหารและโครงสร้างของคณะกรรมการบริษัทมีดังนี้ ลักษณะประธานกรรมการบริษัท , ลักษณะองค์ประกอบคณะกรรมการบริษัท , ลักษณะการประชุมคณะกรรมการบริษัท , ลักษณะองค์ประกอบคณะกรรมการตรวจสอบ , ลักษณะการประชุมคณะกรรมการตรวจสอบ , ลักษณะความรู้ความเข้าใจ หรือ มีประสบการณ์ด้านการบัญชีหรือการเงินของคณะกรรมการตรวจสอบ , ลักษณะประธานกรรมการกำหนดค่าตอบแทน , ลักษณะองค์ประกอบคณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทน อยู่ในระดับที่ต่ำกว่าเกณฑ์ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยลักษณะระบบควบคุมและตรวจสอบภายใน , ลักษณะประธานคณะกรรมการตรวจสอบ อยู่ในระดับคุณภาพสูง

ณิชาวรรณ วิชัยดิษฐ , ไพบุญย์ พงษ์วงศ์ และ ศศิวิมล มีอำพล (2552) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพล ต่อการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย วิธีการเก็บข้อมูล : ใช้ข้อมูลทศนิยม ซึ่งได้จากการรายงานประจำปี รายงานการดำเนินงานด้านสังคมของบริษัทเว็บไซต์ของบริษัทและข้อมูลอื่นๆ ที่รวบรวมไว้ในระบบเผยแพร่รวบรวมไว้ในระบบเผยแพร่หลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ประชากร : บริษัททั้งหมดที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ผลการศึกษา : บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยมีระดับการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมในระดับต่ำ โดยเปิดเผยในเรื่องการกำกับดูแลกิจการที่ดีมากที่สุดปัจจัยที่มีผลต่อการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคม คือ ขนาดของบริษัทและประเภทอุตสาหกรรม โดยขนาดของบริษัทมีความสัมพันธ์เชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมและบริษัทที่อยู่ในอุตสาหกรรมแตกต่างกันมีระดับการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติส่วนปัจจัยอื่นซึ่งประกอบด้วยความสามารถในการทำกำไร โครงสร้างเงินทุน โครงสร้างของผู้ถือหุ้นต่างชาติ และอายุของกิจการ ไม่มีความสัมพันธ์กับการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคม

จงจิตต์ พิมพาลัย (2551) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการประยุกต์ใช้บัญชีสิ่งแวดล้อม วิธีการเก็บข้อมูล : ศึกษาจากแบบสอบถามผู้บริหารฝ่ายบัญชีของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ประชากร : ตามการแบ่งกลุ่มของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มตัวอย่าง : เลือกจากกลุ่มประชากรมา 7 กลุ่ม จาก 8 กลุ่ม ผลการศึกษา : จากการศึกษาเรื่องปัจจัยเกี่ยวกับการริเริ่มการจัดทำบัญชีสิ่งแวดล้อมในระดับประเทศผู้ตอบแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างทุกกลุ่มธุรกิจแสดงความคิดเห็นในทำนองเดียวกันคือความเห็นด้วยค่อนข้างมากกับภาครัฐที่ต้องมีการสนับสนุนเกี่ยวกับการกำหนดมาตรฐานระเบียบข้อบังคับบทลงโทษและการจัดอบรมสัมมนาให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดทำบัญชีสิ่งแวดล้อมรวมทั้งควรมีแรงกระตุ้นให้กับภาคธุรกิจเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีสิ่งแวดล้อมในด้านภาษีหรือต้นทุนที่เกิดจากการจัดการเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม

จักรวดี ชอบพิเชียร (2549) ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะเฉพาะของธุรกิจคุณภาพของคณะกรรมการบริษัท โครงสร้างความเป็นเจ้าของและระดับของการเปิดเผยข้อมูลภาคสมัครใจของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย วิธีการเก็บข้อมูล : เก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูลทศนิยมทั้งข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพในรายงานประจำปี พ.ศ. 2548 และ 2549 ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่เปิดเผยต่อสาธารณชน ประชากร : บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ปีพ.ศ.2548 มีจำนวนทั้งสิ้น 441บริษัทและ 2549 มีจำนวนทั้งสิ้น 469 บริษัท ผลการศึกษา : (1) มีความสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างลักษณะเฉพาะเกี่ยวกับผลสำเร็จจากการดำเนินงานของธุรกิจและลักษณะเฉพาะเกี่ยวกับโครงสร้างของธุรกิจกับ

ระดับของการเปิดเผยข้อมูลภาคสมัครใจ (2) มีความสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างดัชนีชี้วัดคุณภาพของคณะกรรมการบริษัทกับระดับของการเปิดเผยข้อมูลภาคสมัครใจและมีความสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างลักษณะเชิงคุณภาพของคณะกรรมการบริษัทได้แก่คุณภาพของโครงสร้างตำแหน่งผู้นำคณะกรรมการบริษัทคุณภาพของคณะกรรมการบริษัทคุณภาพของโครงสร้างตำแหน่งผู้นำคณะกรรมการตรวจสอบคุณภาพขององค์ประกอบคณะกรรมการตรวจสอบคุณภาพของโครงสร้างตำแหน่งผู้นำคณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนและคุณภาพขององค์ประกอบคณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนกับระดับของการเปิดเผยข้อมูลภาคสมัครใจ

ภัทรภรณ์ เพ็ญทอง (2556) ได้ทำการศึกษาเรื่องผลกระทบของการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อมต่อผลการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย : กรณีศึกษาบริษัทกลุ่มทรัพยากร กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม และกลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง ตัวแปรตาม : ผลการดำเนินงาน ตัวแปรอิสระ : ระดับการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อม ผลการศึกษา : บริษัทที่มีการเปิดเผยข้อมูลในระดับมากมีจำนวนเพิ่มขึ้น โดยที่ระดับการเปิดเผยข้อมูลทั้ง 3 ปีที่ทำการศึกษามีความใกล้เคียงกัน ระดับของการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อมไม่มีความสัมพันธ์ที่มียสำคัญทางสถิติกับผลการดำเนินงานทั้ง 3 ปีที่ทำการศึกษา และงานวิจัยนี้ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระหว่างกลุ่มบริษัทที่มีการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อมมากกับกลุ่มที่มีการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อมน้อย และผลจากงานวิจัยนี้ยังชี้ให้เห็นว่ายังไม่มีข้อสรุปเชิงประจักษ์ที่ชัดเจนว่าการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อมมีอิทธิพลต่อการดำเนินงาน

อลิษา สุกศรี และ มัทนชัย สุทธิพันธุ์ (2555) ได้ทำการศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อมในรายงานประจำปี กับผลการดำเนินงานทางการเงินของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ ตัวแปรอิสระ : การเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม ตัวแปรตาม : ผลการดำเนินงานทางการเงิน การเก็บรวบรวมข้อมูล : ในรายงานประจำปีเป็นระยะเวลา 2 ปี คือ ปี พ.ศ. 2553 และปี พ.ศ. 2555 ประชากร : 56 บริษัท ผลการศึกษา : พบว่าบริษัทที่มีการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อมในรายงานประจำปีสูงสุด คือ ด้านนโยบายสิ่งแวดล้อม โดยบริษัทในกลุ่มอุตสาหกรรมทรัพยากรมีการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อมมากที่สุด และพบความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อม (ด้านการฟ้องร้อง การดำเนินคดีเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม) กับผลการดำเนินงานทางการเงินมีความสัมพันธ์ไปในเชิงลบ

นาถสุดา สังขพันธุ์ (2546) ได้ศึกษาเรื่องการประเมินการควบคุมภายในด้านการขายของเกี่ยวกับธุรกิจเหล็กเส้นก่อสร้างกรณีศึกษาบริษัทเหล็กสยาม (2001) จำกัด ผลการศึกษาสรุปได้ว่า โครงสร้างการควบคุมภายในด้านการขายของบริษัทเหล็กสยาม(2001) จำกัดโดยภาพรวมแล้วเป็นไปตามองค์ประกอบของการควบคุมภายในตามแนวคิดของ COSO คือด้านสภาพแวดล้อมการ

ควบคุมด้านการประเมินความเสี่ยงด้านกิจกรรมการควบคุมด้านข้อมูลสารสนเทศและการสื่อสาร ด้านการติดตามและประเมินผลแต่มีจุดที่ควรปรับปรุงคือด้านการประเมินความเสี่ยงควรมีการวิเคราะห์และบริหารความเสี่ยงอย่างเป็นระบบและเสนอแนะให้ผู้บริหารควรให้ความสำคัญต่อจุดที่ยังไม่มีการควบคุมและจัดให้มีการปฏิบัติตามระบบเพื่อสร้างความสามารถเชิงแข่งขันและบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้

กาญจนา อยู่คง (2556) ได้ทำการศึกษาเรื่องการควบคุมภายในด้านการเงินและบัญชีของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) สาขาตะพานหิน จังหวัดพิจิตร วิธีการเก็บข้อมูล : ส่งแบบสอบถามไปยังพนักงานผู้ปฏิบัติงานธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) สาขาตะพานหิน จังหวัดพิจิตร ประชากร : พนักงานผู้ปฏิบัติงานธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) สาขาตะพานหิน จังหวัดพิจิตร ประกอบด้วย ผู้จัดการสาขา 1 ตำแหน่ง ผู้ช่วยผู้จัดการสาขา 2 ตำแหน่ง หัวหน้าการเงิน 1 ตำแหน่ง หัวหน้าหน่วยอำเภอ 1 ตำแหน่ง ผู้ช่วยหัวหน้าหน่วยอำเภอ 1 ตำแหน่ง พนักงานการเงิน 6 ตำแหน่ง พนักงานพัฒนาธุรกิจ 8 ตำแหน่ง พนักงานธุรกิจการ 3 ตำแหน่ง ผู้ช่วยพนักงานธุรกิจการ 2 ตำแหน่ง ลูกจ้างปฏิบัติงานตามภารกิจธนาคาร 2 ตำแหน่ง รวมผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวนทั้งสิ้น 31 คน ผลการศึกษา : โดยภาพรวมระบบการควบคุมภายในด้านการเงินและบัญชีของธนาคารอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายด้าน พบว่า

1. ด้านการประเมินความเสี่ยง การพิจารณาความเสี่ยงเกี่ยวกับภัยธรรมชาติผลผลิตซึ่งมีผลกระทบต่อภาระหนี้ของลูกค้าและผู้บริหารและพนักงานมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ความเสี่ยง ตลอดจนผู้บริหารมีการติดตามแผนและปรับปรุงแผนให้สามารถป้องกัน หรือลดความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้นในสถานการณ์ต่าง ๆ การดำเนินการประเมินความเสี่ยงส่งผลให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2. ด้านกิจกรรมควบคุม มีการแบ่งแยกหน้าที่ระหว่างผู้อนุมัติ ผู้บันทึกบัญชี รับ – จ่าย และผู้เก็บรักษาทรัพย์สิน อย่างชัดเจน

3. ด้านข้อมูลและการสื่อสาร มีการรวบรวมข้อมูลสารสนเทศจากแหล่งข้อมูลทั้งภายใน-ภายนอกและมีการจัดทำรายงานการรวบรวมข้อมูลไว้เป็นหลักฐาน เปิดโอกาสให้พนักงานได้แสดงความคิดเห็นในการจัดทำแผนงานหรือปรับปรุงแผนการทำงาน และมีทะเบียนคุม

4. ด้านการติดตามและประเมินผล มีการกำหนดให้พนักงานลงนามรับรองความถูกต้องของรายการต่างๆ และร่วมรับผิดชอบหากมีข้อผิดพลาดเกิดขึ้น ตลอดจนมีการติดตามและกำกับดูแล และประเมินผลการปฏิบัติงานในแต่ละกิจกรรมอย่างต่อเนื่องและเหมาะสม

มาลี พรหมชะอ่อน (2553) ได้ทำการศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการควบคุมภายในของ บริษัทจดทะเบียนในเขตนิคมอุตสาหกรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา วิธีการเก็บข้อมูล : ส่งแบบสอบถามถึงบริษัทในกลุ่มนิคมอุตสาหกรรมภายในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ประชากร : กลุ่มนิคมอุตสาหกรรมภายในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผลการศึกษา : การควบคุมภายในของ บริษัทจดทะเบียนในเขตอุตสาหกรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยามีความแตกต่างกันด้านประเภท ของกิจการ ระหว่างกิจการส่งออกสินค้ากับกิจการซื้อมาขายไป และมีความแตกต่างกันในด้านอายุ การดำเนินงานของกิจการระหว่างกิจการที่มีอายุน้อยกว่า 1 ปี กับกิจการที่มีอายุ 10 ปี ขึ้นไปสำหรับ ด้านขนาดของกิจการไม่มีความแตกต่างกัน

สาคร ช่วยดำรง (2553) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การควบคุมภายในที่ส่งผลต่อความเสี่ยงของ ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ วิธีการเก็บข้อมูล : ส่งแบบสอบถามไป ยังศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ประชากร : ศูนย์การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ 4 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดสุพรรณบุรี จังหวัดกาญจนบุรี จังหวัด นครปฐม จังหวัดราชบุรี ผลการศึกษา : ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอมีการควบคุมภายใน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า สภาพแวดล้อมการควบคุม การประเมินความเสี่ยงและกิจกรรมการควบคุม อยู่ในระดับมาก สำหรับการควบคุมภายใน ด้านสารสนเทศและการสื่อสาร และด้านการติดตามและประเมินผล อยู่ ในระดับปานกลาง

ศิลปพร ศรีจันทเพชร (2555) ได้ทำการศึกษาเรื่องการบริหารความเสี่ยงกับการกำกับดูแล กิจการ ได้กล่าวว่า สิ่งที่ผู้บริหารควรตระหนักไว้เสมอ คือ การบริหารความเสี่ยงเป็นกระบวนการที่ ต้องปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่องและต้องมีการทบทวนอยู่เสมอ เพื่อตอบสนองการเปลี่ยนแปลงต่างๆที่ เกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา และการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่องที่จะประสบความสำเร็จได้นั้น จะต้องอาศัย การรายงานผลการปฏิบัติงานอย่างถูกต้องและภายในระยะเวลาที่เหมาะสมด้วย

รมมณีย์ เพิ่มพูนทวีทรัพย์ (2558) ได้ทำการศึกษาเรื่องศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่าง การรายงานการบริหารความเสี่ยงและผลการดำเนินงานทางการเงินในรายงานประจำปีของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยวัตถุประสงค์ในการศึกษาเพื่อศึกษาขอบเขต และ ลักษณะการรายงานการบริหารความเสี่ยงในรายงานประจำปี ทดสอบความแตกต่างลักษณะธุรกิจที่มีอิทธิพลต่อการรายงานการบริหารความเสี่ยง ทดสอบปริมาณการรายงานความเสี่ยงกับผลการดำเนินงาน และทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะของธุรกิจกับการรายงานความเสี่ยงกับผลการดำเนินงานในรายงานประจำปี ประชากร : บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ 7 กลุ่ม อุตสาหกรรม กลุ่มตัวอย่าง : 349 บริษัท ผลการศึกษา : พบว่าเมื่อกิจการมีระดับการเปิดเผยข้อมูล

การรายงานการบริหารความเสี่ยงเพิ่มขึ้นจะส่งผลให้อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ลดลง ยกเว้น ความเสี่ยงด้านการประกอบธุรกิจที่จะส่งผลไปในทิศทางเดียวกัน นอกจากนี้ลักษณะของผู้สอบ บัญชี และลักษณะของอุตสาหกรรมส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างการรายงานการบริหาร ความเสี่ยงกับผลการดำเนินงานทางการเงิน ในขณะที่ลักษณะความเป็นเจ้าของ ความเป็นธุรกิจ ครอบครั้ว และขนาดของกิจการไม่ส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างการรายงานการบริหาร ความเสี่ยงกับผลการดำเนินงานทางการเงิน ข้อจำกัดของงานวิจัยยังไม่ครอบคลุมเนื้อหาใน การศึกษาครั้งต่อไปควรจากสื่ออื่นๆที่ได้รับการนิยาม และระยะเวลาการเก็บข้อมูลควรมากกว่านี้

วรพงศ์ แก้วคำ (2557) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ขนาดและองค์ประกอบคณะกรรมการบริษัท กับมูลค่าของกิจการ : หลักฐานจากบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ตัวแปร ตาม : มูลค่าของกิจการ ตัวแปรอิสระ : ขนาดของคณะกรรมการ องค์ประกอบคณะกรรมการ ตัว แปรควบคุม : ขนาดกิจการ อายุกิจการ ประเภทอุตสาหกรรม การเติบโตของกิจการ อัตราส่วน หนี้สินต่อสินทรัพย์รวม อัตราส่วนเพสหญิงของกรรมการ สัดส่วนกรรมการที่เป็นกรรมการใน บริษัทอื่น ผลการศึกษา : สัดส่วนกรรมการอิสระและการรวมหรือแยกตำแหน่งประธานกรรมการ กับกรรมการผู้จัดการมีอิทธิพลต่อมูลค่าของกิจการ สัดส่วนคณะกรรมการที่เป็นผู้บริหารและ ประเภทอุตสาหกรรม มีอิทธิพลต่อมูลค่าของกิจการอย่างมีนัยสำคัญ ส่วนขนาดของคณะกรรมการ ไม่มีอิทธิพลต่อมูลค่าของกิจการ

พิชามณูช อุตราภรณ์ (2553) ได้ทำการศึกษาเรื่องมูลค่าเพิ่มเชิงเศรษฐศาสตร์กับมูลค่าของ กิจการ กลุ่มตัวอย่าง : บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (SET) โดยยกเว้น บริษัทสถาบันการเงิน บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ บริษัทประกันภัยและประกันชีวิต เนื่องจากบ การเงินของกิจการในกลุ่มดังกล่าวมีการจัดประเภทของรายการที่แตกต่างไปจากกลุ่มอุตสาหกรรม ทั่วไป โดยศึกษาจากงบการเงิน ตั้งแต่ พ.ศ. 2550 – 2552 ตัวแปรตาม : มูลค่าตามราคาตลาดของ กิจการ ตัวแปรอิสระ : ผลจากการวัดผลดำเนินงาน วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล : การทดสอบเชิง พรรณนา การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ การวิเคราะห์การถดถอยเชิงเดี่ยวและการถดถอยพหุคูณ วิธี กำลังสองน้อยที่สุด ผลการศึกษา : ผลการทดสอบที่ได้ปฏิเสธสมมติฐานที่ว่ามูลค่าเพิ่มเชิง เศรษฐศาสตร์มีความสัมพันธ์ทางบวกกับมูลค่าของกิจการ โดยผลการทดสอบแสดงให้เห็นว่า มูลค่าเพิ่มเชิงเศรษฐศาสตร์เพียงตัวเดียวนั้นไม่มีความสัมพันธ์กับมูลค่าตลาดของกิจการได้เลย แต่ เมื่อใช้กระแสเงินสดจากการดำเนินงานและกำไรก่อนรายการพิเศษ เป็นตัวแปรควบคุม มูลค่าเพิ่ม เชิงเศรษฐศาสตร์กลับมีความสัมพันธ์ทางลบกับมูลค่าตลาดของกิจการ

วิลาวรรณ ยัสโยธา และ เอกฤทธิ์ แก้วประพันธ์ (2557) ได้ทำการศึกษาเรื่องอิทธิพลของ โครงสร้างความเป็นเจ้าของต่อมูลค่าของกิจการ : หลักฐานจากบริษัทจดทะเบียนในตลาด

หลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET 100 ตัวแปรต้น : ลักษณะโครงสร้างความเป็นเจ้าของ ตัวแปรตาม : มูลค่ากิจการ ตัวแปรควบคุม : ขนาดกิจการ อายุกิจการ กลุ่มอุตสาหกรรม อัตราส่วนหนี้สินรวมต่อสินทรัพย์ทั้งหมด ผลการศึกษา : พบว่าโครงสร้างความเป็นเจ้าของแบบกระจายตัว (DOS) มีอิทธิพลในทิศทางตรงกันข้ามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับมูลค่ากิจการ คือ หากกิจการใดมีส่วนการถือหุ้นของผู้ถือหุ้นรายย่อยอยู่ในระดับสูง จะส่งผลให้มูลค่าของกิจการลดลง เพราะจะมีความผันผวนของราคาหุ้นเป็นอย่างมาก และลดแรงจูงใจในการลงทุนจากนักลงทุนสถาบัน และนักลงทุนรายใหญ่เพราะการถือครองหุ้นเป็นจำนวนมากของผู้ถือหุ้นรายย่อยอาจทำให้ตลาดหลักทรัพย์ขาดเสถียรภาพได้ จากการที่การซื้อขายหมุนเวียนเปลี่ยนมือค่อนข้างเร็วของนักลงทุนรายย่อย ซึ่งทำให้นักลงทุนสถาบันและนักลงทุนรายใหญ่เกรงว่าอาจจะได้รับผลกระทบจากการเคลื่อนไหวของราคาหลักทรัพย์ ทำให้มีการลงทุนในระดับต่ำส่งผลให้มูลค่าของกิจการในทางลบ

สัตยา ตันจันทรพงศ์ (2558) ได้ทำการศึกษาเรื่องการกำกับดูแลกิจการ การบริหารกำไร และการวางแผนภาษีที่มีผลกระทบต่อมูลค่ากิจการของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ตัวแปรต้น : การกำกับดูแลกิจการ การบริหารกำไร การวางแผนภาษี ตัวแปรตาม : มูลค่ากิจการ ตัวแปรควบคุม : ขนาดบริษัท ความเสี่ยงทางการเงิน ความสามารถในการทำกำไร ระดับการลงทุนในสินทรัพย์ที่มีตัวตน โครงสร้างการถือหุ้น และกลุ่มอุตสาหกรรม ผลการศึกษา : การกำกับดูแลกิจการที่ดีมีผลกระทบในเชิงบวกกับมูลค่ากิจการ ขณะที่การบริหารกำไรและการวางแผนภาษีที่วัดด้วยค่า TAX/ASSET มีผลกระทบในเชิงลบกับมูลค่ากิจการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนการวางแผนภาษีที่วัดด้วย ETR และ TAX/CFO มีผลกระทบกับมูลค่ากิจการอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ อย่างไรก็ตาม ทิศทางความสัมพันธ์ระหว่างค่า ETR กับมูลค่ากิจการมีผลกระทบในเชิงบวก แสดงให้เห็นว่าค่าใช้จ่ายภาษีลดลง (ETRมีค่าต่ำ) ส่งผลต่อกำไรสุทธิเพิ่มขึ้นขณะที่ค่า TAX/CFO และค่า TAX/ASSET มีผลกระทบในเชิงลบกับมูลค่ากิจการ แสดงถึงการวางแผนภาษีที่ทำให้กำไรทางบัญชีและกำไรทางภาษีลดลง (TAX/CFO และ TAX/ASSET มีค่าต่ำ) มีผลกระทบต่อมูลค่ากิจการในทางลดลง

ผลการวิเคราะห์ตัวแปรควบคุมพบว่า ความเสี่ยงทางการเงิน ความสามารถในการทำกำไร และระดับการลงทุนในสินทรัพย์ที่มีตัวตน มีผลกระทบในเชิงบวกกับมูลค่ากิจการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่ขนาดบริษัทและอัตราส่วนการถือหุ้นของผู้ถือหุ้นสูงสุดต่อจำนวนหุ้นที่ออกและเรียกชำระแล้วไม่มีผลกระทบต่อมูลค่ากิจการ รวมทั้ง กลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภค กลุ่มวัสดุก่อสร้างและสินค้าอุตสาหกรรม กลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้างกลุ่มทรัพยากรมีผลกระทบในเชิงลบกับมูลค่ากิจการมากกว่ากลุ่มเทคโนโลยีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติสำหรับผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวางแผนภาษีที่วัดด้วย TAX/ASSET มีความแตกต่างจากค่า ETR และ TAX/CFO อธิบายได้ว่าอาจเป็น

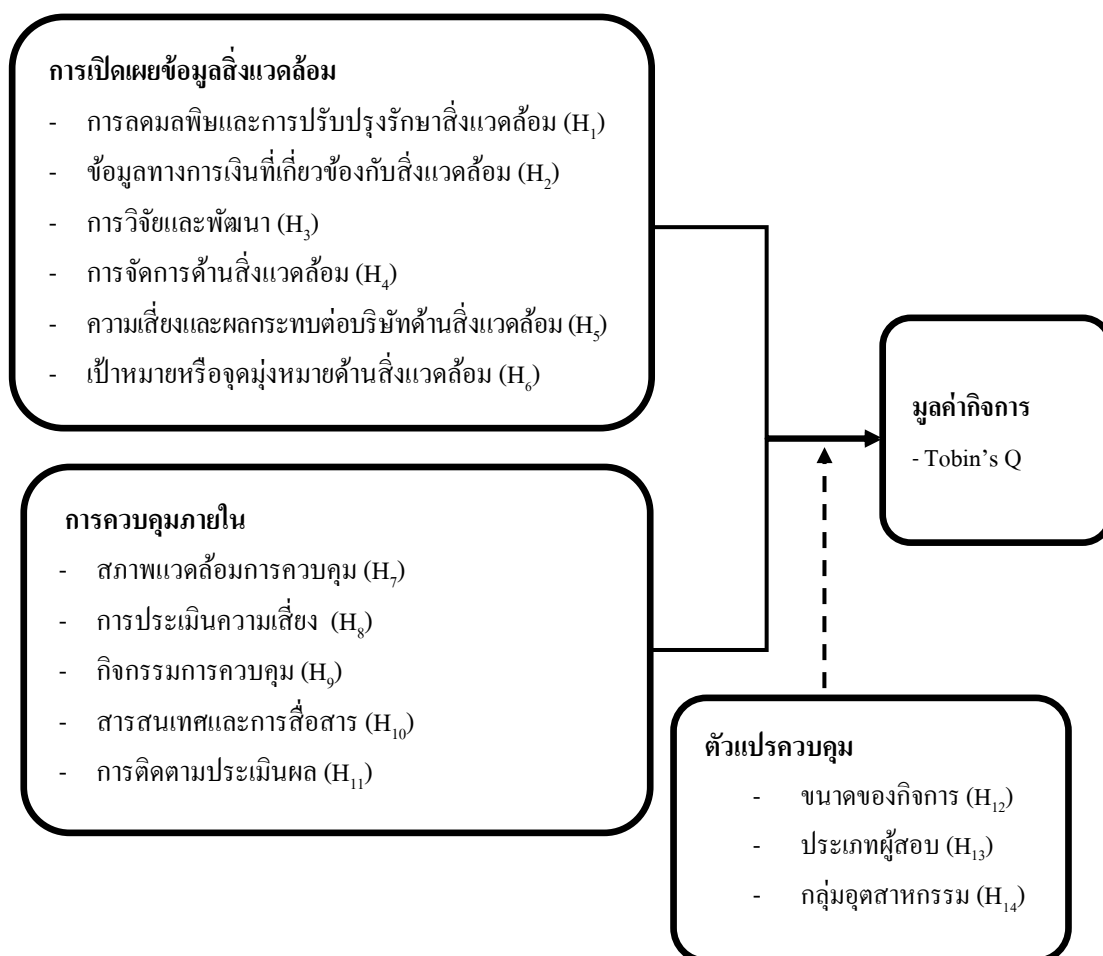
เพราะการคำนวณค่า TAX/ASSET เก็บรวบรวมข้อมูลมาจากงบแสดงฐานะการเงิน ที่แสดงผลประกอบการของบริษัทอย่างต่อเนื่อง ขณะที่ค่า ETR และ TAX/CFO เก็บรวบรวมข้อมูลมาจากงบกำไรขาดทุนและงบกระแสเงินสด ที่แสดงผลประกอบการของบริษัทเป็นรายปี รวมทั้ง การตกแต่งรายการกำไรทางบัญชีในงบกำไรขาดทุน จะมากกว่าการตกแต่งรายการสินทรัพย์ในงบแสดงฐานะการเงิน (ชัยพรตัน ดิยวงศ์, 2552) จึงอาจเป็นสาเหตุให้ไม่พบความสัมพันธ์ดังกล่าวจากการวางแผนภาษีที่วัดจากค่า ETR และ TAX/CFO

เมธาวิ รักษาสุข (2554) ได้ทำการศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการแสดงความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรกับการวัดมูลค่าองค์กร โดยใช้มูลค่าทางการตลาดโดยเฉลี่ย (AMV) และมูลค่าทางการตลาดส่วนเพิ่ม (EMA) กรณีศึกษา: บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ตัวแปรอิสระ: ความรับผิดชอบต่อสังคม ตัวแปรตาม: มูลค่าขององค์กร กลุ่มประชากรตัวอย่าง: บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์โดยคำนวณจากข้อมูลทางการบัญชีในงบการเงินที่มีการเปิดเผยให้กับสาธารณชนในช่วงระหว่างปี 2551-2552 จำนวนทั้งหมด 566 บริษัท ยกเว้นกองทุนรวมอสังหาริมทรัพย์และหน่วยลงทุน และบริษัทที่อยู่ระหว่างฟื้นฟูการดำเนินการ วิธีการเก็บข้อมูล: แบบปฐมภูมิโดยการแจกแบบสอบถามในเรื่องความรับผิดชอบต่อสังคม และเก็บข้อมูลแบบทฤษฎีในส่วน of ข้อมูลทางบัญชี ผลจากการศึกษา: พบว่า ความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรในเรื่องระบบการฝึกอบรมและพัฒนาพนักงานกับมูลค่าทางการตลาดโดยเฉลี่ยมีความสัมพันธ์ในทิศทางบวก และมูลค่าองค์กรที่วัดจากมูลค่าทางการตลาดส่วนเพิ่มพบว่าปัจจัยการแสดงความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร ในเรื่องระบบทางด้านความปลอดภัยและสุขภาพของพนักงานกับมูลค่าทางการตลาดส่วนเพิ่มมีความสัมพันธ์กันในทิศทางบวก สำหรับการแสดงความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรในด้านชุมชนและสิ่งแวดล้อม พบว่าไม่มีความสัมพันธ์กับมูลค่าองค์กรที่วัดจากมูลค่าทางการตลาดโดยเฉลี่ยและมูลค่าทางการตลาดส่วนเพิ่ม แต่ผู้วิจัยเชื่อว่าเมื่อเวลาผ่านไปการแสดงความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมขององค์กรทั้งในด้านชุมชนและสิ่งแวดล้อมย่อมจะส่งผลต่อมูลค่าขององค์กรได้อย่างแน่นอน

2.6 กรอบแนวคิดของงานวิจัย

ผู้วิจัยทำการศึกษาผลกระทบของการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อม และการควบคุมภายใน ต่อมูลค่ากิจการ ในรายงานประจำปีของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยมีกรอบแนวคิดการวิจัยดังแสดงในรูปภาพ

รูปภาพที่ 1 กรอบแนวคิดของงานวิจัย

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

ในการศึกษาเรื่อง ผลกระทบของการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อม และการควบคุมภายใน ต่อมูลค่ากิจการ : กรณีศึกษาบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ทั้ง 8 อุตสาหกรรม โดยช่วงเวลาการศึกษาอยู่ในปี พ.ศ. 2555 ถึง พ.ศ. 2557 ซึ่งศึกษาข้อมูลทุติยภูมิจากรายงานประจำปี โดยมีการดำเนินงานวิจัยดังนี้

- 3.1 สมมติฐานการวิจัย
- 3.2 ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง
- 3.3 การเก็บข้อมูลวิจัย
- 3.4 เครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูล
- 3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.6 กรอบระยะเวลาการศึกษา

3.1 สมมติฐานการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ทำการศึกษาผลกระทบของการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อม และการควบคุมภายใน ต่อมูลค่ากิจการ กรณีศึกษาบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย คำถามในการวิจัยกล่าวว่า บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยมีการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อม และการควบคุมภายในหรือไม่ มากน้อยเพียงใด และการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อม การควบคุมภายในมีผลต่อมูลค่ากิจการหรือไม่ และจะเป็นไปในทิศทางใดทำให้ผู้วิจัยตั้งสมมติฐานในการวิจัยครั้งนี้ดังนี้

3.1.1 ผลกระทบระหว่างการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อมกับมูลค่ากิจการ

จากการศึกษางานวิจัยในอดีตของ อลิษา สุกศรี และมัทนชัย สุทธิพันธุ์ (2555) พบความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อม (การดำเนินคดีเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม) กับผลการดำเนินงานทางการเงินมีความสัมพันธ์ในเชิงลบของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่ม เอ็ม เอ ไอ ปัจจัยผู้ประกอบการด้านระยะเวลาการดำเนินงาน ขวัญทิพย์ ฤกษ์ประโคน (2552) พบว่ามูลค่าสินทรัพย์รวม มูลค่าหนี้สินรวม ผลตอบแทน มีความสัมพันธ์ต่อการเปิดเผยข้อมูลมีความสัมพันธ์ต่อการเปิดเผยข้อมูลเชิงปริมาณ ปัจจัยผู้ประกอบการด้านผลตอบแทน มีความสัมพันธ์ต่อการเปิดเผยข้อมูลเชิงคุณภาพ ด้านความรับผิดชอบต่อชุมชน ปัจจัยด้าน

สารสนเทศในรายงานทางการเงินในการรับรู้ต้นทุนด้านสิ่งแวดล้อมและการรับรู้สินทรัพย์ ด้านสิ่งแวดล้อม ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ยังไม่ให้ความสำคัญต่อการรับรู้รายการทางการเงินด้านสิ่งแวดล้อมทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพในทุกด้าน แต่ให้ความสำคัญต่อการรับรู้หนี้สินด้านสิ่งแวดล้อมในรูปแบบข้อมูลเชิงปริมาณ เมธาวดี อ่อนรู้ที่ และ มัทนชัย สุทธิพันธุ์ (2556) พบว่าบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ มีการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อมในรายงานประจำปี โดยกลุ่มบริษัทเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร และกลุ่มสินค้าอุตสาหกรรมมีการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อมในรายงานประจำปี ทุกบริษัท และการทดสอบความสัมพันธ์ การศึกษาครั้งนี้ ไม่พบว่าการกำกับดูแลกิจการมีความสัมพันธ์กับการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อม ส่วนการศึกษาของภัทรภรณ์ เฟื่องทอง (2556) พบว่าบริษัทที่มีการเปิดเผยข้อมูลในระดับมาก มีจำนวนเพิ่มขึ้น โดยที่ระดับของการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อมไม่มีความสัมพันธ์ที่มีนัยสำคัญทางสถิติกับผลการดำเนินงานทั้ง 3 ปีที่ทำการวิจัย และงานวิจัยนี้ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระหว่างกลุ่มบริษัทที่มีการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อมมากกับกลุ่มที่มีการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อมน้อย และผลจากงานวิจัยนี้ยังชี้ให้เห็นว่ายังไม่มีข้อสรุปเชิงประจักษ์ที่ชัดเจนว่าการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อมมีอิทธิพลต่อการดำเนินงาน

จากการศึกษางานวิจัยในอดีตของ จูติมา กิ่งแก้ว และมนวิกา ผดุงสิทธิ์ (2555) พบว่าระดับการเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม บริษัทส่วนใหญ่มีการเปิดเผยข้อมูล ด้านนโยบายสิ่งแวดล้อมมากที่สุดรองลงมาคือ ข้อมูลความร่วมมือด้านสิ่งแวดล้อม และการจัดการด้านสิ่งแวดล้อม สำหรับเรื่องที่เปิดเผยน้อยที่สุดอยู่ในหมวดการเปิดเผยข้อมูลด้านการเงินเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม มี 4 ข้อ คือ ข้อมูลหนี้สินด้านสิ่งแวดล้อม คำอธิบายของการปฏิบัติทางบัญชีสำหรับประเด็นปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม การประกันภัยด้านสิ่งแวดล้อม และสินทรัพย์ด้านสิ่งแวดล้อม คือทุกบริษัทที่ทำการศึกษามีการเปิดเผยข้อมูลเหล่านี้เลย ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมกับคุณลักษณะต่างๆของบริษัทพบว่า กลุ่มอุตสาหกรรม บรรษัทภิบาล และสำนักงานสอบบัญชี มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญไปไปในทิศทางเดียวกัน กับระดับการเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม ขณะที่โครงสร้างหนี้สินมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญไปในทิศทางตรงกันข้ามกับการเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม ส่วนขนาดของกิจการ โครงสร้างการเป็นเจ้าของ และความสามารถในการทำกำไร ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับการเปิดเผยข้อมูล และการศึกษาของ เมธาวิ รักษาสุข (2554) พบความสัมพันธ์ความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรในด้านชุมชนและสิ่งแวดล้อม พบว่าไม่มีความสัมพันธ์กับมูลค่าองค์กรที่วัดจากมูลค่าทางการตลาดโดยเฉลี่ยและมูลค่าทางการตลาดส่วนเพิ่ม แต่ผู้วิจัยเชื่อว่าความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรทั้งด้านชุมชน และสิ่งแวดล้อมย่อมจะส่งผลต่อมูลค่าขององค์กรได้อย่างแน่นอน ดังนั้นในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จึงตั้งสมมติฐานว่า

- H₁: การลดมลพิษและการปรับปรุงรักษาสิ่งแวดล้อม มีความสัมพันธ์กับมูลค่ากิจการ
- H₂: ข้อมูลทางการเงินที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม มีความสัมพันธ์กับมูลค่ากิจการ
- H₃: การวิจัยและพัฒนา มีความสัมพันธ์กับมูลค่ากิจการ
- H₄: การจัดการด้านสิ่งแวดล้อมมีความสัมพันธ์กับมูลค่ากิจการ
- H₅: ความเสี่ยงและผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมมีความสัมพันธ์กับมูลค่ากิจการ
- H₆: เป้าหมายและจุดมุ่งหมายด้านสิ่งแวดล้อมมีความสัมพันธ์กับมูลค่ากิจการ

3.1.2 ผลกระทบระหว่างการควบคุมภายในกับมูลค่ากิจการ

จากการศึกษางานวิจัยในอดีตของ วรพงศ์ แก้วคำ (2557) พบว่า สัดส่วนกรรมการอิสระและการรวมหรือแยกตำแหน่งประธานกรรมการกับกรรมการผู้จัดการมีอิทธิพลต่อมูลค่าของกิจการ สัดส่วนคณะกรรมการที่เป็นผู้บริหารและประเภทอุตสาหกรรม มีอิทธิพลต่อมูลค่าของกิจการอย่างมีนัยสำคัญ ส่วนขนาดของคณะกรรมการไม่มีอิทธิพลต่อมูลค่าของกิจการ ซึ่งตรงกับ เบญจพร โมกขะเวส (2551) พบว่า ลักษณะการบริหารและโครงสร้างของคณะกรรมการบริษัทก็เป็นอีกปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพของ บริษัทซึ่งได้แก่หัวข้อดังนี้ ลักษณะประธานกรรมการบริษัท ลักษณะองค์ประกอบคณะกรรมการบริษัท ลักษณะการประชุมคณะกรรมการบริษัท ส่วนลักษณะระบบควบคุมและตรวจสอบภายใน ลักษณะประธานคณะกรรมการตรวจสอบ ยังอยู่ในระดับคุณภาพที่สูง

รมมณีย์ เพิ่มพูนทวีทรัพย์ (2558) พบว่าเมื่อกิจการมีระดับการเปิดเผยข้อมูลการรายงานการบริหารความเสี่ยงเพิ่มขึ้นจะส่งผลให้อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ลดลง ยกเว้นความเสี่ยงด้านการประกอบธุรกิจที่จะส่งผลไปในทิศทางเดียวกัน นอกจากนี้ลักษณะของผู้สอบบัญชี และลักษณะของอุตสาหกรรมส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างการรายงานการบริหารความเสี่ยงกับผลการดำเนินงานทางการเงิน ในขณะที่ลักษณะความเป็นเจ้าของ ความเป็นธุรกิจครอบครัว และขนาดของกิจการไม่ส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างการรายงานการบริหารความเสี่ยงกับผลการดำเนินงานทางการเงิน กาญจน อยู่คง (2556) พบว่า โดยภาพรวมระบบการควบคุมภายในด้านการเงินและบัญชีของธนาคารอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายด้านพบว่า ด้านการประเมินความเสี่ยง การพิจารณาความเสี่ยงเกี่ยวกับภัยธรรมชาติผลผลิตซึ่งมีผลกระทบต่อชำระหนี้ของลูกค้าและผู้บริหารและพนักงานมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ความเสี่ยง ตลอดจนผู้บริหารมีการติดตามแผนและปรับปรุงแผนให้สามารถป้องกัน หรือลดความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้นในสถานการณ์ต่าง ๆ การดำเนินการประเมินความเสี่ยงส่งผลให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และงานของ ศิลปะพร ศรีจันเพชร (2555) ได้กล่าวว่าการบริหารความเสี่ยงกับการกำกับดูแลกิจการ เป็นสิ่งที่ผู้บริหารควรตระหนักไว้เสมอ คือ การบริหารความเสี่ยงเป็นกระบวนการที่

ต้องปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่องและต้องมีการทบทวนอยู่เสมอ เพื่อตอบสนองการเปลี่ยนแปลงต่างๆที่เกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา และการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่องที่จะประสบความสำเร็จได้นั้น จะต้องอาศัยการรายงานผลการปฏิบัติงานอย่างถูกต้องและภายในระยะเวลาที่เหมาะสมด้วย

กาญจนา อยู่คง (2556) พบว่า โดยภาพรวมระบบการควบคุมภายในด้านการเงินและบัญชีของธนาคารอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายด้าน พบว่า ด้านกิจกรรมควบคุม มีการแบ่งแยกหน้าที่ระหว่างผู้อนุมัติ ผู้บันทึกบัญชี รับ – จ่าย และผู้เก็บรักษาทรัพย์สิน อย่างชัดเจน) ด้านข้อมูลและการสื่อสาร มีการรวบรวมข้อมูลสารสนเทศจากแหล่งข้อมูลทั้งภายใน-ภายนอกและมีการจัดทำรายงานการรวบรวมข้อมูลไว้เป็นหลักฐาน เปิดโอกาสให้พนักงานได้แสดงความคิดเห็นในการจัดทำแผนงานหรือปรับปรุงแผนการทำงาน และมีทะเบียนคุม ด้านการติดตามประเมินผล มีการกำหนดให้พนักงานลงนามรับรองความถูกต้องของรายการต่างๆ และร่วมรับผิดชอบหากมีข้อผิดพลาดเกิดขึ้น ตลอดจนมีการติดตามและกำกับดูแล และประเมินผลการปฏิบัติงานในแต่ละกิจกรรมอย่างต่อเนื่องและเหมาะสม และการศึกษาของ นาดสุดา สังข์พันธุ์ (2546) พบว่า โครงสร้างการควบคุมภายในภาพรวมแล้วเป็นไปตามองค์ประกอบของการควบคุมภายในตามแนวคิดของ COSO คือ ด้านสภาพแวดล้อมการควบคุม ด้านการประเมินความเสี่ยง ด้านกิจกรรมการควบคุม ด้านข้อมูลสารสนเทศและการสื่อสาร ด้านการติดตามและประเมินผล แต่มีจุดที่ควรปรับปรุงคือด้านการประเมินความเสี่ยง ควรมีการวิเคราะห์และบริหารความเสี่ยงอย่างเป็นระบบ และควรให้ความสำคัญต่อจุดที่ยังไม่มีการควบคุมและจัดให้มีการปฏิบัติตามระบบเพื่อสร้างความสามารถเชิงแข่งขันและบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้ ดังนั้นในการศึกษาครั้งนี้จึงตั้งสมมติฐานว่า

H_7 :สภาพแวดล้อมการควบคุมมีความสัมพันธ์กับมูลค่ากิจการ

H_8 :การประเมินความเสี่ยงมีความสัมพันธ์กับมูลค่ากิจการ

H_9 :กิจกรรมการควบคุมมีความสัมพันธ์กับมูลค่ากิจการ

H_{10} :สารสนเทศและการสื่อสารมีความสัมพันธ์กับมูลค่ากิจการ

H_{11} :การติดตามประเมินผลมีความสัมพันธ์กับมูลค่ากิจการ

3.1.3 ตัวแปรควบคุม

ขนาดของกิจการ

จากการศึกษางานวิจัยในอดีต อลิศรา ผลาวรรณ (2547) , บุญพริกา ไกรระจ่าง (2546) และรมมณีย์ เพิ่มพูนทวีทรัพย์ (2558) พบว่าขนาดของกิจการมีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อระดับการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อมที่มีขนาดใหญ่ มีระดับการเปิดเผยข้อมูลที่สูงกว่าบริษัทขนาดเล็ก เนื่องจากการเปิดเผยข้อมูลมีความครอบคลุมในรายละเอียดนั้นจะมีต้นทุนในการจัดทำค่อนข้างสูง และต้องรายงานข้อมูลให้แก่บุคคลต่างๆได้รับทราบ ในขณะที่สัตยา ตันจันทร์พงศ์ (2558) ,

เมฆาวดี อ่อนรู้ที่ (2557) และสุนิสา บุญชูช่วย (2554) ไม่พบความสัมพันธ์ของขนาดกิจการกับระดับการเปิดเผยข้อมูล ดังนั้นในการศึกษาครั้งนี้ตั้งสมมติฐานว่า

H_{12} : ขนาดของกิจการมีความสัมพันธ์กับมูลค่ากิจการ

ประเภทของผู้สอบบัญชี

จากการศึกษางานวิจัยของ ฐิติมา กิ่งแก้ว (2555) , พุกกษา พึ่งจิตต์ประไพ (2551) และ อลิศรา ผลาวรรณ (2547) พบว่าประเภทของผู้สอบบัญชีซึ่งวัดจากผู้สอบบัญชีที่มาจากสำนักงานบัญชีในกลุ่ม Big4 และไม่ใช้กลุ่ม Big4 มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับระดับการเปิดเผยข้อมูล กล่าวคือ บริษัทที่มีการตรวจสอบบัญชีโดยสำนักงานบัญชีในกลุ่ม Big4 จะมีการเปิดเผยข้อมูลสูงกว่าบริษัทที่มีการตรวจสอบโดยสำนักงานบัญชีที่ไม่ใช่กลุ่ม Big4 ในขณะที่ มัทนชัย สุทธิพันธ์ (2555) พบว่าประเภทของผู้สอบบัญชีไม่มีผลต่อปริมาณการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อม ดังนั้นในการศึกษาครั้งนี้ตั้งสมมติฐานว่า

H_{13} : ประเภทของผู้สอบบัญชี มีความสัมพันธ์กับมูลค่ากิจการ

กลุ่มของอุตสาหกรรม

การศึกษางานวิจัยส่วนใหญ่พบว่าบริษัทที่อยู่ในกลุ่มอุตสาหกรรมที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมสูงเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อมในรายงานประจำปีมากกว่าบริษัทที่อยู่ในกลุ่มอุตสาหกรรมที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมต่ำ อาทิเช่น มัทนชัย สุทธิพันธ์ (2555) พบว่า กลุ่มของอุตสาหกรรมมีผลต่อปริมาณการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อม เช่นเดียวกับงานวิจัยของ Robert and Gray (1995) ที่พบว่า กลุ่มของอุตสาหกรรมที่แตกต่างกันมีผลกระทบต่อ การเปิดเผยข้อมูล อาจเนื่องมาจากลักษณะของกิจการแต่ละกลุ่มอุตสาหกรรมมีความแตกต่างกัน ในขณะที่ Suttipun and Stanton (2012) พบว่า กลุ่มอุตสาหกรรมที่แตกต่างกันมีการเปิดเผยข้อมูลที่ไม่แตกต่างกัน ดังนั้นในการศึกษาครั้งนี้ตั้งสมมติฐานว่า

H_{14} : กลุ่มของอุตสาหกรรมมีความสัมพันธ์กับมูลค่ากิจการ

3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยในครั้งนี้ศึกษาผลกระทบของการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อม และการควบคุมภายใน ต่อมูลค่ากิจการ กรณีศึกษา บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้เป็นบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยจำนวน 572 บริษัท จาก 8 กลุ่มอุตสาหกรรมประกอบด้วย กลุ่มเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร กลุ่มทรัพยากร กลุ่มเทคโนโลยี กลุ่มธุรกิจการเงิน กลุ่มบริการ กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม กลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภค และกลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง ซึ่งยกเว้น บริษัทจดทะเบียนที่แก้ไขการดำเนินงานไม่ได้ตามกำหนด รวมถึงบริษัทจดทะเบียนที่เข้าข่ายถูกเพิกถอนเนื่องจากไม่ได้ระบุกลุ่มอุตสาหกรรมที่ชัดเจน และบริษัทที่อยู่ในกลุ่ม เอ็ม เอ ไอเนื่องจากกลุ่มอุตสาหกรรมนี้มีลักษณะเฉพาะที่แตกต่างจากกลุ่มอุตสาหกรรมอื่น โดยบริษัทในแต่ละกลุ่มอุตสาหกรรมที่ใช้ในการสุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้าง มีดังนี้

1. กลุ่มเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร	จำนวน	51	บริษัท
2. กลุ่มทรัพยากร	จำนวน	40	บริษัท
3. กลุ่มเทคโนโลยี	จำนวน	41	บริษัท
4. กลุ่มธุรกิจการเงิน	จำนวน	59	บริษัท
5. กลุ่มบริการ	จำนวน	101	บริษัท
6. กลุ่มอุตสาหกรรม	จำนวน	86	บริษัท
7. กลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภค	จำนวน	40	บริษัท
8. กลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง	จำนวน	154	บริษัท
รวม	จำนวน	572	บริษัท

ข้อมูลจากเว็บไซต์ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ณ วันที่ 25 ธันวาคม 2558 ยกเว้น บริษัทที่อยู่ระหว่างการฟื้นฟูและดำเนินการ และไม่รวมบริษัทในกลุ่ม เอ็ม เอ ไอ

จากประชากรทั้งหมดของบริษัทจดทะเบียนหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยจำนวน 572 บริษัท จาก 8 กลุ่มอุตสาหกรรม โดยยกเว้นบริษัทจดทะเบียนที่เข้าข่ายถูกเพิกถอน และบริษัทที่อยู่ในกลุ่ม เอ็ม เอ ไอ โดยจากการศึกษางานวิจัยในอดีต เมธาวิ รักษาสุข (2554) และปทุมพร หิรัญสาดี (2557) ใช้วิธีสุ่มตัวอย่างวิธีโควตา และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างง่ายในการสุ่มตัวอย่างในการศึกษา งานวิจัย ดังนั้นในการศึกษาค้างนี้ผู้วิจัยใช้วิธีสุ่มตัวอย่างวิธีโควตาจากประชากรทั้งหมด 8

อุตสาหกรรม และใช้วิธีสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย โดยใช้สูตร Yamane (1973) โดยกำหนดค่าความเชื่อมั่นที่ 95 เปอร์เซ็นต์ และค่าความคลาดเคลื่อนที่ 0.05 แสดงการคำนวณดังนี้

สูตรของ Taro Yamane (1973) คือ สูตรในการคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ในกรณีที่ทราบจำนวนประชากรที่แน่นอน (Finite Population)

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการ

N = ขนาดของประชากร

e = ความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่างที่ยอมรับได้

วิธีการคำนวณสูตรคือ ต้องทราบขนาดของประชากรที่ต้องการศึกษา (N) และกำหนดระดับความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่างที่ยอมรับได้ (e)

จำนวนประชากรที่ใช้ในการศึกษามีจำนวน 572 บริษัท ยอมรับให้เกิดความคลาดเคลื่อนจากตัวอย่างได้ 5% (0.05) ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการเท่ากับ

$$n = \frac{572}{1 + 572(0.05)^2}$$

$$n = \frac{572}{1 + 572(0.0025)}$$

$$n = \frac{572}{1 + 1.43}$$

$$n = \frac{572}{2.43}$$

$$n = 235$$

จากการสุ่มตัวอย่างประชากรจากประชากรทั้งหมด 572 บริษัท โดยวิธีโควตา และวิธีสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย โดยใช้สูตร Taro Yamane (1973) ได้กลุ่มประชากรในการศึกษารั้งนี้ ทั้งหมด 235 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 41 ของสัดส่วนบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ทั้งหมด 572 บริษัท ต่อขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่คำนวณได้ โดยเมื่อเทียบร้อยละกับประชากรในแต่ละหมวดอุตสาหกรรม ทำให้ได้ประชากรกลุ่มตัวอย่างในแต่ละกลุ่มอุตสาหกรรม ทั้ง 8 อุตสาหกรรมดังแสดงตามตาราง ที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 ตารางสรุปจำนวนประชากร และกลุ่มตัวอย่างในแต่ละกลุ่มอุตสาหกรรม

กลุ่มอุตสาหกรรม	จำนวนประชากร	จำนวนตัวอย่าง	ร้อยละ
กลุ่มเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร	51	20	3.50
กลุ่มทรัพยากร	40	16	2.80
กลุ่มเทคโนโลยี	41	16	2.80
กลุ่มธุรกิจการเงิน	59	24	4.20
กลุ่มบริการ	101	42	7.34
กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม	86	36	6.29
กลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภค	40	16	2.80
กลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง	154	65	11.35
รวม	572	235	41.08

3.3 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จำนวน 235 บริษัท จาก 8 กลุ่มอุตสาหกรรมซึ่งจะเก็บข้อมูลจากรายงานประจำปีของบริษัทได้เปิดเผยข้อมูลไว้ในเว็บไซต์ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จาก SETSMART (Set Market Analysis and Reporting Tool) โดยในการศึกษารั้งนี้ทำการเก็บข้อมูลจากรายงานประจำปีของบริษัทเพื่อใช้ในการวิจัยเป็นระยะเวลา 3 ปี เริ่มตั้งแต่ปี 2555 – 2557

3.4 เครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูล

การทบทวนผลงานวิจัยด้านการเปิดเผยข้อมูลพบว่างานวิจัยด้านนี้มีการศึกษากันเป็นอย่างมาก ซึ่งนักวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับเรื่องนี้ได้กำหนดตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาแตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับประเด็นที่นักวิจัยสนใจและวัตถุประสงค์ในการวิจัย ซึ่งผู้วิจัยได้แบ่งข้อมูลที่เก็บรวบรวมออกเป็น 4 ส่วน คือ

3.4.1 การเปิดเผยข้อมูลบัญชีสิ่งแวดล้อม

ในงานวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยเลือกใช้แนวคิดกระดาศทำการของภัทรภรณ์ เฟื่องทอง (2556) ซึ่งใช้ข้อมูลในส่วนของรายการด้านสิ่งแวดล้อม ในกระดาศทำการตรวจสอบการเปิดเผยข้อมูล โดยกระดาศทำการวัดระดับการเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้จะใช้ศึกษาความครอบคลุมในรายละเอียดของรายการแต่ละรายการซึ่งเป็นตัวแทนของระดับการเปิดเผยข้อมูลซึ่งแนวคิดกระดาศทำการมีลักษณะเป็นข้อมูลเชิงคุณภาพ (Qualitative Data) ดังนั้นเพื่อให้สามารถนำข้อมูลเชิงคุณภาพนี้ไปทดสอบกับตัวแปรอื่นๆ ได้ จึงจำเป็นจะต้องมีการแปลงข้อมูลเชิงคุณภาพการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อมและการควบคุมภายใน ให้อยู่ในรูปของข้อมูลที่สามารถวัดในเชิงปริมาณได้ โดยสร้างดัชนีการเปิดเผยข้อมูล เพื่อใช้ประเมินเปรียบเทียบเพื่ออธิบายความแตกต่างในการวัดระดับของข้อมูลที่เปิดเผยในรายงานประจำปีหรือเว็บไซต์ของบริษัท Coy (1995) ได้ให้คำจำกัดความของดัชนีการเปิดเผยข้อมูลไว้ว่า “ ดัชนีการเปิดเผยข้อมูลเป็นเครื่องมือที่ถูกออกแบบมาเพื่อวัดกลุ่มของรายการ โดยเมื่อคะแนนของรายการต่างๆ เหล่านี้ถูกรวมเข้าด้วยกันจะได้เป็นคะแนนรวมซึ่งแสดงถึงตัวแทนที่ชี้วัดระดับของการเปิดเผยข้อมูล ”

จากการทบทวนงานวิจัยของภัทรภรณ์ เฟื่องทอง (2556) พบว่าโดยทั่วไปการสร้งดัชนีการเปิดเผยข้อมูลจะมี 2 รูปแบบ คือ

1. ดัชนีการเปิดเผยข้อมูลแบบไม่ถ่วงน้ำหนัก (Unweighted Disclosure Index) ดัชนีนี้จะไม่คำนึงถึงน้ำหนักหรือความสำคัญของแต่ละว่ามีความสำคัญต่อผู้ใช้ข้อมูลมากหรือน้อยเพียงใด แต่จะให้ความสำคัญกับข้อมูลที่ใช้ในการตัดสินใจอย่างเท่าเทียมกัน โดยพิจารณาว่าการรายงานทางการเงินของบริษัทที่ต้องการวัดขอบเขตหรือคุณภาพของการเปิดเผยมีรายการที่กำหนดไว้ในดัชนีหรือไม่ ถ้ามีรายการนี้จะให้คะแนนเท่ากับ 1 แต่ถ้าไม่มีรายการดังกล่าวจะได้คะแนนเท่ากับ 0 แล้วจึงนำคะแนนทั้งหมดมารวมกันเพื่อให้ได้ตัวแทนที่แสดงระดับหรือคุณภาพการเปิดเผยข้อมูลของแต่ละบริษัท

2. ดัชนีการเปิดเผยข้อมูลที่มีถ่วงน้ำหนัก (Weighted Disclosure Index) ดัชนีนี้จะมีการกำหนดน้ำหนักความสำคัญให้กับแต่ละรายการที่อยู่ในดัชนี เนื่องจากวิธีนี้มองว่ารายการแต่ละ

รายการจะมีความสำคัญต่อการตัดสินใจของผู้ใช้ข้อมูลแตกต่างกันออกไป โดยที่น้ำหนักของแต่ละรายการอาจถูกกำหนดไว้ล่วงหน้าโดยใช้วิจารณญาณของผู้สร้างเองหรืออาจใช้น้ำหนักที่มีการพัฒนาขึ้นมาในงานวิจัยในอดีต หรือใช้น้ำหนักเฉลี่ยที่ได้มาจากการส่งแบบสอบถามเพื่อสำรวจความคิดเห็นหรือการรับรู้ของผู้ใช้ข้อมูล หลังจากนั้นน้ำหนักที่ได้มานำมาคูณกับคะแนนการเปิดเผยข้อมูลของแต่ละบริษัท

เพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาน้ำหนักของแต่ละรายการถูกกำหนดไว้ล่วงหน้า งานวิจัยครั้งนี้จึงใช้ดัชนีการเปิดเผยข้อมูลแบบไม่ถ่วงน้ำหนัก โดยจะไม่คำนึงถึงน้ำหนักหรือความสำคัญของแต่ละว่ามีความสำคัญต่อผู้ใช้ข้อมูลมากหรือน้อยเพียงใด แต่ให้ความสำคัญกับข้อมูลที่ใช้ในการตัดสินใจอย่างเท่าเทียมกัน การตรวจสอบรายการที่เปิดเผย มีรายละเอียดในการให้คะแนนดังนี้

- หัวข้อหลักที่ไม่มีหัวข้อย่อย หากรายการใด บริษัทได้ทำการเปิดเผย จะให้ = 1 คะแนน และถ้ารายการใดไม่ได้เปิดเผย จะให้ = 0 คะแนน

- หัวข้อหลักที่มีหัวข้อย่อยจะเฉลี่ยคะแนนให้กับหัวข้อย่อยทุกๆ ข้อในอัตราที่เท่ากัน คะแนนการเปิดเผยจะขึ้นอยู่กับหัวข้อย่อยที่เปิดเผย

- จากนั้นคำนวณระดับการเปิดเผยข้อมูลออกมาเป็นร้อยละ ดังนี้

$$DS = \frac{AS}{MS} \times 100$$

โดย DS (Disclosure Scoring)	=	ดัชนีการเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม
AS (Actual Scoring)	=	คะแนนจริงที่บริษัทเปิดเผยข้อมูล
MS (Maximum Scoring)	=	คะแนนรวมสูงสุดที่แต่ละบริษัทควรจะได้รับ

3.4.2 การควบคุมภายใน

แนวคิดกระดาศทำการของสาคร ช่วยดำรง (2553) โดยใช้ข้อมูลในส่วนของรายการที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบของการควบคุมภายในซึ่งแนวคิดกระดาศทำการมีลักษณะเป็นข้อมูลเชิงคุณภาพ (Qualitative Data) ดังนั้นเพื่อให้สามารถนำข้อมูลเชิงคุณภาพนี้ไปทดสอบกับตัวแปรอื่นๆ ได้ จึงจำเป็นต้องมีการแปลงข้อมูลเชิงคุณภาพการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อมและการควบคุมภายใน ให้อยู่ในรูปของข้อมูลที่สามารถวัดในเชิงปริมาณได้

เพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาน้ำหนักของแต่ละรายการถูกกำหนดไว้ล่วงหน้า งานวิจัยครั้งนี้จึงใช้ดัชนีการเปิดเผยข้อมูลแบบไม่ถ่วงน้ำหนัก โดยจะไม่คำนึงถึงน้ำหนักหรือความสำคัญของแต่ละว่า

มีความสำคัญต่อผู้ใช้ข้อมูลมากหรือน้อยเพียงใด แต่ให้ความสำคัญกับข้อมูลที่ใช้ในการตัดสินใจอย่างเท่าเทียมกัน จึงใช้วิธีการเดียวกับการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อม ซึ่งได้ที่กล่าวไว้ข้างต้น

การตรวจสอบรายการที่เปิดเผย มีรายละเอียดในการให้คะแนนดังนี้

- หัวข้อหลักที่ไม่มีหัวข้อย่อย หากรายการใด บริษัทได้ทำการเปิดเผย จะให้ = 1 คะแนน และถ้ารายการใดไม่ได้เปิดเผย จะให้ = 0 คะแนน
- หัวข้อหลักที่มีหัวข้อย่อยจะเฉลี่ยคะแนนให้กับหัวข้อย่อยทุกๆ ข้อในอัตราที่เท่ากัน คะแนนการเปิดเผยจะขึ้นอยู่กับหัวข้อย่อยที่เปิดเผย

จากนั้นคำนวณระดับการเปิดเผยข้อมูลออกมาเป็นร้อยละ ดังนี้

$$DS = \frac{AS}{MS} \times 100$$

โดย DS (Disclosure Scoring)	=	ดัชนีการเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม
AS (Actual Scoring)	=	คะแนนจริงที่บริษัทเปิดเผยข้อมูล
MS (Maximum Scoring)	=	คะแนนรวมสูงสุดที่แต่ละบริษัทควรจะได้รับ

3.4.3 มูลค่ากิจการ

มูลค่ากิจการ ใช้ Tobin's Q เป็นเครื่องมือในการวัดมูลค่าของกิจการ ซึ่งวัดโดยนำมูลค่าตลาดของผู้ถือหุ้นบวกกับมูลค่าตามบัญชีของหนี้สินระยะสั้นและระยะยาวหารด้วยสินทรัพย์รวม งานวิจัยนี้มุ่งเน้นที่จะศึกษาผลกระทบของการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อม และการควบคุมภายใน ต่อมูลค่ากิจการ กรณีศึกษา บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยผู้จัดทำได้นำ Tobin's Q มาเป็นเครื่องมือในการวัดมูลค่าของกิจการเพื่อจะหาความสัมพันธ์ดังกล่าวตามแนวคิดของ Chung และ Pruitt (1994) ซึ่งมีวิธีวัดจากมูลค่าตลาดของบริษัทจากผลรวมของมูลค่าตลาดของหุ้นสามัญ (ผลคูณของราคาตลาดของหุ้นสามัญกับจำนวนหุ้นที่อยู่ในมือผู้ถือหุ้น) มูลค่าตลาดของหุ้นบุริมสิทธิ (มูลค่าไถ่ถอนของหุ้นบุริมสิทธิ) และมูลค่าตลาดของหนี้สิน (มูลค่าตามบัญชีของหนี้สินหมุนเวียนจากสินทรัพย์หมุนเวียน และมูลค่าตามบัญชีของหนี้สินระยะยาว) และใช้มูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์แทนราคาเปลี่ยนแปลงของสินทรัพย์ โดยค่า Q คำนวณได้ดังนี้

$$Q = \frac{(MP \times OSV) + MV_{pfs} + MVI}{BV_a}$$

โดยที่

MP	=	ราคาตลาดของหุ้นสามัญ (Market Price)
OSV	=	จำนวนหุ้นที่มีอยู่ในมือผู้ถือหุ้น (Outstanding Share Volume)
MV _{pfs}	=	มูลค่าตลาดของหุ้นบุริมสิทธิ (Market Value of Preferred Share)
MVI	=	มูลค่าตลาดของหนี้สิน (Market Value of Liabilities)
BV _a	=	มูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ (Book Value of Assets)

ข้อมูลจากรายงานประจำปีของบริษัทได้เปิดเผยข้อมูลไว้ในเว็บไซต์ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จาก SETSMART (Set Market Analysis and Reporting Tool) ได้มีการแสดงข้อมูลเพื่อไว้คำนวณ มูลค่ากิจการไว้แล้ว โดยนำมูลค่าตลาดของหลักทรัพย์บวกหนี้สินรวม หาดินทรัพย์รวม ดังนั้นในการศึกษาครั้งนี้จึงทำการเก็บข้อมูลจากรายงานประจำปีของบริษัทเพื่อใช้ในการวิจัยเป็นระยะเวลา 3 ปี เริ่มตั้งแต่ปี 2555 – 2557

3.4.4 ตัวแปรควบคุม

เป็นตัวแปรเกี่ยวกับคุณลักษณะเฉพาะของกิจการที่มีอิทธิพลต่อการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อม และการควบคุมภายใน ที่มีผลต่อมูลค่ากิจการ งานวิจัยในอดีตที่มีการศึกษามาแล้ว ประกอบด้วยขนาดของกิจการ ประเภทของผู้สอบบัญชี กลุ่มอุตสาหกรรม

ตารางที่ 3.2 ตารางแสดงวิธีที่ใช้ในการวัดค่าตัวแปร

ตัวแปร	วิธีวัดมูลค่า
ตัวแปรตาม	
มูลค่ากิจการ	ใช้ Tobin's Q
ตัวแปรอิสระ	
การเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อม - การลดมลพิษและการปรับปรุงรักษาสิ่งแวดล้อม - ข้อมูลทางการเงินที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม - การวิจัยและพัฒนา - การจัดการด้านสิ่งแวดล้อม - ความเสี่ยงและผลกระทบต่อบริษัทด้านสิ่งแวดล้อม - เป้าหมายหรือจุดมุ่งหมายด้านสิ่งแวดล้อม	หากรายการใด บริษัท ได้ทำการเปิดเผย จะให้ = 1 คะแนน และถ้ารายการใดไม่ได้เปิดเผย จะให้ = 0 คะแนน แล้วนำมาคำนวณระดับการเปิดเผยข้อมูลออกมาเป็นร้อยละ
การควบคุมภายใน - สภาพแวดล้อมการควบคุม - การประเมินความเสี่ยง - กิจกรรมการควบคุม - สารสนเทศและการสื่อสาร - การติดตามประเมินผล	หากรายการใด บริษัท ได้ทำการเปิดเผย จะให้ = 1 คะแนน และถ้ารายการใดไม่ได้เปิดเผย จะให้ = 0 คะแนน แล้วนำมาคำนวณระดับการเปิดเผยข้อมูลออกมาเป็นร้อยละ
ตัวแปรควบคุม	
ขนาดของกิจการ	สินทรัพย์รวมของบริษัท
ประเภทผู้สอบบัญชี	ตัวแปรจำลองแทน โดย 0 หมายถึง สำนักงานบัญชีกลุ่ม Big4 และ 1 หมายถึง สำนักงานบัญชีที่ไม่ใช่กลุ่ม Big4
กลุ่มอุตสาหกรรม	ตัวแปรจำลองแทน โดย 0 หมายถึง กลุ่มอุตสาหกรรมที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมต่ำ และ 1 หมายถึง กลุ่มอุตสาหกรรมที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมสูง

3.5 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบเก็บข้อมูล โดยแบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics)

การศึกษาคั้งนี้ผู้ศึกษาใช้สถิติการวิเคราะห์ข้อมูลคือ สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) เพื่อศึกษาขอบเขตและระดับการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อม และการควบคุมภายใน โดยใช้การแจกแจงความถี่(Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

การวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุ (Multiple Linear Regression Analysis)

ใช้การวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุ (Multiple Regression Analysis) ในการทดสอบผลกระทบของการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อม และการควบคุมภายใน ต่อมูลค่าของกิจการ และวิเคราะห์ความอ่อนไหว (Sensitivity Analysis) ของตัวแปรที่ใช้วัดมูลค่ากิจการ สามารถเขียนสมการได้ดังนี้

1. สมการการทดสอบผลกระทบของการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อม ต่อมูลค่าของกิจการ

$$Y = a + b_1x_1 + b_2x_2 + b_3x_3 + b_4x_4 + b_5x_5 + b_6x_6 + b_7x_7 + b_8x_8 + b_9x_9 + e$$

โดยที่ Y = มูลค่ากิจการ

x_1 = การลดมลพิษและการปรับปรุงรักษาสิ่งแวดล้อม

x_2 = ข้อมูลทางการเงินที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม

x_3 = การวิจัยและพัฒนา

x_4 = การจัดการด้านสิ่งแวดล้อม

x_5 = ความเสี่ยงและผลกระทบต่อบริษัทด้านสิ่งแวดล้อม

x_6 = เป้าหมายหรือจุดมุ่งหมายด้านสิ่งแวดล้อม

x_7	=	ขนาดของกิจการ
x_8	=	ประเภทของผู้สอบบัญชี
x_9	=	กลุ่มอุตสาหกรรม
e	=	ค่าความคลาดเคลื่อน

2. สมการการทดสอบผลกระทบของการควบคุมภายใน ต่อมูลค่าของกิจการ

$$Y = a + b_1x_1 + b_2x_2 + b_3x_3 + b_4x_4 + b_5x_5 + b_6x_6 + b_7x_7 + b_8x_8 + e$$

โดยที่	Y	=	มูลค่ากิจการ
	x_1	=	สภาพแวดล้อมของการควบคุม
	x_2	=	การประเมินความเสี่ยง
	x_3	=	กิจกรรมการควบคุม
	x_4	=	สารสนเทศและการสื่อสาร
	x_5	=	การติดตามประเมินผล
	x_6	=	ขนาดของกิจการ
	x_7	=	ประเภทของผู้สอบบัญชี
	x_8	=	กลุ่มอุตสาหกรรม
	e	=	ค่าความคลาดเคลื่อน

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้ศึกษาผลกระทบของการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อม และการควบคุมภายใน ต่อมูลค่ากิจการ กรณีศึกษา บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อม และการควบคุมภายใน ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เพื่อศึกษาผลกระทบของการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อม ต่อมูลค่ากิจการของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และเพื่อศึกษาผลกระทบของการควบคุมภายใน ต่อมูลค่ากิจการของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ซึ่งเก็บรวบรวมข้อมูลจากรายงานประจำปี พ.ศ. 2555 – 2557 ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย การศึกษาวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จำนวน 235 บริษัท จาก 8 กลุ่มอุตสาหกรรมซึ่งจะเก็บข้อมูลจากรายงานประจำปีที่บริษัทได้เปิดเผยข้อมูลไว้ในเว็บไซต์ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จาก SETSMART (Set Market Analysis and Reporting Tool) โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) เพื่อศึกษาขอบเขตและระดับการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อม และการควบคุมภายในของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และใช้การวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุ (Multiple Regression Analysis) ในการทดสอบผลกระทบของการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อม และการควบคุมภายใน ต่อมูลค่าของกิจการ ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยมีหัวข้อแสดงดังนี้

4.1. ผลการวิเคราะห์ลักษณะและการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อม และการควบคุมภายใน ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

4.2 ผลการวิเคราะห์ผลกระทบของการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อม และการควบคุมภายใน ต่อมูลค่ากิจการของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

4.3 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

4.1 ผลการวิเคราะห์ลักษณะและการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อม และการควบคุมภายใน ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

จากการที่ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากรายงานประจำปี พ.ศ. 2555 – 2557 ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ทั้งหมด 235 บริษัท สามารถวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้

สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด เพื่ออธิบาย ลักษณะและการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อม และการควบคุมภายใน ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ซึ่งสามารถสรุปผลได้ดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อม และการควบคุมภายใน

การเปิดเผยข้อมูล	ปี 2555		ปี 2556		ปี 2557		รวม ค่าเฉลี่ย 3 ปี
	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	
ด้านการลดมลพิษและ การปรับปรุงรักษา สิ่งแวดล้อม	10.6634	18.79021	11.9845	19.70442	13.5906	20.64109	12.0795
ด้านข้อมูลทางการเงินที่ เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม	6.9351	15.48618	7.0567	15.26046	6.6918	16.9979	6.8945
ด้านการวิจัยและพัฒนา	17.0213	29.00891	22.9787	33.07043	27.3617	37.43737	22.4539
ด้านการจัดการด้าน สิ่งแวดล้อม	26.9787	30.47732	40.5106	31.96811	46.0426	34.23271	37.844
ด้านความเสี่ยงและ ผลกระทบต่อบริษัท ด้านสิ่งแวดล้อม	13.4721	24.12713	13.4721	24.51756	14.0395	24.96847	13.6612
ด้านเป้าหมายหรือ จุดมุ่งหมายด้าน สิ่งแวดล้อม	24.224	31.93365	32.3989	35.75643	35.7891	38.03316	30.804
ด้านสภาพแวดล้อม การควบคุม	35.7289	22.01344	37.462	23.11915	38.6791	23.03879	37.29
ด้านการประเมิน ความเสี่ยง	41.5324	22.3332	44.2246	24.6032	47.1464	25.63128	44.3011
ด้านกิจกรรมการควบคุม	33.6015	23.96342	37.4719	25.4719	39.9818	27.02876	37.0184
ด้านสารสนเทศและ การสื่อสาร	37.9468	26.92924	42.4702	28.69705	44.434	28.90012	41.617
ด้านการติดตาม ประเมินผล	32.1298	26.34759	40.5206	26.59052	44.3007	28.25358	38.9837

จากตารางที่ 4.1 แสดงปริมาณการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อมในรายงานประจำปี โดยแบ่งเป็น 6 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการลดมลพิษและการปรับปรุงรักษาสิ่งแวดล้อม ด้านข้อมูลทางการเงินที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม ด้านการวิจัยและพัฒนา ด้านการจัดการด้านสิ่งแวดล้อม ด้านความเสี่ยงและผลกระทบต่อบริษัทด้านสิ่งแวดล้อม และด้านเป้าหมายหรือจุดมุ่งหมายด้านสิ่งแวดล้อม ของปี พ.ศ. 2555 - 2557 มีค่าเฉลี่ย 12.0795, 6.8945, 22.4539, 37.8440, 13.6612, 30.8040 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ การเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อมด้านการจัดการด้านสิ่งแวดล้อม มีปริมาณการเปิดเผยข้อมูลมากที่สุดของทุกปี จำนวน 26.9787, 40.5106, 46.0426 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ ส่วนการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อมด้านข้อมูลทางการเงินที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมมีปริมาณการเปิดเผยข้อมูลน้อยที่สุด จำนวน 6.9351, 7.0567, 6.6918 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ

การแสดงผลการเปิดเผยข้อมูลการควบคุมภายใน ในรายงานประจำปี โดยแบ่งเป็น 5 ด้าน ประกอบด้วย ด้านสภาพแวดล้อมการควบคุม ด้านการประเมินความเสี่ยง ด้านกิจกรรมการควบคุม ด้านสารสนเทศและการสื่อสาร และด้านการติดตามประเมินผล ของปี พ.ศ. 2555 - 2557 มีค่าเฉลี่ย 37.2900, 44.3011, 37.0184 , 41.6170 , 38.9837 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ การเปิดเผยข้อมูลการควบคุมภายในด้านการประเมินความเสี่ยง มีปริมาณการเปิดเผยข้อมูลมากที่สุดของทุกปี จำนวน 41.5324, 44.2246, 47.1464 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ ส่วนการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อมด้านกิจกรรมการควบคุมมีปริมาณการเปิดเผยข้อมูลน้อยที่สุด จำนวน 33.6015, 37.4719, 39.9818 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ

จากผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่าบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ให้ความสำคัญกับการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อม ในด้านการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมเป็นอันดับแรก อีกทั้งยังพบว่า ปริมาณการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อมตั้งแต่ ปี 2555 – 2557 มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นเนื่องจาก ในปัจจุบันทั่วโลกต่างให้ความสำคัญกับการรักษาสิ่งแวดล้อมมากขึ้นจึงส่งผลให้บริษัทเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อมเพิ่มมากขึ้น นอกจากนี้บริษัทที่เปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อมในรายงานประจำปี ยังสามารถศึกษาจาก ขนาดของกิจการ ประเภทผู้สอบบัญชี แลกกลุ่มอุตสาหกรรม ซึ่งพิจารณาจากตัวแปรจำลอง ดังตาราง 4.2

ตารางที่ 4.2 แสดงจำนวน ร้อยละของตัวแปรจำลอง (Dummy Variables)

ตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ
ประเภทผู้สอบบัญชี		
- สำนักงานสอบบัญชีที่เป็น BIG 4	144	61.30
- สำนักงานสอบบัญชีที่ไม่ใช่ BIG 4	91	38.70
กลุ่มของอุตสาหกรรม		
- กลุ่มอุตสาหกรรมที่ส่งผลกระทบต่อสังคมสูง	70	29.80
- กลุ่มอุตสาหกรรมที่ส่งผลกระทบต่อสังคมต่ำ	165	70.20

จากตารางที่ 4.2 แสดงจำนวนร้อยละ ประเภทผู้สอบบัญชี พิจารณาจากสำนักงานสอบบัญชีที่เป็น BIG 4 จำนวน 144 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 61.30 และสำนักงานสอบบัญชีที่ไม่ใช่ BIG 4 จำนวน 91 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 38.70 กลุ่มของอุตสาหกรรม พิจารณาจากกลุ่มอุตสาหกรรมที่ส่งผลกระทบต่อสังคมสูง จำนวน 70 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 29.80 และกลุ่มอุตสาหกรรมที่ส่งผลกระทบต่อสังคมต่ำ จำนวน 165 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 70.20

4.2 ผลการวิเคราะห์ผลกระทบของการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อม และการควบคุมภายใน ต่อมูลค่ากิจการของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ภายหลังจากการศึกษา ลักษณะและปริมาณการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อมแล้วนั้น ผู้วิจัยจะทำการทดสอบตัวแปรการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อม กับมูลค่ากิจการ ในแต่ละด้านแล้ว ในแง่ของความเกี่ยวพัน ความสอดคล้องหรือไปด้วยกัน เพื่อทดสอบว่าตัวแปรที่นำมาใช้ในการวิจัยแต่ละตัวเป็นตัวแปรเดียวกันหรือไม่ และมีความเป็นอิสระต่อกันหรือไม่ ซึ่งผลจากการทดสอบ พบว่า ตัวแปรที่นำมาใช้ในการวิจัยแต่ละตัวไม่ได้เป็นตัวแปรเดียวกัน และมีความเป็นอิสระต่อกัน แสดงดังตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.3 การทดสอบหาค่าสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Correlation)

	การลด มลพิษ	ข้อมูล ทางการเงิน	การวิจัย และพัฒนา	การจัดการ ด้านสิ่งแวดล้อม	ความ เสี่ยงและ ผลกระทบ	เป้าหมาย	สภาพแวดล้อม	การประเมิน ความเสี่ยง	กิจกรรม การควบคุม	สารสนเทศ	การติดตาม	ขนาดของ กิจการ	ประเภท ผู้สอบบัญชี	กลุ่ม อุตสาหกรรม
การลดมลพิษ	1	.269**	.401**	.437**	.330**	.501**	0.069	-0.002	0.094	0.053	0.036	0.001	-0.016	.259**
ข้อมูลทางการเงิน		1	.483**	.300**	.426**	.288**	0.089	0.053	.170**	.190**	.224**	0.033	0.049	.454**
การวิจัยและพัฒนา			1	.398**	.307**	.445**	0.092	-0.036	.143*	.180**	.139*	-0.027	0.055	.341**
การจัดการด้านสิ่งแวดล้อม				1	.344**	.698**	-0.012	-0.018	0.068	0.093	0.044	0.011	-0.101	.360**
ความเสี่ยงและผลกระทบ					1	.385**	0.054	-0.04	.140*	0.118	.166*	-0.006	0.053	.369**
เป้าหมาย						1	0.066	-0.08	0.12	.137*	0.083	-0.001	-0.067	.369**
สภาพแวดล้อม							1	.189**	.731**	.739**	.744**	-0.086	-0.049	-0.111
การประเมินความเสี่ยง								1	.389**	.265**	.328**	-0.012	-0.099	-.168*
กิจกรรมการควบคุม									1	.767**	.771**	-.139*	-0.045	-0.047
สารสนเทศ										1	.768**	-0.009	-0.098	-0.061
การติดตาม											1	-0.084	-0.032	-0.11
ขนาดของกิจการ												1	-0.036	-0.057
ประเภทผู้สอบบัญชี													1	0.017
กลุ่มอุตสาหกรรม														1

ตารางที่ 4.4 การวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุ

Variable	Expected direction	Model A	Model B	Model C	Model D
(Constant)		15.586(.000)	10.482(.000)	10.207(.000)	9.169(.000)
ด้านการลดมลพิษและการปรับปรุงรักษาสิ่งแวดล้อม	-	- .899(.369)		- .928(.355)	- .928(.354)
ด้านข้อมูลทางการเงินที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม	-	- .342(.733)		- .169(.866)	.288(.774)
ด้านการวิจัยและพัฒนา	+	2.126(.035*)		2.028(.044*)	1.985(.048*)
ด้านการจัดการด้านสิ่งแวดล้อม	-	-1.916(.057)		-1.652(.100)	-1.446(.149)
ด้านความเสี่ยงและผลกระทบต่อบริษัทด้านสิ่งแวดล้อม	-	-1.065(.288)		-1.361(.175)	-1.187(.236)
ด้านเป้าหมายหรือจุดมุ่งหมายด้านสิ่งแวดล้อม	+	.559(.577)		.263(.792)	.422(.673)
ด้านสภาพแวดล้อมการควบคุม	+		.384(.701)	.112(.911)	.096(.923)
ด้านการประเมินความเสี่ยง	-		-2.609(.010**)	-2.664(.008**)	-2.688(.008**)
ด้านกิจกรรมการควบคุม	+		1.555(.121)	1.783(.076)	1.708(.089)
ด้านสารสนเทศและการสื่อสาร	-		-1.321(.188)	-1.387(.167)	-1.209(.228)
ด้านการติดตามประเมินผล	+		.080(.936)	.197(.844)	-.073(.942)
ขนาดของกิจการ	-				-.685(.494)
ประเภทผู้สอบบัญชี	+				.774(.440)
กลุ่มอุตสาหกรรม	-				-1.295(.197)
R Square		.046	.038	.085	.096
Adjusted R Square		.021	.017	.040	.039
F-value		1.834(.094)	1.830(.108)	1.894(.041)	1.675(.062)

*Significant at 0.05 level , **Significant at 0.01 level

จากตารางที่ 4.4 ผลการวิเคราะห์ พบว่า การเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อม ด้านการวิจัยและพัฒนา มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับมูลค่ากิจการ ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 แต่ในส่วนด้านอื่นๆของการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อม ได้แก่ ด้านการลดมลพิษและการปรับปรุงรักษาสิ่งแวดล้อม ด้านข้อมูลทางการเงินที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม ด้านการจัดการด้านสิ่งแวดล้อม ด้านความเสี่ยงและผลกระทบต่อบริษัทด้านสิ่งแวดล้อม และด้านเป้าหมายหรือจุดมุ่งหมายด้านสิ่งแวดล้อม พบว่าไม่มีความสัมพันธ์กับมูลค่ากิจการ

ส่วนผลการวิเคราะห์การควบคุมภายใน พบว่า ด้านการประเมินความเสี่ยง มีความสัมพันธ์เชิงลบกับมูลค่ากิจการ ที่ระดับนัยสำคัญ 0.01 แต่ในส่วนด้านอื่นๆของการควบคุมภายใน ได้แก่ ด้านสภาพแวดล้อมการควบคุม ด้านกิจกรรมการควบคุม ด้านสารสนเทศและการสื่อสาร และด้านการติดตามประเมินผล พบว่าไม่มีความสัมพันธ์กับมูลค่ากิจการ ส่วนลักษณะเฉพาะกิจการ ได้แก่ ขนาดกิจการ ประเภทผู้สอบบัญชี กลุ่มอุตสาหกรรม พบว่าไม่มีความสัมพันธ์กับมูลค่ากิจการ

4.3 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

การศึกษาผลกระทบของการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อม และการควบคุมภายใน ต่อมูลค่ากิจการ กรณีศึกษา บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ตามสมมติฐาน 14 ข้อ สามารถสรุปได้ดังตารางที่ 4.5

ตารางที่ 4.5 แสดงผลทดสอบสมมติฐาน

	สมมติฐาน	ผลการศึกษา
H1:	การลดมลพิษและการปรับปรุงรักษาสิ่งแวดล้อม มีความสัมพันธ์กับมูลค่ากิจการ	ปฏิเสธ
H2:	ข้อมูลทางการเงินที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม มีความสัมพันธ์กับมูลค่ากิจการ	ปฏิเสธ
H3:	การวิจัยและพัฒนา มีความสัมพันธ์กับมูลค่ากิจการ	ยอมรับ
H4:	การจัดการด้านสิ่งแวดล้อมมีความสัมพันธ์กับมูลค่ากิจการ	ปฏิเสธ
H5:	ความเสี่ยงและผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมมีความสัมพันธ์กับมูลค่ากิจการ	ปฏิเสธ
H6:	เป้าหมายและจุดมุ่งหมายด้านสิ่งแวดล้อมมีความสัมพันธ์กับมูลค่ากิจการ	ปฏิเสธ
H7:	สภาพแวดล้อมการควบคุมมีความสัมพันธ์กับมูลค่ากิจการ	ปฏิเสธ
H8:	การประเมินความเสี่ยงมีความสัมพันธ์กับมูลค่ากิจการ	ยอมรับ
H9:	กิจกรรมการควบคุมมีความสัมพันธ์กับมูลค่ากิจการ	ปฏิเสธ
H10:	สารสนเทศและการสื่อสารมีความสัมพันธ์กับมูลค่ากิจการ	ปฏิเสธ
H11:	การติดตามประเมินผลมีความสัมพันธ์กับมูลค่ากิจการ	ปฏิเสธ
H12:	ขนาดของกิจการมีความสัมพันธ์กับมูลค่ากิจการ	ปฏิเสธ
H13:	ประเภทของผู้สอบบัญชีมีความสัมพันธ์กับมูลค่ากิจการ	ปฏิเสธ
H14:	กลุ่มของอุตสาหกรรมมีความสัมพันธ์กับมูลค่ากิจการ	ปฏิเสธ

บทที่ 5

บทสรุป การอภิปราย และข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่อง ผลกระทบของการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อม และการควบคุมภายใน ต่อมูลค่ากิจการ กรณีศึกษา บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อม และการควบคุมภายใน ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เพื่อศึกษาผลกระทบของการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อม ต่อมูลค่ากิจการของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และเพื่อศึกษาผลกระทบของการควบคุมภายใน ต่อมูลค่ากิจการของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ซึ่งเก็บรวบรวมข้อมูลจากรายงานประจำปี พ.ศ. 2555 – 2557 ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย การศึกษาวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จำนวน 235 บริษัท จาก 8 กลุ่มอุตสาหกรรมซึ่งจะเก็บข้อมูลจากรายงานประจำปีที่บริษัทได้เปิดเผยข้อมูลไว้ในเว็บไซต์ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จาก SETSMART (Set Market Analysis and Reporting Tool) โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) เพื่อศึกษาขอบเขตและระดับการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อม และการควบคุมภายในของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และใช้การวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุ (Multiple Regression Analysis) ในการทดสอบผลกระทบของการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อม และการควบคุมภายใน ต่อมูลค่าของกิจการ ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ข้อมูลในบทที่ 5 นี้ มีหัวข้อในการนำเสนอ ดังนี้

- 5.1 บทสรุปและการอภิปรายผลการศึกษา
- 5.2 ประโยชน์ที่ได้รับ
- 5.3 ข้อจำกัดในการศึกษา
- 5.4 ข้อเสนอแนะการวิจัยในอนาคต

5.1 บทสรุปและการอภิปรายผลการศึกษา

บทสรุปและการอภิปรายผลการศึกษาค้างนี้ ผู้วิจัยได้นำเสนอตามลำดับของวัตถุประสงค์ ในบทที่ 1 การอภิปรายผลการศึกษาที่เกิดขึ้นทำการเปรียบเทียบกับงานวิจัยในอดีตที่เกี่ยวข้องจากการทบทวนวรรณกรรมในบทที่ 2 ดังนี้

5.1.1 ลักษณะและการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อม และการควบคุมภายใน ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

จากการศึกษาลักษณะและการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อม และการควบคุมภายในในรายงานประจำปี พบว่า การแสดงการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อมในรายงานประจำปี โดยแบ่งเป็น 6 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการลดมลพิษและการปรับปรุงรักษาสิ่งแวดล้อม ด้านข้อมูลทางการเงินที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม ด้านการวิจัยและพัฒนา ด้านการจัดการด้านสิ่งแวดล้อม ด้านความเสี่ยงและผลกระทบต่อบริษัทด้านสิ่งแวดล้อม การเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อมด้านการจัดการด้านสิ่งแวดล้อม มีปริมาณการเปิดเผยข้อมูลมากที่สุดของทุกปี ส่วนการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อมด้านข้อมูลทางการเงินที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมมีปริมาณการเปิดเผยข้อมูลน้อย

การแสดงการเปิดเผยข้อมูลการควบคุมภายใน ในรายงานประจำปี โดยแบ่งเป็น 5 ด้าน ประกอบด้วย ด้านสภาพแวดล้อมการควบคุม ด้านการประเมินความเสี่ยง ด้านกิจกรรมการควบคุม ด้านสารสนเทศและการสื่อสาร และด้านการติดตามประเมินผล การเปิดเผยข้อมูลการควบคุมภายในด้านการประเมินความเสี่ยง มีปริมาณการเปิดเผยข้อมูลมากที่สุดของทุกปี ส่วนการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อมด้านกิจกรรมการควบคุมมีปริมาณการเปิดเผยข้อมูลน้อยที่สุด

5.1.2 ผลการวิเคราะห์ผลกระทบของการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อม ต่อมูลค่ากิจการของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

จากผลการศึกษาความสัมพันธ์ของการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อม กับมูลค่ากิจการของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ซึ่งการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อม ที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้สามารถแบ่งออกเป็น 6 ด้าน ได้แก่ ด้านการลดมลพิษและการปรับปรุงรักษาสิ่งแวดล้อม ด้านข้อมูลทางการเงินที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม ด้านการวิจัยและพัฒนา ด้านการจัดการด้านสิ่งแวดล้อม ด้านความเสี่ยงและผลกระทบต่อบริษัทด้านสิ่งแวดล้อม และด้านเป้าหมายหรือจุดมุ่งหมายด้านสิ่งแวดล้อม

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลความสัมพันธ์ของการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อม กับมูลค่ากิจการ พบว่า การเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อม ด้านการวิจัยและพัฒนา มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับมูลค่ากิจการ เพียงด้านเดียว โดยที่ด้านการตลาดพิชและการปรับปรุงรักษาสิ่งแวดล้อม ด้านข้อมูลทางการเงินที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม ด้านการจัดการด้านสิ่งแวดล้อม ด้านความเสี่ยงและผลกระทบต่อบริษัทด้านสิ่งแวดล้อม และด้านเป้าหมายหรือจุดมุ่งหมายด้านสิ่งแวดล้อม พบว่าไม่มีความสัมพันธ์กับมูลค่ากิจการ ซึ่งสอดคล้องกับงานของ ภัทรภรณ์ เฟื่องทอง (2556) พบว่าระดับของการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อมไม่มีความสัมพันธ์ที่มีนัยสำคัญทางสถิติกับผลการดำเนินงานทั้ง 3 ปีที่ทำการวิจัย และงานวิจัยนี้ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระหว่างกลุ่มบริษัทที่มีการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อมมากกับกลุ่มที่มีการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อมน้อย และผลจากงานวิจัยนี้ยังชี้ให้เห็นว่ายังไม่มีข้อสรุปเชิงประจักษ์ที่ชัดเจนว่าการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อมมีอิทธิพลต่อการดำเนินงาน เมธาวิ อ่อนรู้ที่ และ มัทนชัย สุทธิพันธุ์ (2556) พบว่าบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ มีการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อมในรายงานประจำปี โดยกลุ่มบริษัทเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร และกลุ่มสินค้าอุตสาหกรรมมีการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อมในรายงานประจำปีทุกบริษัท และจากงานวิจัยในอดีตของ จูติมา กิ่งแก้ว และมนวิกา ผดุงสิทธิ์ (2555) พบว่าระดับการเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม บริษัทส่วนใหญ่มีการเปิดเผยข้อมูลด้านนโยบายสิ่งแวดล้อมมากที่สุดรองลงมาคือ ข้อมูลความร่วมมือด้านสิ่งแวดล้อม และการจัดการด้านสิ่งแวดล้อม สำหรับเรื่องที่เปิดเผยน้อยที่สุดอยู่ในหมวดการเปิดเผยข้อมูลด้านการเงินเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม มี 4 ข้อ คือ ข้อมูลหนี้สินด้านสิ่งแวดล้อม คำอธิบายของการปฏิบัติทางบัญชีสำหรับประเด็นปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม การประกันภัยด้านสิ่งแวดล้อม และสินทรัพย์ด้านสิ่งแวดล้อม คือทุกบริษัทที่ทำการศึกษาไม่มีการเปิดเผยข้อมูลเหล่านี้เลย ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมกับคุณลักษณะต่างๆของบริษัทพบว่า กลุ่มอุตสาหกรรม บรรษัทภิบาล และสำนักงานสอบบัญชี มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญไปไปในทิศทางเดียวกัน กับระดับการเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม ขณะที่โครงสร้างหนี้สินมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญไปไปในทิศทางตรงกันข้ามกับการเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม ส่วนขนาดของกิจการ โครงสร้างการเป็นเจ้าของและความสามารถในการทำกำไร ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับการเปิดเผยข้อมูล และการศึกษาของ เมธาวิ รักษาสุข (2554) ความสัมพันธ์ความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรในด้านชุมชนและสิ่งแวดล้อม พบว่าไม่มีความสัมพันธ์กับมูลค่าองค์กรที่วัดจากมูลค่าทางการตลาดโดยเฉลี่ยและมูลค่าทางการตลาดส่วนเพิ่ม แต่ผู้วิจัยเชื่อว่าความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรทั้งด้านชุมชนและสิ่งแวดล้อมย่อมจะส่งผลต่อมูลค่าขององค์กรได้อย่างแน่นอน

ดังนั้นผลการวิจัยอาจออกมามีแต่ด้านการวิจัยและพัฒนาที่มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับมูลค่ากิจการ อาจหมายถึงบริษัทมีการมุ่งมั่นที่จะสร้างมูลค่าให้กับกิจการ โดยการส่งเสริมในด้านการวิจัยพัฒนาเทคโนโลยีของกิจการให้ดียิ่งขึ้น ให้เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และลดผลกระทบที่จะส่งถึงสิ่งแวดล้อมให้น้อยที่สุด จึงส่งผลให้มีการเปิดเผยในเรื่องนี้เป็นพิเศษ ส่วนในด้านอื่นๆก็มีการดำเนินการควบคู่ไปด้วยเช่นกัน

5.1.3 ผลการวิเคราะห์ผลกระทบของการควบคุมภายใน ต่อมูลค่ากิจการของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

จากผลการศึกษาความสัมพันธ์ของการควบคุมภายใน กับมูลค่ากิจการของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ซึ่งการควบคุมภายใน ที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้ สามารถแบ่งออกเป็น 5 ด้าน ประกอบด้วย ด้านสภาพแวดล้อมการควบคุม ด้านการประเมินความเสี่ยง ด้านกิจกรรมการควบคุม ด้านสารสนเทศและการสื่อสาร และด้านการติดตามประเมินผล

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลความสัมพันธ์ของการควบคุมภายใน กับมูลค่ากิจการ พบว่า การควบคุมภายใน ด้านการประเมินความเสี่ยงมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับมูลค่ากิจการ เพียงด้านเดียว ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของรมณีย์ เพิ่มพูนทวีทรัพย์ (2558) พบว่าเมื่อกิจการมีระดับการเปิดเผยข้อมูลการรายงานการบริหารความเสี่ยงเพิ่มขึ้นจะส่งผลให้อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ลดลง ยกเว้นความเสี่ยงด้านการประกอบธุรกิจที่จะส่งผลไปในทิศทางเดียวกัน นอกจากนี้ลักษณะของผู้สอบบัญชี และลักษณะของอุตสาหกรรมส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างการรายงานการบริหารความเสี่ยงกับผลการดำเนินงานทางการเงิน และขนาดของกิจการไม่ส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างการรายงานการบริหารความเสี่ยงกับผลการดำเนินงานทางการเงิน กาญจนา อยู่คง (2556) พบว่า ด้านการประเมินความเสี่ยง การพิจารณาความเสี่ยงเกี่ยวกับภัยธรรมชาติผลิตซึ่งมีผลกระทบต่อชำระหนี้ของลูกค้าและผู้บริหารและพนักงานมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ความเสี่ยง ตลอดจนผู้บริหารมีการติดตามแผนและปรับปรุงแผนให้สามารถป้องกัน หรือลดความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้นในสถานการณ์ต่างๆ การดำเนินการประเมินความเสี่ยงส่งผลให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และงานของศิลปะพร ศรีจันทพร (2555) ได้กล่าวว่าการบริหารความเสี่ยงกับการกำกับดูแลกิจการ เป็นสิ่งที่ผู้บริหารควรตระหนักไว้เสมอ คือ การบริหารความเสี่ยงเป็นกระบวนการที่ต้องปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง และต้องมีการทบทวนอยู่เสมอ เพื่อตอบสนองการเปลี่ยนแปลงต่างๆที่เกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา และการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่องที่จะประสบความสำเร็จได้นั้น จะต้องอาศัยการรายงานผลการปฏิบัติงานอย่างถูกต้องและภายในระยะเวลาที่เหมาะสมด้วย

ขนาดของกิจการ ประเภทของผู้สอบบัญชี และกลุ่มของอุตสาหกรรม พบว่าไม่มีความสัมพันธ์กับปริมาณการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อม การควบคุมภายใน และมูลค่ากิจการ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เมธาวดี อ่อนรู้ที่ (2557) และสุนิสา บุญชูช่วย (2554) ไม่พบความสัมพันธ์ของขนาดกิจการกับระดับการเปิดเผยข้อมูล มัทนชัย สุทธิพันธุ์ (2555) พบว่าประเภทของผู้สอบบัญชี ไม่มีผลต่อปริมาณการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อม และ Suttipun and Stanton (2012) พบว่า กลุ่มอุตสาหกรรมที่แตกต่างกันมีการเปิดเผยข้อมูลที่ไม่แตกต่างกัน

5.2 ประโยชน์ที่ได้รับ

การศึกษาครั้งนี้อาจจะมีข้อมูลที่เป็นประโยชน์ที่กิจการสามารถนำข้อมูลเหล่านี้ไปวางแผน และปรับปรุงการปฏิบัติงานในการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อม และการควบคุมภายใน รวมถึงแนวทางสำหรับการพัฒนาการกำหนดมาตรฐานหรือนโยบายในการรายงานข้อมูลสิ่งแวดล้อม และการควบคุมภายในต่อไปในอนาคต เพื่อให้บริษัทตระหนักและเห็นความสำคัญของการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อม และการควบคุมภายในมากขึ้น นอกจากนี้การศึกษานี้ยังเป็นประโยชน์ในด้านของการเพิ่มองค์ความรู้เกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อม การควบคุมภายใน และมูลค่ากิจการของบริษัท และเป็นฐานข้อมูลให้แก่กวิจัยที่สามารถนำไปใช้เพื่อขยายขอบเขตของงานวิจัยในอนาคตอีกด้วย

5.2.1 ประโยชน์เชิงทฤษฎี

ผลการวิจัยในประเด็นของผลกระทบของการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อม และการควบคุมภายใน ต่อมูลค่ากิจการของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่เพิ่มขึ้นสะท้อนให้เห็นว่าผู้บริหารของบริษัทตระหนักถึงความสำคัญของการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อม และการควบคุมภายในซึ่งผลกระทบดังกล่าวจะส่งผลต่อภาพลักษณ์และมูลค่ากิจการของบริษัท จึงใช้ช่องทางการเปิดเผยข้อมูลแบบสมัครใจในการสื่อสารให้ผู้มีส่วนได้เสียและสาธารณชนได้รับทราบถึงข้อมูลดังกล่าวเพื่อลดการขัดแย้งจากชุมชน โดยรอบสถานประกอบการ ซึ่งการปฏิบัติของบริษัทดังกล่าวได้สอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีความชอบธรรม หรือทฤษฎีชอบด้วยกฎหมาย (Legitimacy Theory) และทฤษฎีผู้มีส่วนได้เสีย (Stakeholder Theory)

แม้ว่าผลการวิจัยของผลกระทบของการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อม และการควบคุมภายใน ต่อมูลค่ากิจการของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยยังต้องอาศัยงานวิจัยเพิ่มเติมเพื่อให้ได้ข้อสรุปที่ชัดเจน แต่ทิศทางของความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อม และการควบคุมภายใน กับมูลค่ากิจการ ก็เป็นสิ่งที่บริษัทควรจะต้องปฏิบัติควบคู่ไปด้วยกัน และจะส่งผลต่อมูลค่ากิจการและส่งผลดีต่อบริษัทได้ในระยะยาวอย่างแน่นอน

5.2.2 ประโยชน์เชิงปฏิบัติ

ผลการวิจัยในครั้งนี้สามารถใช้เป็นแนวทางให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการส่งเสริมให้มีการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อม และการควบคุมภายในเพิ่มขึ้น โดย

1. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำผลการวิจัยไปเป็นแนวทางในการวางแผนและปรับปรุงการปฏิบัติงานในการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อม และการควบคุมภายใน
2. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำผลการวิจัยเป็นแนวทางสำหรับการพัฒนาการกำหนดมาตรฐานหรือนโยบายในการรายงานข้อมูลสิ่งแวดล้อม และการควบคุมภายในต่อไปในอนาคต เพื่อเป็นเครื่องมือในการสนับสนุนให้บริษัทมีการเปิดเผยข้อมูลในเรื่องดังกล่าวมากยิ่งขึ้น

5.3 ข้อจำกัดในการศึกษา

5.3.1 การศึกษาครั้งนี้ ไม่ได้ครอบคลุมถึงบริษัทที่อยู่ในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ และบริษัทที่ไม่มีการเปิดเผยบัญชีในวันที่ 31 ธันวาคม ของทุกปี

5.3.2 การศึกษาครั้งนี้เก็บข้อมูลเพียง 3 ปี คือ ปี พ.ศ. 2555-2557 ซึ่งอาจจะไม่มากพอเมื่อเปรียบเทียบกับงานวิจัยแบบเดียวกัน

5.3.3 การศึกษาครั้งนี้ ตัวแปรเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อม การควบคุมภายใน และมูลค่ากิจการอาจจะไม่ครอบคลุมทั้งหมด ดังนั้นการศึกษาต่อไปในอนาคต ผู้ศึกษาจะพิจารณาตัวแปรเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อม การควบคุมภายใน และมูลค่ากิจการเพิ่มเติม

5.3.4 วิธีการเก็บข้อมูลเป็นการเก็บโดยให้คะแนนการเปิดเผยในเรื่องที่เกี่ยวข้องตามหัวข้อในกระดาษทำการซึ่งเป็นการให้คะแนนเปิดเผยและไม่เปิดเผยเท่านั้น

5.4 ข้อเสนอแนะการวิจัยในอนาคต

5.4.1 การศึกษาผลกระทบของการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อมและการควบคุมภายใน ต่อมูลค่ากิจการของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากรายงานประจำปี พ.ศ. 2555 – 2557 เพียงแหล่งข้อมูลเดียว เนื่องจากเป็นสื่อที่ได้รับความนิยมใช้ในการศึกษาเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลที่เป็นตัวเงินและไม่เป็นตัวเงิน ดังนั้นการศึกษาต่อไปในอนาคตควรมีการศึกษาเพิ่มเติมจากสื่ออื่นๆ เช่น เว็บไซต์ของบริษัท รายงานการพัฒนาย่างยั่งยืน รายงานความรับผิดชอบต่อสังคม จดหมายข่าว เป็นต้น เพื่อศึกษาเปรียบเทียบการเปิดเผยข้อมูลโดยการใช้สื่อที่แตกต่างกัน และควรมีการศึกษารายงานประจำปีในช่วงเวลาปัจจุบันหรืออาจจะเพิ่มช่วงเวลาที่ใช้ในการศึกษา

5.4.2 กลุ่มตัวอย่างที่ผู้วิจัยเลือกใช้ในการศึกษาครั้งนี้คือ บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ทั้ง 8 กลุ่มอุตสาหกรรม จำนวน 235 บริษัท แต่ถ้าการศึกษาต่อไปในอนาคตอาจจะเพิ่มกลุ่มตัวอย่างมาเปรียบเทียบกัน อาจจะเลือกกลุ่มบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ หรือทำการศึกษากับกลุ่มบริษัทที่มีได้จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เพื่อทำการเปรียบเทียบการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อม และการควบคุมภายในกับบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์

5.4.3 วิธีการเก็บข้อมูลเป็นการเก็บโดยให้คะแนนการเปิดเผยในเรื่องที่เกี่ยวข้องตามหัวข้อในกระดาษทำการซึ่งเป็นการให้คะแนนเปิดเผยและไม่เปิดเผยเท่านั้น ดังนั้นการศึกษาในอนาคตอาจลองเปลี่ยนวิธีการเก็บข้อมูล เช่น อาจจะเปลี่ยนเป็นวิธีการนับคำแทน ซึ่งผลการวิจัยที่ได้ อาจมีความเหมือนหรือแตกต่างกัน

บรรณานุกรม

- กาญจนา อยู่คง. (2556). การควบคุมภายในด้านการเงินและบัญชีของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) สาขาตะพานหิน จังหวัดพิจิตร. บัญชีมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยพิษณุโลก.
- ขวัญทิพย์ ญ่อมประ โคน. (2552). การเปิดเผยข้อมูลทางการบัญชีเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมของบริษัทในอุตสาหกรรมพลังงานและ สาธารณูปโภคที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย.
- จงจิตต์ พิมพาลัย. (2551). ปัจจัยที่มีผลต่อการประยุกต์ใช้บัญชีสิ่งแวดล้อม. คณะการบัญชี. มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- จักรวดี ชอบเพชร. (2549). ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะเฉพาะของธุรกิจ คุณภาพของคณะกรรมการบริษัท โครงสร้างความเป็นเจ้าของและระดับของการเปิดเผยข้อมูลภาคสมัครใจของบริษัท จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. หลักสูตรการบัญชี คณะวิทยาการจัดการ. มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- จันทนา สาขากร, นิพันธ์ เห็นโชคชัยชนะ และศิลปพร ศรีจันเพชร. (2548). การตรวจสอบภายใน และการควบคุมภายใน. กรุงเทพมหานคร: ทีพีเอ็นเพรส.
- จิตติมา กิ่งแก้ว และ มนวิกา ผดุงสิทธิ์. (2555). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมตามความสมัครใจของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. งานประชุมวิชาการบัณฑิตศึกษาระดับชาติครั้งที่ 2 ประจำปี 2555
- จอมขวัญ รัชตะววรรณ. (2549). เปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลกระทบต่อคุณภาพการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อมของบริษัทในอุตสาหกรรมการผลิตและอุตสาหกรรมบริการ การวิจัยเชิงประจักษ์ : บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ (บัญชีมหาบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- ณิชาวรรณ วิชัยดิษฐ , ไพบุลย์ ผจงวงศ์ และศศิวิมล มีอำพล. (2552). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมของบริษัทที่จดทะเบียนใน ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย*. การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษาครั้งที่ 2. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. (2558). *รายชื่อบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย*. <http://www.set.or.th/th/company/companylist.html>. สืบค้นเมื่อวันที่ 25 ธันวาคม พ.ศ. 2558.
- ชัยพรตัน ดิยาวรงค์. (2552). *การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการวางแผนภาษีและความสัมพันธ์ระหว่างการวางแผนภาษีกับมูลค่าของกิจการ: หลักฐานเชิงประจักษ์จากประเทศไทย*. วิทยานิพนธ์ปริญญาบัญชีคุณวุฒิบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นาถสุดา สังข์พันธุ์. (2546). *การประเมินการควบคุมภายในด้านการขายของเกี่ยวกับธุรกิจเหล็กเส้นก่อสร้างกรณีศึกษาบริษัทเหล็กสยาม (2001) จำกัด*.
- เบญจพร โมกขะเวส. (2551). *ลักษณะของธุรกิจที่มีอิทธิพลต่อการเปิดเผยข้อมูลภาคสมัครใจเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย*. สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.) การวิจัยพื้นฐาน สาขาเศรษฐศาสตร์. วิทยาลัยราชพฤกษ์.
- บุญทริกา ใจกระจ่าง. (2546). *ปัจจัยที่มีผลต่อระดับการเปิดเผยข้อมูลของเครื่องมือทางการเงินของธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย*. วิทยานิพนธ์บัญชีมหาบัณฑิต. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ปทุมพร หิรัญสาดี. (2557). *การรายงานความรับผิดชอบต่อสังคมของกิจการใน 56-1 : กรณีศึกษาบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย*. วิทยานิพนธ์บัญชีมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- พุกษา พึ่งจิตต์ประไพ. (2551). *ปัจจัยที่มีผลต่อการเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมและสังคมของบริษัทที่จดทะเบียน*. บัญชีมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

พิชามญช์ อุตราภรณ์. (2553). มูลค่าเพิ่มเชิงเศรษฐศาสตร์กับมูลค่าของกิจการ. การศึกษาอิสระ. ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการเงิน). คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ภัทรภรณ์ เฟื่องทอง. (2556). ผลกระทบของการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อมต่อผลการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย : กรณีศึกษาบริษัทกลุ่มทรัพยากร กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม และกลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง. วิทยานิพนธ์บัญชีมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

มาลี พรหมชะอ่อน. (2553). ปัจจัยที่มีผลต่อการควบคุมภายในของบริษัทจดทะเบียนในเขตนิคมอุตสาหกรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา. บัญชีมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีปทุม.

เมธาวดี อ่อนรู้ที่ และ มัทนชัย สุทธิพันธุ์. (2556). ความสัมพันธ์ระหว่างการกำกับดูแลกิจการและการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อมในรายงานประจำปี : กรณีศึกษาบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ. บทความวิจัยจากการประชุมหาญวิภาการระดับชาติและนานาชาติครั้งที่ 5 วันที่ 16 พฤษภาคม 2557 ณ มหาวิทยาลัยหาญใหญ่

เมธาวี รัชสาสุข. (2554). ความสัมพันธ์ระหว่างการแสดงความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรกับการวัดมูลค่าองค์กรโดยใช้มูลค่าทางการตลาดโดยเฉลี่ย (AMV) และมูลค่าทางการตลาดส่วนเพิ่ม (EMA) กรณีศึกษา: บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. วารสารวิชาชีพบัญชี ปีที่ 7 ฉบับที่ 18 เมษายน 2554.

มัทนชัย สุทธิพันธุ์. (2555). การเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อมในรายงานประจำปีของบริษัท : กรณีศึกษา บริษัทขนาดใหญ่ 50 บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. จุลาลงกรณ์ธุรกิจปริทัศน์ ปีที่ 34 เม.ย. – มิ.ย. 55., 47-46.

มนวิภา ผดุงสิทธิ์. (2548). การประเมินผลการปฏิบัติงานตามแนวคิด Tobin-Tobins Q. วารสารบริหารธุรกิจ ปีที่ 28 ฉบับที่ 106, 13-22.

- รมณีย์ เพิ่มพูนทวีทรัพย์. (2558). *ความสัมพันธ์ระหว่างการรายงานการบริหารความเสี่ยงและผลการดำเนินงานทางการเงินในรายงานประจำปีของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย*. วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- วรพงศ์ แก้วคำ. (2557). *ขนาดและองค์ประกอบคณะกรรมการบริษัทกับมูลค่าของกิจการ : หลักฐานจากบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย*. วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- วิลาวรรณ ยัสโยธา และ เอกฤทธิ์ แก้วประพันธ์. (2557). *อิทธิพลของโครงสร้างความเป็นเจ้าของต่อมูลค่าของกิจการ : หลักฐานจากบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET 100*. ICMSIT 2014: International Conference on Management Science, Innovation, and Technology 2014 Faculty of Management Science. Suan Sunandha Rajabhat University.
- ศิลปพร ศรีจันทเพชร. (2555). *การบริหารความเสี่ยงกับการกำกับดูแลกิจการ*. วารสารบริหารธุรกิจ ปีที่ 35 ฉบับที่ 135 กรกฎาคม - กันยายน 2555.
- สาคร ช่วยดำรง. (2553). *การควบคุมภายในที่ส่งผลต่อความเสี่ยงของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สิรินาฏ นาคเลิศ. (2558). *อิทธิพลของลักษณะเฉพาะกิจบนความสัมพันธ์ระหว่างการกำกับดูแลกิจการกับการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อมในรายงานประจำปีกรณีศึกษาบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย*. วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- สัตยา ตันจันทร์พงศ์. (2558). *การกำกับดูแลกิจการ การบริหารกำไร และการวางแผนภาษีที่มีผลกระทบต่อมูลค่ากิจการของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย*. คณะบริหารธุรกิจ. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์.

สุนิสา บุญชูช่วย. (2554). *ปัจจัยที่มีผลต่อการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อมของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย*. วิทยานิพนธ์ปริญญาบัณชีมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

สถาบันธุรกิจเพื่อสังคม. (2551). *เข็มทิศธุรกิจเพื่อสังคม*. สืบค้นเมื่อวันที่ 20 ธันวาคม พ.ศ. 2558, จาก <http://www.sec.or.th/TH/Documents/Information/Publications/2-CSR.pdf>

อลิษา สุกศรี และ มัทนชัย สุทธิพันธุ์. (2555). *ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อมในรายงานประจำปีกับผลการดำเนินงานทางการเงินของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็มเอไอ*. สารนิพนธ์ปริญญาบัณชีมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

อลิศรา ผลาวรณ. (2547). *ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของบริษัทกับระดับการเปิดเผยข้อมูลของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย*. วิทยานิพนธ์บัณชีมหาบัณฑิต. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

อิสริย์ โขว์วิวัฒนา. (2553). *บทบาทนักบัญชี : การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม*. คณะบัญชี มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย. กรมบัญชีกลาง ปีที่ 51 ฉบับที่ 03 เดือนพฤษภาคม-มิถุนายน พ.ศ. 2553.

อนันตชัย ยूरประถม. (2550). *CSR จากแนวคิดสู่วิธีปฏิบัติ*. วารสาร Productivity World ปีที่ 12 ฉบับที่ 71 พฤศจิกายน-ธันวาคม 2550, 25-30.

Coy, D.V. (1995). *A Public Accountability Index for Annual Reporting by NZ Universities*. Doctoral Thesis, University of Waikato, New Zealand.

Kee H. Chung and Stephen W. Pruitt. (1994). *A Simple Approximation of Tobin's q*. Financial Management. Authumn.

Meek, G.K. Roberts, C.B and Gray, S.J. (1995). *Factors Influencing Voluntary Annual Reports Disclosures by US, UK and Continental European Multinational Corporations*. Journal of Interational Business Studies 26:555-572.

Suttipun, M. and Stanton, P. (2012). *Determinants of Environmental Disclosure in Thai Corporate Annual Reports*. International Journal of Accounting and Financial Reporting. ISSN 2162-3082 , Vol. 2, No. 1.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายชื่อกลุ่มตัวอย่างบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

1. กลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร 20 บริษัท

ลำดับ	ชื่อบริษัท	ชื่อย่อ
1	บริษัท เชียงใหม่โพรเซสฟู๊ดส์ จำกัด(มหาชน)	CM
2	บริษัท ชุมพรอุตสาหกรรมน้ำมันปาล์ม จำกัด (มหาชน)	CPI
3	บริษัท ฟู๊ดแอนด์ดริ้งส์ จำกัด (มหาชน)	F&D
4	บริษัท จีเอฟพีที จำกัด (มหาชน)	GFPT
5	บริษัท น้ำตาลครบุรี จำกัด (มหาชน)	KBS
6	บริษัท น้ำตาลขอนแก่น จำกัด (มหาชน)	KSL
7	บริษัท ลีพัฒนาผลิตภัณฑ์ จำกัด (มหาชน)	LEE
8	บริษัท ลำสูง (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)	LST
9	บริษัท มาลีสามพราน จำกัด (มหาชน)	MALEE
10	บริษัท ไมเนอร์ อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด (มหาชน)	MINT
11	บริษัท โออิชิ กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)	OISHI
12	บริษัท พรีเมียร์ มาร์เก็ตติ้ง จำกัด (มหาชน)	PM
13	บริษัท เพอร์ซิเดนทรีไรซ์โปรดักส์ จำกัด (มหาชน)	PR
14	บริษัท ปทุมไรชมิล แอนด์ แกรนารี จำกัด (มหาชน)	PRG
15	บริษัท ไทยเทพรส จำกัด (มหาชน)	SAUCE
16	บริษัท เอส แอนด์ พี ซินดิเคท จำกัด (มหาชน)	SNP
17	บริษัท เสริมสุข จำกัด (มหาชน)	SSC
18	บริษัท สุรพลฟู๊ดส์ จำกัด (มหาชน)	SSF
19	บริษัท ศรีตรังแอโกรอินดัสทรี จำกัด (มหาชน)	STA
20	บริษัท ไทยเพอร์ซิเดนทรีฟู๊ดส์ จำกัด (มหาชน)	TF

2. กลุ่มอุตสาหกรรมทรัพยากร 16 บริษัท

ลำดับ	ชื่อบริษัท	ชื่อย่อ
21	บริษัท บางจากปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน)	BCP
22	บริษัท บานปู จำกัด (มหาชน)	BANPU
23	บริษัท เต็มโก้ จำกัด (มหาชน)	DEMCO
24	บริษัท เอ็นเนอร์ยี่ เอิร์ธ จำกัด (มหาชน)	EARTH
25	บริษัท จัดการและพัฒนาทรัพยากรน้ำภาคตะวันออก จำกัด (มหาชน)	EASTW
26	บริษัท ผลิตไฟฟ้า จำกัด (มหาชน)	EGCO
27	บริษัท โกลว์ พลังงาน จำกัด (มหาชน)	GLOW
28	บริษัท อินเตอร์ ฟาร์อีสท์ เอ็นเนอร์ยี่ คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)	IFEC
29	บริษัท ไออาร์พีซี จำกัด (มหาชน)	IRPC
30	บริษัท ลานนารีซอร์สเซส จำกัด (มหาชน)	LANNA
31	บริษัท ผาแดงอินดัสทรี จำกัด (มหาชน)	PDI
32	บริษัท โพลีเพตริกซ์ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)	PTT
33	บริษัท ปตท.สำรวจและผลิตปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน)	PTTEP
34	บริษัท สหโคเจน (ชลบุรี) จำกัด (มหาชน)	SCG
35	บริษัท โซลาร์ตรอน จำกัด (มหาชน)	SOLAR
36	บริษัท ไทยออยล์ จำกัด (มหาชน)	TOP

3. กลุ่มอุตสาหกรรมเทคโนโลยี 16 บริษัท

ลำดับ	ชื่อบริษัท	ชื่อย่อ
37	บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน)	ADVANC
38	บริษัท แอ็ดวานซ์ อินฟอร์เมชั่น เทคโนโลยี จำกัด (มหาชน)	AIT
39	บริษัท แคล-คอมพ์ อีเล็กทรอนิกส์ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)	CCET
40	บริษัท ซีเอส ล็อกซอินโฟ จำกัด (มหาชน)	CSL
41	บริษัทเดลต้า อีเลคโทรนิคส์ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)	DELTA
42	บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)	DTAC
43	บริษัท อุตสาหกรรม อีเล็กทรอนิกส์ จำกัด (มหาชน)	EIC
44	บริษัท ฟอर्थ คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)	FORTH
45	บริษัท ฮานา ไมโครอิเล็กทรอนิกส์ จำกัด (มหาชน)	HANA
46	บริษัท อินเทอร์เน็ตประเทศไทย จำกัด (มหาชน)	INET
47	บริษัท อินทัช โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน)	INTUCH
48	บริษัทจัสมิน อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนล จำกัด (มหาชน)	JAS
49	บริษัท เคซีอี อีเลคโทรนิคส์ จำกัด (มหาชน)	KCE
50	บริษัท สามารถเทลคอม จำกัด (มหาชน)	SAMTEL
51	บริษัท เอสไอเอส ดิสทริบิวชั่น (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)	SIS
52	บริษัท ทรู คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)	TRUE

4. กลุ่มอุตสาหกรรมธุรกิจการเงิน 24 บริษัท

ลำดับ	ชื่อบริษัท	ชื่อย่อ
53	บริษัท อีออน ธนสินทรัพย์ (ไทยแลนด์) จำกัด (มหาชน)	AEONTS
54	ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน)	BAY
55	ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)	BBL
56	บริษัท กรุงเทพประกันภัย จำกัด (มหาชน)	BKI
57	บริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน)	BLA
58	ธนาคาร ซีไอเอ็มบี ไทย จำกัด (มหาชน)	CIMBT
59	ธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน)	KBANK
60	บริษัทหลักทรัพย์ เคจีไอ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)	KGI

ลำดับ	ชื่อบริษัท	ชื่อย่อ
61	ธนาคารเกียรตินาคิน จำกัด (มหาชน)	KKP
62	ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน)	KTB
63	บริษัท เมืองไทยประกันภัย จำกัด (มหาชน)	MTI
64	ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน)	SCB
65	บริษัท สินมั่นคงประกันภัย จำกัด (มหาชน)	SMK
66	ธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน)	TMB
67	บริษัท ประกันภัยไทยวิวัฒน์ จำกัด (มหาชน)	TVI
68	บริษัท ศรีอยุธยา แคปปิตอล จำกัด (มหาชน)	AYUD
69	บริษัท บางกอกสหประกันภัย จำกัด (มหาชน)	BUI
70	บริษัท จริฎุประกันภัย จำกัด (มหาชน)	CHARAN
71	บริษัท หลักทรัพย์ ฟินันเซีย ไซรัส จำกัด (มหาชน)	FSS
72	บริษัท ไอเอฟเอส แคปปิตอล (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)	IFS
73	บริษัท อินทรประกันภัย จำกัด (มหาชน)	INSURE
74	บริษัท แอล เอช ไฟแนนซ์เชียล กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)	LHBANK
75	บริษัท หลักทรัพย์ เมย์แบงก์ กิมเอ็ง (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)	MBKET
76	บริษัท ทีเอสโก้ไฟแนนเชียลกรุ๊ป จำกัด (มหาชน)	TISCO

5. กลุ่มอุตสาหกรรมบริการ 42 บริษัท

ลำดับ	ชื่อบริษัท	ชื่อย่อ
77	บริษัท เอเชีย เอวิเอชั่น จำกัด (มหาชน)	AAV
78	บริษัท โรงพยาบาลเอกชล จำกัด (มหาชน)	AHC
79	บริษัท อมรินทร์พรีนติ้ง แอนด์ พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน)	AMARIN
80	บริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน)	AOT
81	บริษัท อควา คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)	AQUA
82	บริษัท เอเชียโฮเต็ล จำกัด (มหาชน)	ASIA
83	บริษัท กรุงเทพดุสิตเวชการ จำกัด(มหาชน)	BDMS
84	บริษัท บีอีซี เวิลด์ จำกัด (มหาชน)	BEC
85	บริษัท บีอีซี ซูเปอร์เซ็นเตอร์ จำกัด (มหาชน)	BIGC

ลำดับ	ชื่อบริษัท	ชื่อย่อ
86	บริษัท เบอร์ลี่ ยุคเกอร์ จำกัด (มหาชน)	BJC
87	บริษัท บีทีเอส กรุ๊ป โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน)	BTS
88	บริษัท เบตเตอร์ เวิลด์ กรีน จำกัด (มหาชน)	BWG
89	บริษัท เชียงใหม่รามธุรกิจการแพทย์ จำกัด (มหาชน)	CMR
90	บริษัท ซีพี ออลล์ จำกัด (มหาชน)	CPALL
91	บริษัท ดี เอราวิ้น กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)	ERW
92	บริษัท ฟาร์อีสท์ ดีดีบี จำกัด (มหาชน)	FE
93	บริษัท จีเอ็มเอ็ม แกรมมี่ จำกัด (มหาชน)	GRAMMY
94	บริษัทบริหารและพัฒนาเพื่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม จำกัด(มหาชน)	GENCO
95	บริษัท สยามโกลบอลเฮ้าส์ จำกัด (มหาชน)	GLOBAL
96	บริษัท โฮม โปรดักส์ เซ็นเตอร์ จำกัด (มหาชน)	HMPRO
97	บริษัท คาร์มาร์ท จำกัด (มหาชน)	KAMRT
98	บริษัท เอเชีย นามารีน เซอร์วิส จำกัด (มหาชน)	ASIMAR
99	บริษัท บิวตี้ คอมมูนิตี้ จำกัด (มหาชน)	BEAUTY
100	บริษัท ล็อกซ์เลย์ จำกัด (มหาชน)	LOXLEY
101	บริษัท ลาภูนารีสปอร์ต แอนด์ โฮเทล จำกัด (มหาชน)	LRH
102	บริษัท มาสเตอร์ แอด จำกัด (มหาชน)	MACO
103	บริษัท เมเจอร์ ซินีเพล็กซ์ กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)	MAJOR
104	บริษัท สยามแม็คโคร จำกัด (มหาชน)	MAKRO
105	บริษัท แม็ทซิ่ง แม็ทซิไมซ์ โซลูชั่น จำกัด (มหาชน)	MATCH
106	บริษัท อสมท จำกัด (มหาชน)	MCOT
107	บริษัท เอ็ม พิคเจอร์ส เ็นเตอร์เทนเมนท์ จำกัด (มหาชน)	MPIC
108	บริษัท เนชั่น มัลติมีเดีย กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)	NMG
109	บริษัท โปสทัฟ พับลิชซิง จำกัด (มหาชน)	POST
110	บริษัท ฟรีเชียส ชิฟปิ้ง จำกัด (มหาชน)	PSL
111	บริษัท ห้างสรรพสินค้าโรบินสัน จำกัด (มหาชน)	ROBINS
112	บริษัท อาร์เอส จำกัด (มหาชน)	RS
113	บริษัท ซีอีดียูเคชั่น จำกัด (มหาชน)	SE-ED

ลำดับ	ชื่อบริษัท	ชื่อย่อ
114	บริษัท ศิครินทร์ จำกัด (มหาชน)	SKR
115	บริษัท สหพัฒนาอินเตอร์โฮลดิ้ง จำกัด (มหาชน)	SPI
116	บริษัท ไทยชูการ์ เทอร์มิเนล จำกัด (มหาชน)	TSTE
117	บริษัท ศรีวิชัยเวชวิวัฒน์ จำกัด (มหาชน)	VIH
118	บริษัท เวิร์คพอยท์ เอ็นเทอร์เทนเมนท์ จำกัด (มหาชน)	WORK

6. กลุ่มอุตสาหกรรมสินค้าอุตสาหกรรม 36 บริษัท

ลำดับ	ชื่อบริษัท	ชื่อย่อ
119	บริษัท อ่าปีโก ไฮเทค จำกัด (มหาชน)	AH
120	บริษัท อลูคอน จำกัด (มหาชน)	ALUCON
121	บริษัท เอเชีย พรีซิชั่น จำกัด (มหาชน)	APCS
122	บริษัท บางสะพานบาร์มิล จำกัด (มหาชน)	BSBM
123	บริษัท ซิตี้ สตีล จำกัด (มหาชน)	CITY
124	บริษัท ฝาจีบ จำกัด (มหาชน)	CSC
125	บริษัท ชัยวัฒนา แทนเนอรี กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)	CWT
126	บริษัท โกลบอล คอนเน็คชั่นส์ จำกัด (มหาชน)	GC
127	บริษัท จี เจ สตีล จำกัด (มหาชน)	GJS
128	บริษัท จี สตีล จำกัด (มหาชน)	GSTEL
129	บริษัท กู๊ดเยียร์(ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)	GYT
130	บริษัท อินเตอร์ไฮด์ จำกัด (มหาชน)	IHL
131	บริษัท อีโนเว รับเบอร์ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)	IRC
132	บริษัท อินโดรามา เวนเจอร์ส จำกัด (มหาชน)	IVL
133	บริษัท กุลชรเคอร์บี้ จำกัด (มหาชน)	KKC
134	บริษัท โลหะกิจ เม็ททอล จำกัด (มหาชน)	LHK
135	บริษัท มิลล์คอน สตีล จำกัด (มหาชน)	MILL
136	บริษัท พาโตเคมีอุตสาหกรรม จำกัด (มหาชน)	PATO
137	บริษัท อีซัน เฟ้นท์ จำกัด (มหาชน)	EASON
138	บริษัท ฮั่วฟง รับเบอร์ (ไทยแลนด์) จำกัด (มหาชน)	HFT

ลำดับ	ชื่อบริษัท	ชื่อย่อ
139	บริษัท ริช เอเชีย สตีล จำกัด (มหาชน)	RICH
140	บริษัท สมบูรณ์ แอ็ดวานซ์ เทคโนโลยี จำกัด (มหาชน)	SAT
141	บริษัท ศรีไทยซูเปอร์แวร์ จำกัด (มหาชน)	SITHAI
142	บริษัท สหมิตรเครื่องกล จำกัด (มหาชน)	SMIT
143	บริษัท สหมิตรถังแก๊ส จำกัด (มหาชน)	SMPC
144	บริษัท เอส เอ็น ซี ฟอว์เมอร์ จำกัด (มหาชน)	SNC
145	บริษัท สยามภัณฑ์กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)	SPG
146	บริษัท ศูนย์บริการเหล็กสยาม จำกัด (มหาชน)	SSSC
147	บริษัท ไทยฟิล์มอินคัสตรี จำกัด (มหาชน)	TFI
148	บริษัท ทานตะวันอุตสาหกรรม จำกัด (มหาชน)	THIP
149	บริษัท ที.กรุงไทยอุตสาหกรรม จำกัด (มหาชน)	TKT
150	บริษัท ค้าเหล็กไทย จำกัด (มหาชน)	TMT
151	บริษัท ไทย โอ.พี.พี. จำกัด (มหาชน)	TOPP
152	บริษัท ไทยสตีลเคเบิ้ล จำกัด (มหาชน)	TSC
153	บริษัท ยูเนี่ยนพลาสติก จำกัด (มหาชน)	UP
154	บริษัท ยูไนเต็ด เปเปอร์ จำกัด (มหาชน)	UTP

7. กลุ่มอุตสาหกรรมสินค้าอุปโภคบริโภค 16 บริษัท

ลำดับ	ชื่อบริษัท	ชื่อย่อ
155	บริษัท ซี.พี.แอล.กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)	CPL
156	บริษัท ดีเอสจี อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนล (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)	DSGT
157	บริษัท โอ ซี ซี จำกัด (มหาชน)	OCC
158	บริษัท โอเชียนกลาส จำกัด (มหาชน)	OGC
159	บริษัท ประชาอาภรณ์ จำกัด (มหาชน)	PG
160	บริษัท แพรนด้า จิวเวลรี่ จำกัด (มหาชน)	PRANDA
161	บริษัท ร็อกเวิช จำกัด (มหาชน)	ROCK
162	บ.เอส แอนด์ เจ อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนล เอนเตอร์ไพรส์ จำกัด (มหาชน)	S&J
163	บริษัท ซาบิน่า จำกัด (มหาชน)	SABINA

ลำดับ	ชื่อบริษัท	ชื่อย่อ
164	บริษัท สยามสตีลอินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด (มหาชน)	SIAM
165	บริษัท สหยูเนี่ยน จำกัด (มหาชน)	SUC
166	บริษัท ทรูลักซ์ จำกัด (มหาชน)	TNL
167	บริษัท ไทยออปติคอลล กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)	TOG
168	บริษัท เท็กซ์ไทล์เพรสทีจ จำกัด (มหาชน)	TPCORP
169	บริษัท ไทยเรยอน จำกัด (มหาชน)	TR
170	บริษัท ไทยวาโก้ จำกัด (มหาชน)	WACOAL

8. กลุ่มอุตสาหกรรมอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง 65 บริษัท

ลำดับ	ชื่อบริษัท	ชื่อย่อ
171	บริษัท อมตะ คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)	AMATA
172	บริษัท อนันดา ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด (มหาชน)	ANAN
173	บริษัท เอพี (ไทยแลนด์) จำกัด (มหาชน)	AP
174	บริษัท บางกอกแลนด์ จำกัด (มหาชน)	BLAND
175	บริษัท บ้านร็อคคาร์เด็น จำกัด (มหาชน)	BROCK
176	บริษัท ผลิตภัณฑ์คอนกรีตชลบุรี จำกัด (มหาชน)	CCP
177	บริษัท คันทรี กรุ๊ป ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด (มหาชน)	CGD
178	บริษัท ชาญอิสสระ ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด (มหาชน)	CI
179	บริษัท ช.การช่าง จำกัด (มหาชน)	CK
180	บริษัท คริสเตียนีและนิลเสน (ไทย) จำกัด (มหาชน)	CNT
181	บริษัท เซ็นทรัลพัฒนา จำกัด (มหาชน)	CPN
182	บริษัท ไดนาสตีเซรามิก จำกัด (มหาชน)	DCC
183	บริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน)	DRT
184	บริษัท อีเอ็มซี จำกัด (มหาชน)	EMC
185	บริษัท เจนเนอร์ล เอนจิเนียริง จำกัด (มหาชน)	GEL
186	บริษัท พร็อพเพอร์ตี้ เพอร์เฟค จำกัด (มหาชน)	PF
187	บริษัท อิตาเลียนไทย ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด (มหาชน)	ITD
188	บริษัท เค.ซี. พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด (มหาชน)	KC

ลำดับ	ชื่อบริษัท	ชื่อย่อ
189	บริษัท เคปเปล ไทย พรีอเพอรัตี้ จำกัด (มหาชน)	KTP
190	บริษัท ลลิต พรีอเพอรัตี้ จำกัด (มหาชน)	LALIN
191	บริษัท แลนด์แอนด์เฮ้าส์ จำกัด (มหาชน)	LH
192	บริษัท แอล.พี.เอ็น.ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด (มหาชน)	LPN
193	บริษัท เอ็ม บี เค จำกัด (มหาชน)	MBK
194	บริษัท เมเจอร์ ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด (มหาชน)	MJD
195	บริษัท มั่นคงเคหะการ จำกัด (มหาชน)	MK
196	บริษัท เอ็น. ซี. เฮ้าส์ซิ่ง จำกัด (มหาชน)	NCH
197	บริษัท นวนคร จำกัด (มหาชน)	NNCL
198	บริษัท โนเบล ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด (มหาชน)	NOBEL
199	บริษัท อนุสาศิริ จำกัด (มหาชน)	NUSA
200	บริษัทเนาวรัตน์พัฒนาการ จำกัด (มหาชน)	NWR
201	บริษัท ดีคอนโปรดักส์ จำกัด (มหาชน)	DCON
202	บริษัท โฟกัส ดีเวลลอปเม้นท์ แอนด์ คอนสตรัคชั่น จำกัด (มหาชน)	FOCUS
203	บริษัท เพาเวอร์ไลน์ เอ็นจิเนียริง จำกัด (มหาชน)	PLE
204	บริษัท โพลาริส แคปิตัล จำกัด (มหาชน)	POLAR
205	บริษัท 프리เบิลท์ จำกัด (มหาชน)	PREB
206	บริษัท ปรีชากรู๊ป จำกัด (มหาชน)	PRECHA
207	บริษัท ปรีณัฐิรี จำกัด (มหาชน)	PRIN
208	บริษัท พฤกษา เรียลเอสเตท จำกัด (มหาชน)	PS
209	บริษัท ควอลิตี้คอนสตรัคชั่นโปรดักส์ จำกัด (มหาชน)	Q-CON
210	บริษัท ควอลิตี้เฮ้าส์ จำกัด (มหาชน)	QH
211	บริษัท สวานอุตสาหกรรมโรจนะ จำกัด (มหาชน)	ROJNA
212	บริษัท สัมมากร จำกัด (มหาชน)	SAMCO
213	บริษัท เอสซี แอสเสท คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)	SC
214	บริษัท ปูนซิเมนต์ไทย จำกัด(มหาชน)	SCC
215	บริษัท ปูนซิเมนต์นครหลวง จำกัด (มหาชน)	SCCC
216	บริษัท ซีพีโกล์ จำกัด (มหาชน)	SEAFCO

ลำดับ	ชื่อบริษัท	ชื่อย่อ
217	บริษัท เสนาคีเวลลอปเม้นท์ จำกัด (มหาชน)	SENA
218	บริษัท สยามฟิวเจอร์ ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด (มหาชน)	SF
219	บริษัท แสนสิริ จำกัด (มหาชน)	SIRI
220	บริษัท สุภาลัย จำกัด (มหาชน)	SPALI
221	บริษัท ชิโน-ไทย เอ็นจิเนียริ่งแอนด์คอนสตรัคชั่น จำกัด(มหาชน)	STEC
222	บริษัท ชิโน-ไทย เอ็นจิเนียริ่งแอนด์คอนสตรัคชั่น จำกัด(มหาชน)	STPI
223	บริษัท ซินเท็ค คอนสตรัคชั่น จำกัด (มหาชน)	SYNTEC
224	บริษัท ทิปโก้เอสพีลท์ จำกัด (มหาชน)	TASCO
225	บริษัท ทีพีไอ โพลีน จำกัด (มหาชน)	TPIPL
226	บริษัท ไทยโพลีคอนส์ จำกัด (มหาชน)	TPOLY
227	บริษัท ทีอาร์ซี คอนสตรัคชั่น จำกัด (มหาชน)	TRC
228	บริษัท ทีทีซีแอล จำกัด (มหาชน)	TTCL
229	บริษัท ยู ซิตี้ จำกัด (มหาชน)	U
230	บริษัท สหโมเสคอุตสาหกรรม จำกัด (มหาชน)	UMI
231	บริษัท ยูนิค เอ็นจิเนียริ่ง แอนด์ คอนสตรัคชั่น จำกัด (มหาชน)	UNIQ
232	บริษัท ยูนิ เวนเจอร์ จำกัด (มหาชน)	UV
233	บริษัท วนชัย กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)	VNG
234	บริษัท ดับบลิวเอชเอ คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)	WHA
235	บริษัท สวณอุตสาหกรรม วิน โคสต์ จำกัด (มหาชน)	WIN

ภาคผนวก ข
แบบเก็บข้อมูล

กระดาษทำการตรวจสอบการเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม

กระดาษาทำการตรวจสอบการเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ชื่อบริษัท.....ได้คะแนน.....

รายการ	ปี 2555			ปี 2556			ปี 2557		
	เปิดเผย	ไม่เปิดเผย	รวมคะแนน	เปิดเผย	ไม่เปิดเผย	รวมคะแนน	เปิดเผย	ไม่เปิดเผย	รวมคะแนน
การลดมลพิษและการปรับปรุงรักษาสิ่งแวดล้อม									
1. การอธิบายถึงการดำเนินงานของบริษัทเกี่ยวกับการลดมลพิษและรักษาสิ่งแวดล้อม									
1.1 การลดมลพิษทางอากาศ									
1.2 การบำบัดน้ำเสีย									
1.3 การทำลายขยะ									
1.4 การลดมลพิษทางเสียงและกลิ่น									
1.5 การวิเคราะห์ปริมาณสารมลพิษ และของเสีย									
2. การปรับปรุงรักษาหรือบูรณะสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากการกระทำของบริษัท									
2.1 ทางอากาศ									
2.2 ทางน้ำ									
2.3 การฟื้นฟูสภาพที่ดิน									
2.4 การปรับปรุงเพื่อความสวยงามด้านทัศนียภาพ									

รายการ	ปี 2555			ปี 2556			ปี 2557		
	เปิดเผย	ไม่เปิดเผย	รวมคะแนน	เปิดเผย	ไม่เปิดเผย	รวมคะแนน	เปิดเผย	ไม่เปิดเผย	รวมคะแนน
ข้อมูลทางการเงินที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม									
3. ข้อมูลทางการเงินด้านหนี้สินเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม									
3.1 การรับรู้การประมาณการหนี้สินด้านสิ่งแวดล้อม									
3.2 การประเมินความเสี่ยงของหนี้สินที่อาจเกิดขึ้นด้านสิ่งแวดล้อม									
3.3 การเปิดเผยเกี่ยวกับหนี้สินที่อาจเกิดขึ้นด้านสิ่งแวดล้อม									
4. ข้อมูลทางการเงินที่ใช้ไปเกี่ยวกับการลดมลพิษและการรักษาสภาพสิ่งแวดล้อม									
4.1 ค่าใช้จ่ายในปีปัจจุบันหรือปีที่ผ่านมามีเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม									
4.2 ใช้จ่ายการลงทุนในปีปัจจุบันหรือปีที่ผ่านมามีเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม									
4.3 การวางแผนการใช้จ่ายในอนาคตเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม									
4.4 การวางแผนรายจ่ายการลงทุนในอนาคตเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม									
การวิจัยและพัฒนา									
5. กระบวนการและเทคโนโลยีการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม									
6. การพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม									
การจัดการด้านสิ่งแวดล้อม									
7. แนวทาง นโยบาย หรือแผนงานการจัดการด้านสิ่งแวดล้อม									
8. การจัดการเกี่ยวกับวัตถุดิบเหลือใช้จากการผลิต									
9. การติดตาม การตรวจสอบ และประเมินคุณภาพสิ่งแวดล้อม									
10. การจัดตั้งหน่วยงานด้านสิ่งแวดล้อมแยกต่างหาก									
11. บทบาทของบริษัทต่อชุมชน ในด้านกิจกรรมสิ่งแวดล้อม									

รายการ	ปี 2555			ปี 2556			ปี 2557		
	เปิดเผย	ไม่เปิดเผย	รวมคะแนน	เปิดเผย	ไม่เปิดเผย	รวมคะแนน	เปิดเผย	ไม่เปิดเผย	รวมคะแนน
ความเสี่ยงและผลกระทบต่อบริษัทด้านสิ่งแวดล้อม									
12. ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม อันเนื่องมาจากการดำเนินงานของบริษัท									
13. ปัจจัยเสี่ยงและความเสี่ยงต่อการดำเนินธุรกิจอันเนื่องมาจากประเด็นด้านสิ่งแวดล้อม									
14. ข้อพิพาทหรือการถูกฟ้องร้องเรื่องเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม									
เป้าหมายหรือจุดมุ่งหมายด้านสิ่งแวดล้อม									
15. วัตถุประสงค์การจัดตั้งบริษัท เป้าหมายการดำเนินงานและกลยุทธ์ของบริษัทที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม									
16. การได้รับรองมาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อม									
17. รางวัลหรือประกาศนียบัตรการรับรองด้านสิ่งแวดล้อม									
18. การกำหนดมาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อม									
18.1 การวัดผลการปฏิบัติงานตามมาตรฐานที่กำหนด									
18.2 การเปรียบเทียบผลการปฏิบัติงานกับมาตรฐานที่กำหนด									
18.3 การเปรียบเทียบผลการปฏิบัติงานกับมาตรฐานที่กำหนด									

**กระดาษทำการตรวจสอบองค์ประกอบ
ของการควบคุมภายใน**

กระดาษทำการตรวจสอบองค์ประกอบของการควบคุมภายในบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ชื่อบริษัท.....สรุป.....

รายการ	ปี 2555			ปี 2556			ปี 2557		
	เปิดเผย	ไม่เปิดเผย	รวมคะแนน	เปิดเผย	ไม่เปิดเผย	รวมคะแนน	เปิดเผย	ไม่เปิดเผย	รวมคะแนน
1. สภาพแวดล้อมของการควบคุม									
1.1 ปรัชญาและรูปแบบการทำงานของผู้บริหาร									
▪ มีทัศนคติที่ดีและสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ภายในองค์กร รวมทั้งการติดตามผลการตรวจสอบและการประเมินผล ทั้งจากการตรวจสอบภายในและการตรวจสอบภายนอก ▪ มีทัศนคติที่เหมาะสมต่อการรายงานทางการเงิน งบประมาณ และการดำเนินงาน ▪ มีทัศนคติและการปฏิบัติที่เหมาะสมต่อการกระจายอำนาจ ▪ มีทัศนคติที่เหมาะสมในการจัดการความเสี่ยงจากการวิเคราะห์ความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องอย่างรอบคอบ และการพิจารณาวิธีการลดหรือป้องกันความเสี่ยง ▪ มีความมุ่งมั่นที่จะใช้การบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน (Performance – Based Management)									

รายการ	ปี 2555			ปี 2556			ปี 2557		
	เปิดเผย	ไม่เปิดเผย	รวมคะแนน	เปิดเผย	ไม่เปิดเผย	รวมคะแนน	เปิดเผย	ไม่เปิดเผย	รวมคะแนน
1.2 ความซื่อสัตย์และจริยธรรม ▪ มีข้อกำหนดด้านจริยธรรมและบทลงโทษเป็นลายลักษณ์อักษร และเขียนให้พนักงานทุกคนลงนามรับทราบเป็นครั้งคราว ▪ พนักงานทราบและเข้าใจลักษณะของพฤติกรรมที่ยอมรับและไม่ยอมรับและบทลงโทษตามข้อกำหนดด้านจริยธรรม และแนวทางการปฏิบัติที่ถูกต้อง ▪ ฝ่ายบริหารส่งเสริมและสนับสนุนวัฒนธรรมองค์กรที่มุ่งเน้นความสำคัญของความซื่อสัตย์และจริยธรรม ▪ ฝ่ายบริหารมีการดำเนินการตามควรแก่กรณี เมื่อไม่มีการปฏิบัติตามนโยบาย วิธีปฏิบัติ หรือระเบียบปฏิบัติ ▪ ฝ่ายบริหารกำหนดเป้าหมายการดำเนินงานที่เป็นไปได้ และไม่สร้างความกดดันให้แก่พนักงานในการปฏิบัติงานให้บรรลุตามเป้าหมายที่เป็นไปไม่ได้ ▪ ฝ่ายบริหารกำหนดสิ่งจูงใจที่ยุติธรรมและจำเป็นเพื่อให้มั่นใจว่าพนักงานจะมีความซื่อสัตย์และถือปฏิบัติตามจริยธรรม ▪ ฝ่ายบริหารดำเนินการโดยเร่งด่วนเมื่อมีสัญญาณแจ้งว่าอาจมีปัญหาเรื่องความซื่อสัตย์และจริยธรรมของพนักงานเกิดขึ้น									

รายการ	ปี 2555			ปี 2556			ปี 2557		
	เปิดเผย	ไม่เปิดเผย	รวมคะแนน	เปิดเผย	ไม่เปิดเผย	รวมคะแนน	เปิดเผย	ไม่เปิดเผย	รวมคะแนน
1.3 ความรู้ ทักษะและความสามารถของบุคลากร ▪ มีการกำหนดระดับความรู้ ทักษะและความสามารถ ▪ มีการจัดทำเอกสารคำบรรยายคุณลักษณะงานของแต่ละตำแหน่งและเป็นปัจจุบัน ▪ มีการระบุและแจ้งให้พนักงานทราบเกี่ยวกับความรู้ ทักษะ และความสามารถที่ต้องการสำหรับการปฏิบัติงาน ▪ มีแผนการฝึกอบรมตามความต้องการของพนักงานทั้งหมดอย่างเหมาะสม ▪ การประเมินผลการปฏิบัติงานพิจารณาจากการประเมินปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของงาน และมีการระบุอย่างชัดเจนใน ส่วนพนักงานมีผลการปฏิบัติงานดี และส่วนที่ต้องมีการปรับปรุง									
1.4 โครงสร้างองค์กร ▪ มีการจัดโครงสร้างและสายงาน การบังคับบัญชาที่ชัดเจนและเหมาะสมกับขนาด และลักษณะการดำเนินงานของหน่วยรับตรวจ ▪ มีการประเมินผลโครงสร้างเป็นครั้งคราวและปรับเปลี่ยนที่จำเป็นให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลง ▪ มีการแสดงแผนภูมิการจัดองค์กรที่ถูกต้องและทันสมัยให้พนักงานทุกคนทราบ									

รายการ	ปี 2555			ปี 2556			ปี 2557		
	เปิดเผย	ไม่เปิดเผย	รวมคะแนน	เปิดเผย	ไม่เปิดเผย	รวมคะแนน	เปิดเผย	ไม่เปิดเผย	รวมคะแนน
1.5 การมอบอำนาจและหน้าที่ความรับผิดชอบ ▪ มีการมอบหมายอำนาจและหน้าที่ความรับผิดชอบให้กับบุคคลที่เหมาะสมและเป็นไปอย่างถูกต้อง และมีการแจ้งให้พนักงานทุกคนทราบ ผู้บริหารมีวิธีการที่มีประสิทธิภาพในการติดตามผลการดำเนินงานที่มอบหมาย									
1.6 นโยบายการบริหารด้านบุคลากร ▪ มีการกำหนดมาตรฐานหรือข้อกำหนดในการจ้างบุคลากรที่เหมาะสม โดยเน้นถึงการศึกษา ประสบการณ์ ความซื่อสัตย์และมีจริยธรรม ▪ มีการจัดปฐมนิเทศให้กับพนักงานใหม่ และจัดฝึกอบรมพนักงานทุกคนอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง ▪ การเลื่อนตำแหน่งและอัตราเงินเดือน และการโยกย้ายขึ้นอยู่กับประเมินผลการปฏิบัติงาน ▪ การประเมินผลการปฏิบัติงานของพนักงาน ได้พิจารณาถึงความซื่อสัตย์และจริยธรรม ▪ มีการลงโทษทางวินัยและแก้ไขปัญหา เมื่อมีการไม่ปฏิบัติตามนโยบายหรือข้อกำหนดด้านจริยธรรม									
1.7 กลไกการติดตามการตรวจสอบการปฏิบัติงาน ▪ มีคณะกรรมการตรวจสอบหรือคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการและมีการกำกับดูแล การปฏิบัติงานภายในองค์กรให้เป็นไปตามระบบการควบคุมภายในที่กำหนดอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ มีผู้ตรวจสอบภายใน และมีการรายงานผลการตรวจสอบภายในต่อหัวหน้าส่วนราชการ									

รายการ	ปี 2555			ปี 2556			ปี 2557		
	เปิดเผย	ไม่เปิดเผย	รวมคะแนน	เปิดเผย	ไม่เปิดเผย	รวมคะแนน	เปิดเผย	ไม่เปิดเผย	รวมคะแนน
2. การประเมินความเสี่ยง									
2.1 วัตถุประสงค์ระดับหน่วยรับตรวจ									
▪ มีการกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายการดำเนินงานของหน่วยงานอย่างชัดเจนและวัดผลได้ ▪ มีการเผยแพร่และชี้แจงให้บุคลากรทุกระดับทราบและเข้าใจตรงกัน									
2.2 วัตถุประสงค์ระดับกิจกรรม									
▪ มีการกำหนดวัตถุประสงค์ของการดำเนินงานในระดับกิจกรรม และ วัตถุประสงค์นี้สอดคล้องและสนับสนุนวัตถุประสงค์ระดับหน่วยรับตรวจ ▪ วัตถุประสงค์ระดับกิจกรรมชัดเจน ปฏิบัติได้ และวัดผลได้ ▪ บุคลากรทุกคนที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการกำหนดและให้การยอมรับ									
2.3 การระบุปัจจัยเสี่ยง									
▪ ผู้บริหารทุกระดับมีส่วนร่วมในการระบุและประเมินความเสี่ยง ▪ มีการระบุและประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากปัจจัยภายในและภายนอก เช่น การปรับลดบุคลากร การใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ การเกิดภัยธรรมชาติ การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองเศรษฐกิจและสังคม เป็นต้น									
2.4 การวิเคราะห์ความเสี่ยง									
▪ มีการกำหนดเกณฑ์ในการพิจารณาระดับความสำคัญของความเสี่ยง ▪ มีการวิเคราะห์และประเมินระดับความสำคัญหรือผลกระทบของความเสี่ยงและความถี่ที่จะเกิดหรือโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง									

รายการ	ปี 2555			ปี 2556			ปี 2557		
	เปิดเผย	ไม่เปิดเผย	รวมคะแนน	เปิดเผย	ไม่เปิดเผย	รวมคะแนน	เปิดเผย	ไม่เปิดเผย	รวมคะแนน
2.5 การกำหนดวิธีการควบคุมเพื่อป้องกันความเสี่ยง ▪ มีการวิเคราะห์สาเหตุของความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นและกำหนดวิธีการควบคุมเพื่อป้องกันหรือลดความเสี่ยง ▪ มีการพิจารณาความคุ้มค่าของต้นทุนที่จะเกิดขึ้นจากการกำหนดวิธีการควบคุมเพื่อป้องกันหรือลดความเสี่ยง ▪ มีการแจ้งให้บุคลากรทุกคนทราบเกี่ยวกับวิธีการควบคุมเพื่อป้องกันหรือลดความเสี่ยง ▪ มีการติดตามผลการปฏิบัติตามวิธีการควบคุมที่กำหนดเพื่อป้องกันหรือลดความเสี่ยง									
3. กิจกรรมการควบคุม 3.1 กิจกรรมการควบคุมได้กำหนดขึ้นตามวัตถุประสงค์และผลการประเมินความเสี่ยง 3.2 บุคลากรทุกคนทราบและเข้าใจวัตถุประสงค์ของกิจกรรมการควบคุม 3.3 มีการกำหนดขอบเขตอำนาจหน้าที่และวงเงินอนุมัติของผู้บริหารแต่ละระดับไว้อย่างชัดเจนและเป็นลายลักษณ์อักษร 3.4 มีมาตรการป้องกันและดูแลรักษาทรัพย์สินอย่างรัดกุมและเพียงพอ 3.5 มีการแบ่งแยกหน้าที่การปฏิบัติงานที่สำคัญหรืองานที่เสี่ยงต่อความเสียหายตั้งแต่ต้นจนจบ เช่น การอนุมัติ การบันทึกบัญชี และการดูแลรักษาทรัพย์สิน 3.6 มีข้อกำหนดเป็นลายลักษณ์อักษร และบทลงโทษกรณีฝ่าฝืนในเรื่องการมีผลประโยชน์ทับซ้อนโดยอาศัยอำนาจหน้าที่ 3.7 มีมาตรการติดตามและตรวจสอบให้การดำเนินงานขององค์กรเป็นไปตามกฎระเบียบ ข้อบังคับ และมติคณะรัฐมนตรี									

รายการ	ปี 2555			ปี 2556			ปี 2557		
	เปิดเผย	ไม่เปิดเผย	รวมคะแนน	เปิดเผย	ไม่เปิดเผย	รวมคะแนน	เปิดเผย	ไม่เปิดเผย	รวมคะแนน
4. สารสนเทศและการสื่อสาร									
4.1 จัดให้มีระบบสารสนเทศและสายการรายงานสำหรับการบริหารและตัดสินใจของฝ่ายบริหาร									
4.2 มีการจัดทำและรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานการเงิน และการปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อบังคับ และมติคณะรัฐมนตรี ไว้อย่างถูกต้อง ครบถ้วน และเป็นปัจจุบัน									
4.3 มีการจัดเก็บข้อมูล/เอกสารประกอบการจ่ายเงินและการบันทึกบัญชีไว้ ครบถ้วน สมบูรณ์ และเป็นหมวดหมู่									
4.4 มีการรายงานข้อมูลที่จำเป็นทั้งจากภายในและภายนอกให้ผู้บริหารทุกระดับ									
4.5 มีระบบการติดต่อสื่อสารทั้งภายในและภายนอกอย่างเพียงพอ เชื่อถือได้ และทันกาล									
4.6 มีการสื่อสารอย่างชัดเจนให้พนักงานทุกคนทราบและเข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเกี่ยวกับการควบคุมภายในปัญหาและจุดอ่อนของการควบคุมภายในที่เกิดขึ้น และแนวทางการแก้ไข									
4.7 มีกลไกหรือช่องทางให้พนักงานสามารถเสนอข้อคิดเห็น หรือข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการดำเนินงานขององค์กร									
4.8 มีการรับฟังและพิจารณาข้อร้องเรียนจากภายนอก อาทิ รัฐสภา ประชาชน สื่อมวลชน									

รายการ	ปี 2555			ปี 2556			ปี 2557		
	เปิดเผย	ไม่เปิดเผย	รวมคะแนน	เปิดเผย	ไม่เปิดเผย	รวมคะแนน	เปิดเผย	ไม่เปิดเผย	รวมคะแนน
5. การติดตามประเมินผล									
5.1 มีการเปรียบเทียบแผนและผลการดำเนินงาน และรายงานให้ผู้กำกับดูแลทราบเป็นลายลักษณ์อักษรอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ									
5.2 กรณีผลการดำเนินงานไม่เป็นไปตามแผน มีการดำเนินการแก้ไขอย่างทันกาล									
5.3 มีการกำหนดให้มีการติดตามผลในระหว่างการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ									
5.4 มีการติดตามและตรวจสอบการปฏิบัติตามระบบการควบคุมภายในที่กำหนดไว้อย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ									
5.5 มีการประเมินผลความเสี่ยงพอและประสิทธิผลของการควบคุมภายใน และประเมินการบรรลุตามวัตถุประสงค์ขององค์กรในลักษณะการประเมินการควบคุมด้วยตนเอง และ/หรือการประเมินการควบคุมอย่างเป็นอิสระ อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง									
5.6 มีการรายงานผลการประเมินและรายงานการตรวจสอบของผู้ตรวจสอบภายในโดยตรงต่อผู้กำกับดูแลและ/หรือคณะกรรมการตรวจสอบ									
5.7 มีการติดตามผลการแก้ไขข้อบกพร่องที่พบจากการประเมินผลและการตรวจสอบของผู้ตรวจสอบภายใน									
5.8 มีการกำหนดให้ผู้บริหารต้องรายงานต่อผู้กำกับดูแลทันที ในกรณีที่มีการทุจริตหรือสงสัยว่ามีการทุจริต มีการไม่ปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และมติ คณะรัฐมนตรี และมีการกระทำอื่นที่อาจมีผลกระทบต่อองค์กรอย่างมีนัยสำคัญ									

กระดาษทำการมูลค่ากิจการ

กระดาษทำการมูลค่ากิจการของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ชื่อบริษัท.....

	ปี 2555	ปี 2556	ปี 2557
มูลค่าตลาดของหลักทรัพย์			
(บวก)หนี้สินรวม			
(หาร)สินทรัพย์รวม			
มูลค่ากิจการ			

กระดาษทำการตัวแปรควบคุม

กระดาษทำการตัวแปรควบคุม

ชื่อบริษัท.....

ขนาดของกิจการ (สินทรัพย์รวม)	ประเภทผู้สอบ (Big4 , Non Big4)	กลุ่มอุตสาหกรรม (กลุ่มอุตสาหกรรมที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมต่ำ , กลุ่มอุตสาหกรรมที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมสูง)

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ สกุล นางสาวศศิ ดิษณะ

รหัสประจำตัวนักศึกษา 5710521744

วุฒิการศึกษา

วุฒิ	ชื่อสถาบัน	ปีที่สำเร็จการศึกษา
บัญชีบัณฑิต (สาขาระบบสารสนเทศทางการบัญชี)	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (วิทยาเขตตรัง)	2556

ตำแหน่งสถานที่ทำงานปัจจุบัน

ธุรการสำนักงาน

บริษัท เอ วี พี (ประเทศไทย) จำกัด

172/6 หมู่ที่ 4 ตำบลพะวง

อำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา 90100

การตีพิมพ์/เผยแพร่ผลงาน

ศศิ ดิษณะ. (2559, 2 กรกฎาคม). ผลกระทบของการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อม และการควบคุมภายใน ต่อมูลค่ากิจการ : กรณีศึกษาบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. การประชุมวิชาการระดับชาติด้านการบริหารจัดการ ครั้งที่ 8 ประจำปี 2559, คณะวิทยาการจัดการ, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.